







ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ  
Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ  
(από 1.3.2009  
έως 30.4.2009)

4



ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ  
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ

37

ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ 43

ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ 49

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ 51

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ Τ.Ε.Ε.  
Ανάγκη αναμόρφωσης θεσμικού πλαισίου  
τεχνικών δημοσίων έργων - Διαφάνεια 51

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΑΣΤΙΚΟΥ  
ΚΑΙ ΕΙΩΡΑΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ 55



Το Μεραμπέλλο εν  
πολιτικής πενίας  
φθεγγόμενον  
Το μαρξιστικό  
παραμύθι μιας  
αστικής σταχτοπούτας...  
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ 57

P E R I E Χ Ο Μ Ε Ν Α

## Σημείωμα Προέδρου



Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΤΕΕ/ΤΑΚ πρωτοστατεί σε κάθε αναπτυξιακό έργο που προωθεί το νέο όραμα για την Κρήτη: Να γίνει δηλαδή ένας τόπος με ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη που θα δίνει έμφαση στην ενδοχώρα. *Η Κρήτη πρέπει και μπορεί να γίνει υψηλών προδιαγραφών τόπος παραθερισμού, παραμονής και εργασίας – διατροφικός τροφοδότης της Ευρώπης.*

Το τελευταίο διάστημα το Τμήμα μας συμμετέχει ενεργά, όπως άλλωστε απαιτεί και ο θεσμικός του ρόλος, στην διαδικασία διαβούλευσης για την κατασκευή του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Κρήτης στο Καστέλλι Πεδιάδος.

Συγκεκριμένα, το ΤΕΕ/ΤΑΚ **άνοιξε τον διάλογο** με τους εμπλεκόμενους δήμους σε έκτακτη συνεδρίαση που πραγματοποίησε η Δ.Ε.

**Συμμετείχαμε** στη συνεδρίαση της Διαπαραταξιακής Επιτροπής του Νομαρχιακού συμβουλίου Ηρακλείου.

**Συμμετείχαμε** στη συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στο Νομαρχιακό συμβούλιο.

**Συμμετείχαμε** στην Γενική συνέλευση που συγκάλεσε ο Δήμος Αρκαλοχωρίου και συνομιλήσαμε με την τοπική κοινωνία.

**Συστήσαμε** Ομάδα Εργασίας, στην οποία συμμετέχουν έμπειροι συνάδελφοι, προκειμένου να παρακολουθεί στενά την πορεία του έργου με συστηματική επεξεργασία όλων των στοιχείων και των μελετών που θα μας παρέχει το Υπουργείο.

Το Τμήμα μας απέδειξε ότι για ακόμη μια φορά **είναι παρόν** σε κάθε πολιτική δράση, απόφαση, ενέργεια που έχει στόχο την αναπτυξιακή πορεία του τόπου μας και **ανταποκρίνεται άμεσα** στις αναπτυξιακές ανάγκες του νησιού μας.

Με υπευθυνότητα, με εμπειριστατωμένες και επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις, έχοντας επίκεντρο τον άνθρωπο και το περιβάλλον, **συμμετέχουμε, παρεμβαίνουμε, διεκδικούμε** ένα καλύτερο μέλλον για την τοπική μας οικονομία και την ποιότητα ζωής εμάς αλλά και των παιδιών μας.

Συνάδελφοι,

**Πρέπει να κατανοήσουμε όλοι ότι μονάχα οφέλη έχουμε όταν προγραμματίζουμε και διεκδικούμε το μέλλον μας.**

Ο Πρόεδρος  
Πέτρος Ινιωτάκης

γραφείο.  
κάθισμα.  
διαχωριστικό.  
reception.  
σύστημα καθιστικού.  
αρχαιοθήκη.  
καναπές.  
συνεδριακό κάθισμα. .creativity at work



σειρά VERTIGO, design του Antonio Morello για τον οίκο DELLA VALENTINA OFFICE

Για όλη την πρόσφατη δραστηριότητα του Τμήματος, όπως προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για Ομάδες Εργασίας, προκηρύξεις, ανακοινώσεις, ημερήσιες διατάξεις συνεδριάσεων της Δ.Ε., δελτία τύπου, προγραμματισμό ημερίδων κ.ο.κ. οι Μηχανικοί μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση: <http://www.teetak.gr>




# δραστηριότητες

## Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ

(από 1.3.2009 έως 30.4.2009)

### ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Την παρακάτω επιστολή απέστειλε το ΤΕΕ/ΤΑΚ στα Γραφεία «Δικαστικού» και «Επαγγελματικών θεμάτων» του ΤΕΕ:



10/3/2009

Συναδέλφιοι, όπως σας είναι γνωστό τα καθήκοντα της Προϊστάμενης Αρχής σύμφωνα με το Νόμο 1418/84 είναι σαφή και καθορισμένα. Σύνταξη και έγκριση Τεχνικών Μελετών, Κτηματολογίων, Γεωλογικών Ερευνών, Περιβαλλοντικών κ.λ.π. Επίσης παραλαβές έργων, διενέργεια δημοπρασιών, εξέταση ενστάσεων επί διαφωνιών μεταξύ εργοληπτών και Διευθυνουσας Υπηρεσίας, προώθηση διαδικασιών για αδειοδότηση από Αρχαιολογία, Δασική Υπηρεσία, Γενικό Επιτελείο Ναυτικού για Λιμενικά έργα, άδεια από το πολεοδομικό κ.λ.π.

Τα καθήκοντα αυτά είναι εξειδικευμένα και απαιτούν πλήρως οργανωμένη Υπηρεσία με πλήρη στελέχωση από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό, υψηλής επιστημονικής στάθμης, ώστε να είναι ικανό για την εκτέλεση τόσο σύνθετων ενεργειών για την ωρίμανση των έργων προς Δημοπράτηση και την εποπτεία της κατασκευής του. Όμως μέχρι σήμερα το Δημόσιο αρνείται να θέσει κατώτατα όρια στελέχωσης και οργάνωσης των Υπηρεσιών αυτών. Οι ελλείψεις είναι τραγικές και η αδυναμία των Υπηρεσιών να ωριμάσουν τα έργα για δημοπράτηση, που είναι γνωστή σε όλους, σημαίνει καθυστέρηση υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και απώλεια τεράστιων χρηματικών ποσών.

Το Υπουργείο Δημοσίων Έργων με τα διατάγματα περί Αποφαινόμενων Οργάνων όπως σημειώνονται στο συνημμένο πίνακα δεν ορίζει Προϊστάμενη αρχή για τα εκτελούμενα έργα Υπηρεσίες, έστω και ελλιπώς οργανωμένες. Ορίζει μόνο τα «Αποφαινόμενα όργανα» δηλαδή ποιος θα αποφασίζει. Τα καθήκοντα της Προϊστάμενης Αρχής δεν μπορούν να εκτελεστούν από τα Αποφαινόμενα Όργανα. Τα Διοικητικά Συμβούλια, ή τα Δημοτικά Συμβούλια, ή και ένα μόνο πρόσωπο (π.χ. Διευθύνων Σύμβουλος, ή Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου κ.λ.π.), ούτε μπορούν, ούτε επιτρέπεται να εκτελούν τα καθήκοντα της Προϊστάμενης Αρχής. Η Προϊστάμενη Υπηρεσία δεν μπορεί να είναι Γιατροί, Δικηγόροι, Αγροτοσυνδικαλιστές, Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.λ.π., που δεν είναι ειδικοί και δεν προσφέρουν εργασία, αλλά γνώμη. Δεν υπάρχει νόμος που να ορίζει την αναγκαία οργάνωση και στελέχωση της Προϊστάμενης Αρχής. **Κατά την άποψη μας τα Διατάγματα περί Αποφαινόμενων Οργάνων σε συνδυασμό με την παράλειψη καθορισμού οργανωμένης Υπηρεσίας για την εκτέλεση των καθήκοντων Προϊστάμενης Αρχής παραβιάζουν το νόμο 1418/84 και ζητούμε να εξετασθεί από την Νομική Υπηρεσία του ΤΕΕ η δυνατότητα να καταργηθούν ή να τροποποιηθούν ως αντισυνταγματικά. Ο Υπουργός ασφαλώς έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση να ορίσει την Προϊστάμενη Αρχή. Είναι νόμιμο να μην ορίζεται ουσιαστικά Προϊστάμενη Αρχή, αλλά μόνο αποφαινόμενο όργανο;**

Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση του συναδέλφου κ. Λατρώνη που η Νομική Υπηρεσία σας του έδωσε δίκιο, δηλαδή άδεια ο Δήμος τον απέπεμψε, ενώ στη συνέχεια η προσφυγή του ενδιαφερόμενου και Δημοτικών συμβούλων κατά της απόφασης 826/2.008 του Δημοτικού Συμβουλίου απορρίφθηκε από την Περιφέρεια Κρήτης με την απόφαση 30.316/24-12-2.008. Κατά την άποψή μας θα έπρεπε τα Διατάγματα περί Αποφαινόμενων Οργάνων που είναι σε ισχύ να μην κατισχύουν του νόμου Δημοσίων Έργων και

να υποχρεώνεται ο Κύριος του έργου, (δηλαδή στην περίπτωση που αναφέραμε προηγουμένως ο Δήμος Ηρακλείου), να ορίσει Προϊστάμενη Αρχή, πλήρως οργανωμένη και επαρκώς στελεχωμένη. Η Προϊστάμενη Αρχή ως γνωστό εποπτεύει την κατασκευή του έργου σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1418/85. Όμως Προϊστάμενη Αρχή ουσιαστικά δεν υπάρχει στις περισσότερες περιπτώσεις. Οι Μηχανικοί που υπηρετούν στη Διευθύνουσα Υπηρεσία εκτελούν και καθήκοντα των Μηχανικών της Προϊστάμενης Αρχής. Θέματα τροποποίησης μελετών και υπογεγραμμένων συμβάσεων, εποπτεία της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και του έργου που εκτελείται, εφαρμογή των κανονισμών και της νομοθεσίας είναι αρμοδιότητες της Προϊστάμενης Αρχής. Όταν η Προϊστάμενη Αρχή δεν υπάρχει, υποκαθίσταται παράνομα, κατά την άποψή μας, για τα τεχνικά θέματα από την Διευθύνουσα Υπηρεσία (και για τις αποφάσεις από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΤΑΗ για την περίπτωση του παραδείγματος μας). Πιο συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΤΑΗ αποτελείται π.χ. από τον εκπρόσωπο των εργαζομένων στη ΔΕΠΤΑΗ ή Δημοτικούς Συμβούλους που είναι διαφόρων επαγγελμάτων: γιατροί, Φαρμακοποιοί, οικοδόμοι κ.λ.π. που συνήθως έχουν πλήρη άγνοια της νομοθεσίας Δημοσίων Έργων και των αναγκαίων γνώσεων για να εποπτεύουν τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και την εκτέλεση του έργου και δεν είναι σε θέση, ούτε τα σχέδια να διαβάσουν, ούτε τη μελέτη να καταλάβουν. Επομένως εποπτεία δεν γίνεται, αλλά καλύπτεται από ένα νομιμοφανές πέπλο του Οργάνου που αποφασίζει, δηλαδή του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΠΤΑΗ.

Η σύγχυση καθήκοντων είναι παράνομη, αφού ο Κώδικας Δημοσίων Έργων Ν. 3669/2008 άρθρο 1 παράγραφος 7, ορίζει σαφώς τις αρμοδιότητες, και της Προϊστάμενης αρχής και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και πρέπει να προστατεύεται η αυτονομία τους και η δυνατότητα εποπτείας, δηλαδή ελέγχου που ασκεί η Προϊστάμενη αρχή στη Διευθύνουσα Υπηρεσία που επιβλέπει το έργο, δηλαδή εάν τηρείται η σύμβαση με τον Ανάδοχο. Τον έλεγχο αυτό της τήρησης των όρων της σύμβασης δεν μπορεί να τον ασκήσει (πάντοτε στην περίπτωση του παραδείγματος που εξετάζουμε) το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΤΑΗ χωρίς γνώσεις τεχνικού περιεχομένου. Η ανάγνωση των μελετών και η κατανόηση των σχεδίων, δεν είναι δουλειά μελών διοικητικού συμβουλίου, ούτε μπορεί να γίνει στο πόδι, εάν κατά σύμπτωση κάποιο από τα μέλη του Συμβουλίου είναι ειδικευμένος τεχνικός. Αυτό είναι δουλειά ειδικευμένων υπαλλήλων, που έχουν όλο το χρόνο στην διάθεσή τους να μελετήσουν, να διαβάσουν τα σχέδια και τους υπολογισμούς της μελέτης και τους όρους της Σύμβασης, την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, τις τεχνικές προδιαγραφές κ.λ.π. και σε συνδυασμό με την ισχύουσα νομοθεσία να ελέγξουν την τροποποίηση των όρων της σύμβασης όπως ορίζει το άρθρο 3 του Ν. 1418/84.

Αν το Κράτος δεν είναι οργανωμένο σύμφωνα με το Νόμο και το σκοπό που είναι ταγμένο να υπηρετεί, αυτό δεν αφορά μόνο τους Υπαλλήλους ή έστω και τους Πολιτικούς Προϊσταμένους. Αφορά τη μειωμένη και κακής ποιότητας παραγωγή έργου, την καθυστέρηση ωρίμανσης των έργων προς Δημοπράτηση και την πλημμελή επίβλεψη των έργων που κατασκευάζονται.

Στη συνέχεια του παραδείγματος μας, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΤΑΗ δεν μπορεί να κάνει όσα ορίζονται στο νόμο. Το Π.Δ. 171/87 ορίζει ότι το όργανο που αποφαινεται είναι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΤΑΗ και το ονομάζει Προϊστάμενη Αρχή. Όμως Προϊστάμενη Αρχή στην ουσία δεν υπάρχει. Πως λοιπόν θα γίνει το έργο; Τα καθήκοντα της Προϊστάμενης Αρχής διαμοιράστηκαν σε τρεις φορείς. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΤΑΗ για τις αποφάσεις, την Επιτροπή Παρακολούθησης για γνωμοδοτήσεις χωρίς να διαθέτει ειδικευμένο προσωπικό που να έχει πλήρες ωράριο στο έργο και τη Διευθύνουσα Υπηρεσία με ανάθεση καθήκοντων Προϊστάμενης Αρχής στους Υπαλλήλους της. Δεν επιτρέπεται η Διευθύνουσα Υπηρεσία να εισηγείται και θέματα που αφορούν την Προϊστάμενη Αρχή, μελετών, αδειοδοτήσεων, κτηματολογίων, τροποποιήσεων σύμβασης κ.λ.π. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία είναι ελεγχόμενη και δεν επιτρέπεται να εκτελεί καθήκοντα της Προϊστάμενης Αρχής. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, να μην γίνεται ουσιαστικός έλεγχος και εποπτεία του έργου από την Προϊστάμενη Αρχή. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις η ωρίμανση των έργων προς δημοπράτηση γίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μια λύση παράνομη και εμβλατωματική, που δεν διασφαλίζει ούτε την τήρηση του Νόμου, ούτε την ποιότητα του Έργου, ούτε την έγκαιρη ωρίμανση των έργων προς Δημοπράτηση.

Συνημμένα σας στέλνουμε σχετική αναφορά του συναδέλφου εργολήπτη Μπριλάκι Κων/νου που έχει κατατεθεί στο Συνέδριο του Τ.Ε.Ε. στην Αθήνα τον Απρίλιο 2005 για τα Δημόσια Έργα και στο Τμήμα μας τον Απρίλιο του 2.007 με θέμα «Διαπλοκή - Απεμπλοκή». Η Επιστολή αυτή αφορά το θέμα αυτό της ανάμειξης της Πολιτικής Εξουσίας στην εκτέλεση των έργων χωρίς να έχει τις δυνατότητες και τις



απαραίτητες γνώσεις, αλλά με τα διατάγματα περί αποφαινόμενων οργάνων παρεμβαίνει νομίμως στα έργα. Η επιστολή αυτή τελικά δεν συζητήθηκε και θα πρέπει να συζητηθεί και να τεθεί το θέμα της οργάνωσης των Υπηρεσιών που εκτελούν Δημόσια Έργα. Στην επιστολή αυτή περιγράφεται η σημερινή κατάσταση και δίδεται ερμηνεία στη δυσχέρεια της ωρίμανσης των έργων και στην καθυστέρηση που παρατηρείται σε όλες τις φάσεις από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι την υλοποίηση και παράδοση του έργου στους χρήστες.

**Κατά την άποψη του Τμήματός μας, ο Υπουργός δεν πρέπει να ορίζει Αποφαινόμενα Όργανα, για την εκτέλεση των Δημοσίων έργων, αλλά να ορίζει την κατώτατη στελέχωση και οργάνωση των Υπηρεσιών που θα πιστοποιούνται αρμοδίως, ώστε να μπορούν να εκτελούν καθήκοντα Προϊστάμενης Αρχής όπως αυτά περιγράφονται στον Κώδικα Δημοσίων έργων Ν.3669/2.008 στο άρθρο 1 παράγραφος 7 γενικώς και σε όλο το κείμενο του κώδικα κατά περίπτωση. Είναι αυτονόητο ότι η Προϊστάμενη Αρχή αποφασίζει, όπως αναλυτικά περιγράφεται σε κάθε περίπτωση από τη Νομοθεσία Δημοσίων Έργων, και δεν έχει δικαίωμα ο Υπουργός να ορίζει διαφορετικό Αποφαινόμενο Όργανο από αυτό που ορίζει ο Νόμος, δηλαδή την Προϊστάμενη Αρχή. Κατά την άποψή μας η Προϊστάμενη Αρχή κάνει και το έργο που της αναθέτει ο Νόμος και παίρνει και τις αποφάσεις που νομίμως απαιτούνται. Δεν είναι νόμιμος ο διαχωρισμός, άλλος να κάνει την δουλειά, ωρίμανση έργων προς δημοπράτηση και εποπτεία εκτέλεσης των έργων και άλλος να αποφασίζει.**

Επειδή είναι σαφές ότι κανένα έργο δεν μπορεί να εκτελεστεί νομίμως χωρίς να καθορισθεί προηγουμένως η Διευθύνουσα Υπηρεσία και η Προϊστάμενη Αρχή, παρακαλούμε να μας γνωρίσετε με τη βοήθεια του νομικού σας τμήματος, την απάντηση στα παρακάτω ερωτήματα:

1. Είναι νόμιμος ο διαχωρισμός της Προϊστάμενης Αρχής σε Όργανο που αποφασίζει, αφενός και σε κάποια Υπηρεσία, που θα κάνει την δουλειά της ωρίμανσης των έργων προς δημοπράτηση και της εποπτείας της εκτέλεσης των, στην συνέχεια;
2. Είναι νόμιμη η εκτέλεση ενός έργου, χωρίς να έχει καθορισθεί η Προϊστάμενη Αρχή; Ο καθορισμός σε ένα έργο του Αποφαινόμενου Οργάνου, καλύπτει τις απαιτήσεις του κώδικα Δημοσίων έργων σε σχέση με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της Προϊστάμενης Αρχής;
3. Μήπως απαιτείται να καθορίζεται σε κάθε έργο η κατάλληλη Υπηρεσία που θα αναλάβει τα καθήκοντα της Προϊστάμενης Αρχής στο σύνολό τους;

Η παρούσα επιστολή κοινοποιείται και στις Παρατάξεις προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους, και στις Μόνιμες Επιτροπές Μελετών και Έργων του Δημοσίου που γνωρίζουν την κατάσταση που επικρατεί στα Δημόσια έργα εκ των έσω.

## ΑΝΑΦΟΡΑ κ. ΜΠΡΙΛΑΚΙ, ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

### ΔΙΑΠΛΟΚΗ - ΑΠΕΜΠΛΟΚΗ

Στο ενημερωτικό δελτίο του ΤΕΕ της 16-5-2.005 στη σελίδα 8 στο άρθρο με τίτλο «Περί βασικού μετόχου...» διαβάζουμε απόσπασμα από έκθεση αιτιολογημένης γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που απέστειλε με αφορμή το θέμα του βασικού μετόχου στην Ελληνική Κυβέρνηση «Το πολιτικό κλίμα που μια επιχείρηση Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης θα μπορούσε να δημιουργήσει, δεν θα μπορούσε να επηρεάσει παρά μόνο τον κόσμο της πολιτικής, ο οποίος δεν έχει, ή τουλάχιστον δεν θα έπρεπε να έχει, καμιά σχέση με τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εάν οι τελευταίες εφαρμόζονταν ορθώς σύμφωνα με το σχετικό κοινοτικό δίκαιο...».

Στον τόπο αυτό που ζούμε όλοι γνωρίζουμε ότι η

Πολιτική εξουσία έχει και παραέχει σχέση με τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων έργων και μάλιστα θεσμοθετημένη. Και αντί να απεμπλακεί και να αποχωρήσει από τα Δημόσια Έργα ρίχνει το βάρος σε μας ότι εμπλεκόμαστε με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και την επηρεάζουμε και δεν την αφήνουμε να κάνει τη δουλειά της, παραγνωρίζοντας ότι όλοι οι Έλληνες μπορούν να δημοσιεύσουν με διάφορους τρόπους την άποψή τους στα ΜΜΕ, επίσημους και ανεπίσημους. Τα χρήματα των έργων προέρχονται από τον φορολογούμενο πολίτη και ο έλεγχος από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης συνεχής. Γιαυτό είμαστε στόχος των ΜΜΕ. Όταν όμως στις διαδικασίες ανάθεσης των Δημοσίων Έργων παρεμβαίνει η Πολιτική εξουσία, τότε είμαστε

ένοχοι διαπλοκής και χρειάζεται σε κάθε περίπτωση να αποδείξουμε ότι δεν επηρεάσαμε την δημόσια διοίκηση.

### ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΛΟΚΗ

Η συμμετοχή της Πολιτικής εξουσίας στην Διαχείριση των Έργων έχει θεσμοθετηθεί κυρίως με τα διατάγματα «Περί αποφαινόμενων οργάνων». Στην Ελλάδα υπάρχουν 1500 φορείς περίπου που εκτελούν έργα Με τα διατάγματα αυτά έχει θεσμοθετηθεί ως Προϊσταμένη Αρχή στις περισσότερες περιπτώσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα, ή ο Διευθύνων Σύμβουλος, ή ο Γενικός Διευθυντής κ.λ.π. Καταθέτω στο προεδρείο αντίγραφο από 52 προεδρικά διατάγματα και ένα πίνακα περιεχομένων, όπου μπορείτε να δείτε κατά περίπτωση ποιος αποφασίζει. Με μαύρη (έντονη BOLD) γραφή σημειώνονται οι περιπτώσεις όπου Προϊσταμένη Αρχή δεν είναι Υπηρεσία αλλά πρόσωπο (Πρόεδρος, Διευθύνων Σύμβουλος, ή Γεν. Διευθυντής), ή Διοικητικό Συμβούλιο (π.χ. Δημοτικό Συμβούλιο σους Δήμους ή Διοικητικό Συμβούλιο στις ΔΕΥΑ κ.λ.π.)

Η διαχείριση της ωρίμανσης ενός έργου απαιτεί την στελέχωση της Υπηρεσίας με αρκετό, έμπειρο και υψηλής στάθμης προσωπικό για την σύνταξη των αναγκαίων μελετών, του κτηματολογίου, των περιβαλλοντικών μελετών, των γεωτεχνικών και υποστηρικτικών μελετών, τις μελέτες παράλληλων έργων, την έκδοση αδειών από το πολεοδομικό, το Δασαρχείο, την Αρχαιολογία κ.λ.π., την έκδοση εγκριτικών αποφάσεων, την απαλλοτρίωση ακινήτων, την σύνταξη τευχών δημοπράτησης και προδιαγραφών κ.λ.π. Η δουλειά αυτή δεν μπορεί να γίνει π.χ. από ένα Δημοτικό Συμβούλιο. Η Προϊσταμένη Αρχή πρέπει να έχει την αυτονομία της και την δυνατότητα να παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την απρόσκοπτη πρόοδο της ωρίμανσης των έργων.

### ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΟΚΗΣ.

#### Α. Αποφάσεις από άσχετους

Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια αποτελούμενα από ανθρώπους διαφόρων επαγγελματιών αποφασίζουν για αναθέσεις έργων, για υπερβάσεις, για Ανακεφαλαιωτικούς πίνακες και Συμπληρωματικές συμβάσεις. Σχόλια, κριτικές και υπονοούμενα κυκλοφορούν εις βάρος τους και εις βάρος μας και πολλές φορές τα σχόλια αυτά φθάνουν και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Και αν δεν φθάσουν από άλλους, τα λέμε εμείς, λόγω αντιθέσεων από δημοπρασίες, ή από υπόνοιες αθέμιτου ανταγωνισμού στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που ζούμε.

#### Β. Ελλείψεις στις μελέτες -Συνέπειες στην κατασκευή

Η έλλειψη θεσμοθετημένης Προϊσταμένης Αρχής

επαρκώς στελεχωμένης με το αναγκαίο μεγάλης εμπειρίας και υψηλής επιστημονικής στάθμης προσωπικό έχει ως αποτέλεσμα την Δημοπράτηση των έργων με μεγάλες ελλείψεις στις μελέτες κ.λ.π. Τα μικρά και τα μεσαία έργα έχουν ελλείψεις σε ωριμότητα της τάξεως 70% και στα μεγάλα 30%. Το Ελεγκτικό Συνέδριο στον προσυμβατικό έλεγχο που κάνει δεν μπορεί να δει τις ελλείψεις στα σχέδια, στους υπολογισμούς, στις προμετρήσεις, στα παράλληλα έργα, στα γεωτεχνικά, αλλά και αν έχει συντελεσθεί η απαλλοτρίωση, αν υπάρχει άδεια από το Πολεοδομικό, το Δασαρχείο, την Αρχαιολογία κ.λ.π. Ο έλεγχος που κάνει είναι τυπικός και γραφειοκρατικός και καθυστερεί η δημοπράτηση. Η Δημόσια Διοίκηση, που δημοπρατεί έργα χωρίς ωριμότητα, μένει στο απυρόβλητο, χωρίς έλεγχο, χωρίς φραγμούς. Προσωπικά έχω καθίσει στο οκαμνί 4 φορές, λόγω μη συντελεσμένης απαλλοτρίωσης. Η συμπλήρωση των ελλείψεων της μελέτης γίνεται συνήθως με προφορικές εντολές και δυσμενή επίδραση στην ποιότητα του έργου. Η έγκριση των αλλαγών γίνεται πάντοτε εκ των υστέρων και είναι πραγματικός γολγοθάς. Και αν εγκριθούν οι εργασίες που κάναμε, έστω και καθυστερημένα, είμαστε πανευτυχείς. Γιατί συνήθως πολλές εργασίες μένουν απλήρωτες, διότι κανείς δεν υπογράφει ότι καλώς έγιναν. Στο Συνέδριο του ΤΕΕ στην Αθήνα τον Απρίλιο του 2.005 καταθέσαμε πρόταση να γίνει ομάδα εργασίας και να ελέγξει την διαφορά σε περαιωθέντα έργα, μεταξύ της αρχικής προμέτρησης και των τελικών ποσοτήτων από το Πρωτόκολλο Παραλαβής του έργου. Για να διαπιστωθεί το τεράστιο εύρος των αλλαγών που οφείλεται προφανώς στην ελλιπή, ή ανύπαρκτη μελέτη. Άλλο σχεδιάζαμε και άλλο μας βγήκε. Η δεν σχεδιάζαμε, αλλά πηγαίναμε με το βλέποντας και κάνοντας; Με ένα μικρό έλεγχο το ΤΕΕ μπορεί να το διαπιστώσει.

#### Γ. Απένταξη έργων

Ασυμφωνία μεταξύ των όρων ένταξης δηλαδή της μελέτης και αυτό που τελικά κατασκευάστηκε σημαίνει απένταξη του έργου. Το 2.005 από έλεγχο σε 4000 έργα από τους Κοινοτικούς, απεντάχθηκαν έργα αξίας 2,2 δις ευρώ από το Γ ΚΠΣ. Και κάθε χρόνο ξανά νέες απεντάξεις. Τα λεφτά αυτά πληρώνονται από την Εθνική Οικονομία δηλαδή το Κράτος αντί να χρηματοδοτήσει νέα έργα, πληρώνει την συμμετοχή της Ε.Ε. στα έργα που έγιναν. Ζημιά στην ανάπτυξη της χώρας. Ζημιά επιπλέον σε μας, στην εποχή της ανεργίας, αφού μειώνονται οι πιστώσεις για νέα έργα.

#### Δ. Συνέπειες στην απασχόληση

Όταν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό έργων δημοπρατείται χωρίς μελέτη, διαφεύγει ένας τεράστιος

τζίρος από τα γραφεία μελετών. Οι νέοι μηχανικοί δεν ανοίγουν μελετητικά γραφεία, γιατί δεν υπάρχει δουλειά. Από την άλλη, οι Υπηρεσίες του Κράτους έχουν τεράστιες ελλείψεις σε ειδικευμένο προσωπικό. Ο Σύλλογος Ελληνικών Γραφείων Μελετών δεν ζητά να γίνονται μελέτες στα μικρά έργα, διότι θα στρέψει τους νέους από την κατασκευή στην μελέτη και θα παρουσιασθεί πληθωρισμός στο επάγγελμα. Και όπως μαθαίνουμε το 65% των εγγραφομένων κάθε χρόνο στο ΤΕΕ προέρχονται από το εξωτερικό. Ο ανταγωνισμός θα αυξηθεί και οι εκπώσεις θα ανεβαίνουν. Σήμερα στην επαρχία υπάρχουν ελάχιστα γραφεία μελετών έργων του Δημοσίου. Οι ελάχιστες μελέτες γίνονται από τα γραφεία των Αθηνών. Η Π. Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ στο Συνέδριο του ΤΕΕ το 2.005 για τα Δημόσια Έργα ζήτησε την πρόσληψη 2.000 μηχανικών για να καλυφθούν άμεσες ανάγκες και το ΤΕΕ ζήτησε στους Καποδιστριακούς Δήμους, που δεν έχουν καθόλου τεχνική υπηρεσία να προσληφθούν 2.000 μηχανικοί. Όμως μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει τίποτα. Από την άλλη βλέπουμε ότι νέα μέλη εγγράφονται στο ΤΕΕ με ρυθμό πάνω από 4.500 ανά έτος.

#### Ε. Συνέπειες στην ποιότητα

Η έλλειψη πλήρους ωρίμανσης ενός έργου πριν τη δημοπράτηση έχει καταρχήν συνέπεια τον κακό, τον πρόχειρο προγραμματισμό. Συνήθως υποεκτιμάται η δαπάνη του έργου και όταν έλθει η ώρα της αλήθειας καθίσταται ανάγκη υπερβάσεων. Πιστώσεις όμως δεν έχουν προγραμματισθεί και οι δημοσιογράφοι караδοκούν στη γωνία αν τολμήσει κάποιος να εγκρίνει υπερβάσεις. Οι λύσεις που δίδονται τότε είναι πολλές, με πρώτη τον «απλήρωτο εργολάβο». Αλλά τα ποσά των υπερβάσεων είναι μεγάλα. Ξεκινάμε να κάνουμε ένα δρόμο π.χ. 50χιλμ και μόλις και μετά βίας τελειώνουμε τα 30. Και τα παράλληλα έργα, οι κόμβοι κ.λ.π. χαρακτηρίζονται είδη πολυτελείας.

Τα μισοτελειωμένα έργα έχουν τις ίδιες επιπτώσεις με τα κακότεχνα, διότι δεν εξυπηρετείται ο χρήστης. Στις περιπτώσεις αυτές θίγονται άκριτα και άδικα οι κατασκευαστές. Κι όπως είναι ευνόητο, η ποιότητα στις συνθήκες αυτές είναι πολυτέλεια. Ετσι όλα τα οδοστρώματα στα Δημοτικά έργα έχουν πάχος 25εκ δηλαδή 20 εκ π οδοστρώσας και ένας ασφαλικός τάπητας 5 εκ. Μόλις βρέξει και περάσει από πάνω ένα τριαξονικό φορτηγό φορτωμένο, το οδόστρωμα καταστρέφεται.

#### ΑΠΕΜΠΛΟΚΗ

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι κανένας δεν ωφελείται όταν η Πολιτική εξουσία ανακατεύεται στην πορεία υλοποίησης των έργων, χωρίς οι εκπρόσωποί της να έχουν την εμπειρία και παιδεία

που έχουν οι άνθρωποι καριέρας του τεχνικού κώσμου. Αυτό έχει σαν συνέπεια την ποιοτική υποβάθμιση των έργων, τον κακό προγραμματισμό, αλλά και την σύγχυση ευθύνης, στο ποιος φταίει για την περικοπή των πιστώσεων από την Ε.Ε. Εμείς έχουμε πολλά προβλήματα στην δουλειά μας και είμαστε και στόχοι των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Πρώτιστο καθήκον μας είναι η απεμπλοκή μας. Αυτό μπορεί να γίνει με επαναδιατύπωση όλων των διαταγμάτων «περί αποφαινομένων οργάνων» με βάση τις παρακάτω αρχές:

- Α.** Διαχωρισμός του ρόλου του Κυρίου του έργου από το ρόλο της Προϊσταμένης Αρχής.
- Β.** Ως Προϊσταμένη Αρχή να ορίζεται Υπηρεσία καλά οργανωμένη και στελεχωμένη με ειδικευμένο προσωπικό αρκετό και έμπειρο, ώστε να έχει την δυνατότητα να ωριμάζει τα έργα και με πιστοποίηση κατά ISO 9000 για τον καθορισμό των Standards με επιστημονικό τρόπο.
- Γ.** Αν μια Υπηρεσία δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις ωρίμανσης ενός έργου, τότε να ανατίθεται η ωρίμανση του σε Προϊσταμένη Αρχή άλλου, φορέα όπως γίνεται σήμερα με τα έργα π.χ. των Νοσοκομείων, όπου Προϊσταμένη Αρχή είναι η Δ. Τ. Υ. της Νομαρχίας.
- Δ.** Η δαπάνη ενός έργου να προκύπτει με ευθύνη της Προϊσταμένης Αρχής από την μελέτη και όχι από την διατιθέμενη πίστωση του έργου. Να τεθεί ο Διάλογος του Κυρίου του έργου με την Προϊσταμένη Αρχή σε ορθολογική βάση. Οι υπερβάσεις να αποτελούν αποκλειστική ευθύνη της Προϊσταμένης Αρχής.
- Ε.** Να ζητηθεί να μπει στον Νόμο Δημοσίων Έργων η ρήτρα που υπήρχε και στον 1266/72 στο άρθρο 3 παράγραφος 4 ότι « Ουδέν έργο δημοπρατείται, ούτε άλλως πως ανατίθεται η κατασκευή αυτού, πριν ή συνταγή και εγκριθεί η οριστική τούτου μελέτη». Το ΤΕΕ στο συνέδριο του Απριλίου 2.005 το ζήτησε.
- ΣΤ.** Η Προϊσταμένη Αρχή να αποφασίζει για αναθέσεις έργων, παρατάσεις, υπερβάσεις, και επί ενστάσεων. Ο Κύριος του έργου να μην εμπλέκεται, εκτός αν απαιτηθεί πρόσθετη πίστωση. Τότε να αποφασίζει και να ελέγχει αν χρειασθεί. Επί αιτήσεων θεραπείας να αποφασίζει το Συμβούλιο και όχι ο Νομάρχης, ή ο Περιφερειάρχης. Να μην είμαστε υπό την αίρεση των Πολιτικών Προϊσταμένων. Να απεμπλακούμε από την Πολιτική εξουσία. Και το Συμβούλιο να είναι υποχρεωμένο να εκδώσει απόφαση που στην ουσία αποτελεί το πρωτοδικείο για τους εργολάβους. Τα παραπάνω έχουν κατατεθεί και στο 61ο Συνέδριο της ΠΕΣΕΔΕ στην Βέροια και στο 62ο. Το

μόνο που επιτεύχθηκε μέχρι σήμερα είναι στο Συμβούλιο Δημοσίων Έργων να μετέχει και ένας εκπρόσωπος των εργοληπτών.

Να απεμπλακούμε από την πολιτική εξουσία. Όχι για να αποφύγουμε τον έλεγχο. Αλλά για να μας ελέγχουν αυτοί που ξέρουν. Και να μην είμαστε στόχος των ΜΜΕ. Ο διαχωρισμός που ζητούμε είναι κάτι εφικτό και ρεαλιστικό, διότι δεν αφορά κάτι καινούργιο και πρωτότυπο, αφού υφίσταται και λειτουργεί σε πολλά έργα. Αυτονομία της Προϊσταμένης Αρχής υπάρχει και σήμερα στα έργα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και στα έργα των Υπουργείων. Η αυτονομία δεν υπάρχει π.χ. στα Δημοτικά και Κοινοτικά Έργα σύμφωνα με το Π.Δ. 171/87 άρθρο 3 παράγραφος 5 όπου ορίζεται ότι: "Προϊσταμένη Αρχή είναι το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο..." Δικαιολογίες ότι είναι εξωπραγματικά αυτά που ζητάμε, δεν στέκουν. Η μόνη δικαιολογία είναι η έλλειψη

προσωπικού στους Καποδιστριακούς Δήμους που δεν επαρκεί το Επιστημονικό προσωπικό για να ιδρυθεί και να λειτουργήσει, ούτε Διευθύνουσα Υπηρεσία, ούτε Προϊσταμένη Αρχή. Εκεί το ρόλο της Προϊσταμένης Αρχής μπορεί να παίξει η ΤΥΔΚ και να προσλάβουν Μηχανικούς για να στελεχώσουν τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων που είναι και αίτημα του Τεχνικού κόσμου. Κάθε χρόνο εγγράφονται στο ΤΕΕ 4.500 νέα μέλη. Η κάλυψη των αναγκών με προσωπικό κατώτερης βαθμίδας που ήταν λύση ανάγκης πριν από 30 ή 40 χρόνια, δεν είναι λύση που αρμόζει σήμερα.

Το αίτημα αυτό της απεμπλοκής ζητώ να περιληφθεί στο ψήφισμα του Συνεδρίου και να ζητηθεί από το ΤΕΕ να συμπαραταχθεί, ώστε μαζί με τις εργοληπτικές οργανώσεις να υπάρξει συντονισμένη πίεση προς την Πολιτική εξουσία για ποιοτικότερο Κράτος.

## ΠΡΑΣΙΝΟ ΝΗΣΙ Η ΓΑΥΔΟΣ

Το ΤΕΕ/ΤΑΚ ανταποκρινόμενο στην προσπάθεια του ΤΕΕ Δυτικής Κρήτης για την επιλογή της Γαύδου ως «πράσινου νησιού» με βάση ανακοίνωση του Υπουργείου Ανάπτυξης, απέστειλε επιστολή στήριξης στο ΤΕΕ/ΤΑΚ. Η επιστολή, η οποία και κοινοποιήθηκε στον Υπουργό Ανάπτυξης, στο Γ.Γ. Περιφέρειας Κρήτης αλλά και σε όλες τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και Φορείς του νησιού που ασχολούνται με θέματα διαχείρισης της ενέργειας αναφέρει τα εξής:



13/3/2009

Συνάδελφοι, λάβαμε γνώση των σχετικών με το θέμα εγγράφων σας. Δεδομένου ότι και το Τμήμα μας είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο σε θέματα που προάγουν την προστασία του Περιβάλλοντος, πόσο μάλλον όταν αφορούν τη Γαύδο, ένα τόσο όμορφο νησί με (σχεδόν) αδιατάρακτο μέχρι σήμερα οικοσύστημα, σας κάνουμε γνωστό ότι μετά από συζήτηση του θέματος στη συνεδρίαση της Δ.Ε. της 12/3/09 αποφασίστηκε ομόφωνα ότι **στηρίζουμε πλήρως την πρότασή σας να υποβληθεί πρόταση υποψηφιότητας για την επιλογή της Γαύδου ως «πράσινου νησιού»,** δηλαδή «ενός αυτόνομου ενεργειακά νησιού, που θα καλύπτει το σύνολο των αναγκών του σε κάθε μορφής ενέργεια, αξιοποιώντας τον ήλιο, τον άνεμο, τη γεωθερμία, τη βιομάζα, τα κύματα κ.α.»

Σας κάνουμε επίσης γνωστό ότι **προτιθέμεθα να βοηθήσουμε με όποιο τρόπο εσείς κρίνετε πρόσφορο στη σύνταξη της πρότασης υποψηφιότητας.** Η συνεργασία μας εξάλλου, ιδιαίτερα σε θέματα ενεργειακά, είναι δεδομένη και διαθέτει συνέχεια. Επιπλέον, όπως γνωρίζετε, λόγω του μεγάλου αιολικού δυναμικού που διαθέτει η Ανατολική Κρήτη, έχουν ήδη αναπτυχθεί στην περιοχή μας αξιόλογα αιολικά πάρκα. Λόγω του γεγονότος αυτού, θεωρούμε ότι μπορεί με σχετική ευκολία να μεταφερθεί τεχνογνωσία στη Γαύδο με τη συνδρομή τόσο του Πολυτεχνείου Κρήτης όσο και του Εργαστηρίου Ανανεώσιμων Ενεργειακών Τεχνολογιών του ΤΕΙ Κρήτης. Η εμπειρία που θα αποκτηθεί από την ενεργειακή «απεξάρτηση» της Γαύδου από ρυπογόνες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας και τη λειτουργία της ως «πρότυπο καινοτόμο μοντέλο πράσινου ενεργειακού συστήματος σε μη διασυνδεδεμένο νησί», θα είναι πολύτιμη και άμεσα αξιοποιήσιμη σε παγκόσμιο επίπεδο. Και η εμπειρία αυτή πιστεύουμε ότι θα αποκτηθεί σε πολύ μικρό χρόνο, λόγω του μικρού κόστους που θα απαιτηθεί λόγω των μεγεθών του νησιού.

Συνάδελφοι, είμαστε στη διάθεσή σας και ευχόμαστε να επιλεγεί τελικά η Γαύδος ως πράσινο νησί γιατί διαθέτει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις που ήδη έχετε αναλύσει στις σχετικές επιστολές σας.



## ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Με αφορμή έγγραφο<sup>2</sup> του Συλλόγου Πτυχιούχων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Ηρακλείου σχετικά με καταχρηστική λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το ΤΕΕ/ΤΑΚ απέστειλε στα γραφεία Επαγγελματικών Θεμάτων και Δικαστικού του ΤΕΕ την παρακάτω επιστολή:



17/3/2009

Συνάδελφοι, σας επισυνάπτουμε το με αρ. πρωτ. 175/11.03.2009 έγγραφο του Συλλόγου Πτυχιούχων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Ηρακλείου το οποίο αναφέρεται στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εργολήπτες - μέλη του Συλλόγου στη διαδικασία ελέγχου των δαπανών Ο.Τ.Α. που οφείλονται σε «καταχρηστικούς ελέγχους σε αυτή τη διαδικασία» όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο συνημμένο.

Ένα επίσης σημαντικό πρόβλημα που αναφέρουν οι Εργολήπτες, είναι ότι τα έργα συντήρησης αναφέρονται ως προμήθειες «με αποτέλεσμα την εκ των υστέρων μη έγκριση της δαπάνης του εργολαβικού οφέλους».

Με βάση τα παραπάνω, παρακαλούμε να προβείτε σε κάθε ενέργεια που απαιτείται ώστε το πρόβλημα να αντιμετωπιστεί σε κεντρικό επίπεδο (Ελεγκτικό Συνέδριο) δεδομένου ότι είμαστε σίγουροι ότι παρόμοια προβλήματα αντιμετωπίζουν οι εργολήπτες και σε άλλες περιοχές της χώρας, και επιπλέον οι κατά τόπους Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου λαμβάνουν εντολές μόνο από την κεντρική τους Υπηρεσία.

## ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΘΕΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΑΓΙΟΙ ΔΕΚΑ, ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Επιστολή απέστειλε στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ, ο Πρόεδρος της κ. Π. Ινιωτάκης, με στόχο την επίτευξη της ολοκλήρωσης του οδικού άξονα Ηράκλειο - Άγιοι Δέκα<sup>3</sup>. Η επιστολή, η οποία εστάλη και στον Υφυπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Θ. Ξανθόπουλο, στο Γ.Γ. Δημοσίων Έργων Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Δημ. Κατσιγιάννη, στη Δ/νση ΔΜΕΟ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. καθώς και σε πολιτικά πρόσωπα και Φορείς του νησιού, αναφέρει τα εξής:



27/3/2009

Κύριε Υπουργέ, όπως γνωρίζετε, Ο δρόμος Ηράκλειο - Μεσσαρά (Αγ. Δέκα), ο σπουδαιότερος κάθετος οδικός άξονας της Κρήτης, αποτελεί ένα όραμα πολλών δεκαετιών που ακόμα δυστυχώς δεν έχει υλοποιηθεί.

Πράγματι, μέχρι το έτος 2000 είχαν κατασκευαστεί τα πρώτα 14 χλμ έως τον οικισμό Σίβα. Τον Ιούνιο του 2001 εγκρίθηκαν από το ΠΕΠ Κρήτης 40.000.000€ συνολικά (από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους) για απαλλοτριώσεις, για μετατοπίσεις δικτύων, για την κατασκευή των τμημάτων Σίβα - Βενεράτο - Αυγενική και Αυγενική - Αγ. Βαρβάρα, για την ολοκλήρωση των μελετών του τμήματος Αγ. Βαρβάρα - Αγ. Δέκα και για την αναβάθμιση του τμήματος Ηράκλειο - Σταυράκια.

Μέχρι σήμερα, έχουν ολοκληρωθεί από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης τα τμήματα Σίβα - Βενεράτο - Αυγενική και Αυγενική - Αγ.Βαρβάρα καθώς και οι μελέτες του τμήματος Αγ. Βαρβάρα - Αγ. Δέκα.

Το έργο αναβάθμισης του τμήματος Ηράκλειο - Σταυράκια εκτελείται μέχρι τη διασταύρωση Γουρνών, καθυστερεί όμως, λόγω των συνεχών αναβολών του δικαστηρίου για τις συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις, λόγω των μετατοπίσεων δικτύων ΔΕΗ - ΟΤΕ και από το γεγονός ότι πρόκειται ουσιαστικά για κατοικημένη περιοχή. Για το τμήμα Γούρνες - Σταυράκια υπάρχει η μελέτη αναβάθμισης αλλά δεν υπάρχει η αντίστοιχη χρηματοδότηση. Μελέτη υπάρχει και για την παλιά γέφυρα πριν τον οικισμό Σίβα, η οποία πρέπει οπωσδήποτε να αντικατασταθεί, καθότι αποτελεί πολύ επικίνδυνο σημείο του άξονα. Το κόστος ολοκλήρωσης του τμήματος Ηράκλειο - Αγία Βαρβάρα (αναβάθμιση τμήματος Γούρνες - Σταυράκια και αντικατάσταση γέφυρας Σίβα) προϋπολογίζεται περίπου στο ποσό των 30.000.000€

Το τμήμα Αγ. Βαρβάρα - Αγ. Δέκα, του οποίου η επίβλεψη ανατέθηκε στην ΕΥΔΕ/ΒΟΑΚ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., κατασκευάζεται με δύο εργολαβίες:

1. Εργολαβία «Κατασκευή οδού Αγ. Βαρβάρα - Απομαρμά (Χ.Θ.22+170 - Χ.Θ.29+990)», προϋπολογισμού μελέτης 54.500.000€ και μήκους 7,9χλμ. Η σύμβαση υπογράφηκε στις 16-01-2008 και αναμένεται να περαιωθεί τον Νοέμβριο του 2010.
2. Εργολαβία «Κατασκευή οδού Απομαρμά - Αγ. Δέκα (Χ.Θ.29+990 - Χ.Θ.37+900)», προϋπολογισμού μελέτης 49.000.000€ και μήκους 7,8χλμ. Η σύμβαση υπογράφηκε στις 14-02-2007 και αναμένεται να περαιωθεί τον Αύγουστο του 2009.

Και οι δύο εργολαβίες αποτελούν σύνθετα και δύσκολα έργα (κατασκευή τριών σιράγγων συνολικού μήκους 1200μ και πέντε κοιλαδογεφυρών συνολικού μήκους 1000μ) που απαιτούν κατάλληλα και πλήρως στελεχωμένη διευθύνουσα υπηρεσία. Προκύπτει λοιπόν, άμεση και επιτακτική η ανάγκη επιπλέον στελέχωσης της ΕΥΔΕ/ΒΟΑΚ με μόνιμο τεχνικό προσωπικό, καθότι η υπηρεσία είναι ήδη φορτωμένη με τα έργα, τις μελέτες και τη συντήρηση του ΒΟΑΚ.

Όσον αφορά τους κόμβους, το παράπλευρο οδικό δίκτυο και τη σύνδεση του τμήματος Αγ. Βαρβάρα - Αγ. Δέκα με τους κοντινούς οικισμούς, οι μελέτες έχουν δρομολογηθεί. Παρόλα αυτά απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών και χρηματοδότηση, όπου αυτή δεν έχει ήδη εξασφαλιστεί.

Κύριε Υπουργέ, για τους παραπάνω λόγους απευθυνόμαστε σε σας και ζητάμε την ένταξη των έργων που είναι ώριμα προς δημοπράτηση, την επιτάχυνση των διαδικασιών απαλλοτριώσεων, μετατοπίσεων δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφελείας και έγκρισης μελετών, καθώς και τη στελέχωση των υπηρεσιών, προκειμένου ο οδικός άξονας Ηράκλειο - Αγ. Δέκα να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό.

## ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Επιστολή απέστειλε στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ, ο Πρόεδρος της κ. Π. Ινιωτάκης, με στόχο τη σύνταξη των αναγκαίων μελετών ώστε να καταστεί ώριμη η χωροθέτηση του έργου της κατασκευής της παράκαμψης του Ηρακλείου, μέσα από το Ρυθμιστικό Ηρακλείου και το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Ηρακλείου. Η επιστολή, η οποία εστάλη και στον Υφυπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Θ. Ξανθόπουλο, στο Γ.Γ. Δημοσίων Έργων Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Δημ. Κατσιγιάννη, στη Δ/νση ΔΜΕΟ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. καθώς και σε πολιτικά πρόσωπα και Φορείς του νησιού, αναφέρει τα εξής:



15/4/2009

Κύριε Υπουργέ, όπως γνωρίζετε, το Ηράκλειο, η μεγαλύτερη πόλη της Κρήτης, αλλά και η ευρύτερη περιοχή γύρω από αυτή, αναπτύσσεται σήμερα με ταχύ ρυθμό λόγω των έντονων οικιστικών πιέσεων που οφείλονται στην τάση για συγκέντρωση του πληθυσμού στις πόλεις ή κοντά και γύρω από αυτές, αλλά και

<sup>2</sup> Το έγγραφο του Συλλόγου, υπάρχει στη στήλη «ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ»

<sup>3</sup> Αντίστοιχη επιστολή έχει αποσταλεί και για τον οδικό άξονα Ηράκλειο - Βιάννος. Βλέπε και Ται, τεύχος 80.



με άναρχο τρόπο που εντείνει τις συγκρούσεις χρήσεων γης με αποτέλεσμα να εμποδίζεται η απόσκοπη λειτουργία των διαφόρων δραστηριοτήτων και να υποβαθμίζεται τελικά η αξία των μεμονωμένων επενδύσεων αλλά και της περιοχής γενικότερα.

Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι προγραμματίζονται στο Νομό Ηρακλείου πολύ σοβαρά έργα (αεροδρόμιο Καστελίου, νέο εργοστάσιο ΔΕΗ κλπ) και βρίσκονται σε εξέλιξη μελέτες ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ ή ξεκινούν νέες, αναδεικνύει την τεράστια καθυστέρηση στην εκπόνηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ηρακλείου.

Σε σχέση με το οδικό δίκτυο, από το Δεκέμβριο του 2003, έχει συνταχθεί αναγνωριστική μελέτη στο πλαίσιο της μελέτης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ Β.Ο.Α.Κ. ΣΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟ» για την παράκαμψη του πολεοδομικού συγκροτήματος του Ηρακλείου με ένα δρόμο σύγχρονων προδιαγραφών, μήκους περίπου 42 χιλιομέτρων, από τα Λινοπεράματα μέχρι τις Γούβες.

Η ολοκλήρωση και έγκριση της μελέτης είναι κρίσιμης σημασίας και για το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, ο οποίος επηρεάζεται ουσιαστικά από την ύπαρξη ή μη, ενός έργου αυτής της κλίμακας και σημασίας.

Η έγκριση ένταξη στο σχεδιασμό ενός έργου υποδομής εξασφαλίζει τη συμβατότητά του με τις χρήσεις γης της περιοχής και λειτουργεί δραστικά στην κατεύθυνση συγκράτησης της αξίας της γης που θα χρειαστεί να απαλλοτριωθεί.

Ήδη ο Β.Ο.Α.Κ. στην περιοχή του Ηρακλείου διασχίζει το αστικό συγκρότημα, μεταφέροντας κατά μεγάλο μέρος αστική κυκλοφορία, συνδέοντας περιοχές και λειτουργίες της πόλης. Αν σήμερα δεν χωροθετηθεί η νέα παράκαμψη, σύντομα θα καταστεί ανέφικτη ή εξαιρετικά δαπανηρή η εξασφάλιση των απαιτούμενων εκτάσεων για την κατασκευή της. Το ζήτημα της παράκαμψης εξ' άλλου αποτελεί κρίσιμη παράμετρο και στο σχεδιασμό των οδικών συνδέσεων του έργου του νέου αεροδρομίου στο Καστέλι Πεδιάδος.

Κύριε Υπουργέ, για τους παραπάνω λόγους απευθυνόμαστε σε σας και ζητάμε να συνταχθούν οι αναγκαίες μελέτες έτσι ώστε να καταστεί ώριμη η χωροθέτηση του έργου μέσα από το Ρυθμιστικό Ηρακλείου και το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Ηρακλείου που εκ των πραγμάτων προβλέπεται να εκπονείται παράλληλα.

Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται:

- η επιλογή της βέλτιστης λύσης, με συνδυασμό όλων των απαραίτητων πολεοδομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων,
- ο αναγκαίος χώρος για την κατασκευή του έργου, απαλλαγμένος από εμπόδια που θα προκύψουν από ενδεχόμενη ένταξη περιοχών με άλλες χρήσεις γης στον πολεοδομικό σχεδιασμό, και από ανεξέλεγκτη αύξηση της αξίας της γης,
- η βεβαιότητα που θα επιτρέψει την απόσκοπη ωρίμανση των μελετών και την εξεύρεση χρηματοδότησης για την κατασκευή του έργου,
- η συντόμηση των διαδικασιών χωροθέτησης του έργου, τόσο ως προς τις διαδικασίες διαβούλευσης, όσο και ως προς τις διαδικασίες αδειοδότησης.

## ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΜΟΙΒΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

9/4/2009

Μετά από ερώτημα του Πολεοδομικού γραφείου Μοιρών σχετικά με το αν μπορούν οι αμοιβές μελετών να κατατίθενται στο όνομα Τεχνικής Εταιρείας, το ΤΕΕ/ΤΑΚ διαβίβασε το αίτημα στη νομική Υπηρεσία του ΤΕΕ η οποία ομολογώντας με αρκετή καθυστέρηση, έδωσε την ακόλουθη απάντηση:

## ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ

Αθήνα, .../.../... 2009  
Γρ. Δικ. 314/27-03-2008

### ΠΡΟΣ Τη Γενική Διοίκηση

Σχετικά με το από 13/3/2008 έγγραφό σας με το οποίο μας διαβιβάστηκε το από 27-3-2008 έγγραφο του Τμήματος Επαγγελματικής Ανάπτυξης σχετικά με το Αριθμ. Πρωτ. ΤΕΕ 6474/25-02-2008 έγγραφο του Τμήματος Αντιπολιτικής Κρήτης του ΤΕΕ που αφορά την κατάθεση αμοιβών μελετών στο όνομα των τεχνικών εταιρειών που κατά ορθή εκτίμηση του περιεχομένου του αφορά στην αιτιολογητή προς την Πολυενομή της μη καταβολής εξαιρετικής αμοιβής σε υπάλληλο (μισθωτό) της εταιρείας ο οποίος υπογράφηκε τη μελέτη που έχει ανατεθεί στην εταιρεία έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την αίτηση το τμήμα Πολυενομίας Μοιρών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου Κρήτης ερωτά αν μπορεί να δεχθεί τα διαλύματα κατάθεσης της αμοιβής για εκπόνηση μελέτης που έχουν γίνει στο όνομα της εταιρείας (εν προκειμένω της ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία MANFRED DULL - ANDREAS SCHAAD OE).

Κατ' αρχήν στις περιπτώσεις καταβολής αμοιβής μελέτης υπόχρεος προς έκδοση του σχετικού φορολογικού στοιχείου είναι ο δικαιούχος της αμοιβής. Αποπόδοχος δε της αμοιβής (υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι διαδικασίες περί επαγγελματικών δικαιωμάτων και ασκήσεως επαγγέλματος μηχανικού) είναι το πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) προς το οποίο ανατίθεται η εκπόνηση της μελέτης. Εφόσον η μελέτη ανατίθεται σε νομικό πρόσωπο (εν προκειμένω στην ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία MANFRED DULL - ANDREAS SCHAAD OE) τόσο η απόδειξη ποροχής υπηρεσιών όσο και το υπόλοιπο σχετικά κτηρολογικά και κτηρολογικά κωδικοποιούνται και καταβάλλονται από και στο όνομα του νομικού αυτού προσώπου.

Όταν η μελέτη ανατίθεται σε νομικό πρόσωπο επιβάλλεται η υπογραφή αυτής τόσο από το νομικό αυτό πρόσωπο όσο και από το φυσικό πρόσωπο-μελετητή ο οποίος εκπόνησε τη μελέτη. Σχετικά με το φυσικό πρόσωπο που πρέπει να υπογράψει και φεραγεί τη μελέτη (αλόν της υπογραφής και σφραγίδας της εταιρείας στην οποία έχει ανατεθεί η μελέτη) διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

- (1) αυτός να είναι ένα από τα ομόρρυθμα μέλη της ΟΕ στην οποία ανατέθηκε η μελέτη
- (2) αυτός να είναι μισθωτός της ΟΕ στην οποία ανατέθηκε η μελέτη ή
- (3) αυτός να συνδέεται με σχέση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών με την ΟΕ στην οποία ανατέθηκε η μελέτη.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Β.Δ. της 30/31 Μαΐου 1956 «Περί κανονισμού του τρόπου καταβολής της αμοιβής των Μηχανικών εν γένει: «Των διατάξεων του παρόντος εξαιρούνται οι αμοιβές μελετών, οι απαλλασσόμενες της καταβολής φόρου επιτηδεύματος. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει όταν ο δικαιούχος της αμοιβής είναι Ανώνυμος Τεχνική Εταιρεία». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι δεν υπάρχει υποχρέωση προκατάθεσης της αμοιβής μελέτης όταν η εν λόγω μελέτη απαλλάσσεται από την καταβολή φόρου επιτηδεύματος. Απαλλάσσεται δε από την καταβολή φόρου επιτηδεύματος (1) η παροχή υπηρεσιών του μηχανικού ομόρρυθμου μέλους της ΟΕ στην οποία έχει ανατεθεί η μελέτη και ο οποίος εκπόνησε τη μελέτη, καθώς και αυτό αποτελεί υποχρέωσή του από τη συμμετοχή του στην ΟΕ (για τον λόγο ότι είναι ισχύει στην περίπτωση της MANFRED DULL - ANDREAS SCHAAD OE σύμφωνα με το άρθρο 6.2 του ιδιωτικού συμφωνητικού



σύστασης της που προσκομίζεται) αφού στην περίπτωση αυτή η παροχή υπηρεσίας δεν γίνεται με αντάλλαγμα αλλά προς εκπλήρωση υποχρέωσης που έχουν αναλάβει οι ενδιαφερόμενοι εταιρείες και (2) η αμοιβή που λαμβάνει ο μεθεωρητής ο οποίος εκπονεί τη μελέτη για λογαριασμό της εταιρείας με την οποία συνδέεται με τη σχέση εξαρτημένης εργασίας, αφού υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου μισθωτών υπηρεσιών.

Για τις περιπτώσεις αυτές το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να χορηγήσει βεβαίωση για την εν λόγω απασχολή, αφού διαπιστώσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του νόμου.

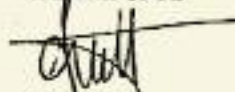
Ειδικότερα:

- (1) σε περίπτωση μέλους ΟΕ: ο μηχανικός δικαιούται απαλλαγής από την προκατάθεση της αμοιβής σύμφωνα με την περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Β.Δ. 30/31-5-1956 και
- (2) σε περίπτωση που μηχανικός μελετητής ή απελευθερωμένης ανεξάρτητης οικοδομής που είναι μεθεωρητής της επιχείρησης που αναλαμβάνει τη Μελέτη ή επίβλεψη ή ανέγερση της οικοδομής: ο μηχανικός δικαιούται απαλλαγής από την προκατάθεση της αμοιβής σύμφωνα με την περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Β.Δ. 30/31-5-1956 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 5 του Ν. 2238/1994, οι οποίες προβλέπουν την απαλλαγή του μηχανικού από την καταβολή καταβολής ΦΕΜ και την υπαγωγή του κατά περίπτωση είτε στην αυτοτελή φορολογία του άρθρου 13 παρ. 5 ή στο φόρο μισθωτών υπηρεσιών.

Συνέπεια των ανωτέρω είναι:

- ότι δεν απαιτείται ξεχωριστή κατάθεση στο ΤΕΕ της αμοιβής του μηχανικού για τις περιπτώσεις αυτές (η αμοιβή κατατίθεται στην εταιρεία που αναλαμβάνει τη μελέτη και έχει ως μέλος της ή απασχολεί ως μεθεωρητή το μηχανικό που την εκπονεί) και
- ότι χορηγείται από το ΤΕΕ η σχετική βεβαίωση περί απαλλαγής από την προκατάθεση της αμοιβής του μηχανικού που είναι μέλος της ΟΕ ή μεθεωρητής της ΟΕ, η οποία και προσκομίζεται στην Πολεοδομία μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά.

Η ΔΙΚΗΤΟΡΟΣ



K. ΠΕΠΡΟΥ

17-02-09

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ



ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΣΙΝΙΑΣ

Η απάντηση αυτή, διαβιβάστηκε άμεσα από το ΤΕΕ/TAK, σε όλα τα Πολεοδομικά γραφεία της Ανατολικής Κρήτης.

# ΑΦΙΕΡΩΜΑ

## Το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι Πεδιάδος



Με έναυσμα τη συνέντευξη τύπου που έδωσε ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Γιώργος Σουφλιάς για το θέμα της κατασκευής του νέου διεθνούς αεροδρομίου στο Καστέλι, και την έντονη κινητικότητα που παρατηρείται στην τοπική κοινωνία για το θέμα αυτό, το ΤΕΕ/TAK στο πλαίσιο του ρόλου του ως θεσμοθετημένου Τεχνικού Συμβούλου της Πολιτείας, αποφάσισε να ασχοληθεί ενεργά πλέον με το θέμα αυτό.

Άμεσα το ΤΕΕ/TAK, έστειλε την παρακάτω επιστολή στον κ. Σουφλιά, ζητώντας στοιχεία για το υπό μελέτη έργο:



Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι ο τουρισμός αποτελεί την κύρια οικονομική συνιστώσα και βασικό πυλώνα της οικονομίας της νήσου. Οι παρούσες υποδομές του αεροδρομίου Νίκος Καζαντζάκης εδώ και πολλά χρόνια θεωρούνται παρωχημένες και σε καμία περίπτωση δεν παρέχουν τις υπηρεσίες που θα έπρεπε τόσο στους κατοίκους της Κρήτης όσο και στους επισκέπτες. Το αεροδρόμιο Ηρακλείου αυτή τη στιγμή είναι το δεύτερο σε αριθμό αφίξεων στη χώρα, μετά το Ελευθέριος Βενιζέλος και το πρώτο σε πτήσεις Charters. Σύμφωνα μάλιστα με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για το 2007, οπότε και δημοσιεύονται τα τελευταία επίσημα στατιστικά στοιχεία, ο συνολικός αριθμός αναχωρήσεων και αφίξεων υπερβαίνει τα 5.000.000 επιβάτες. Επιπρόσθετα ένα αεροδρόμιο με τόσο μεγάλη κίνηση το οποίο βρίσκεται σε επαφή με την αστική ζώνη, δημιουργεί έντονα προβλήματα περιβαλλοντικής υποβάθμισης σε ολόκληρο το πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης του Ηρακλείου.

Τον τελευταίο καιρό, και ιδιαίτερα μετά από τη συνέντευξη τύπου που δώσατε για το θέμα της κατασκευής του νέου διεθνούς αεροδρομίου στο Καστέλι, υπάρχει έντονη κινητικότητα στην τοπική κοινωνία για το θέμα αυτό.


Ένα τέτοιο έργο είναι πολύ σημαντικό για την Κρήτη καθώς είναι σαφώς ένα μεγάλο αναπτυξιακό έργο, το οποίο μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στο μέλλον του νησιού, υπό την προϋπόθεση να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις τόσο για τη μορφή που θα λάβει το νέο αεροδρόμιο, όσο και για τη χωροθέτηση και ενσωμάτωση του στην περιοχή που θα κατασκευαστεί.

Για τους παραπάνω λόγους, είναι δεδομένο το ενδιαφέρον του Τμήματός μας για την κατασκευή του νέου αερολιμένα. Παρόλα αυτά μέχρι σήμερα, και παρά το γεγονός ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας, δεν μας έχει αποσταλεί φάκελος με τα στοιχεία του υπό μελέτη έργου προκειμένου να εκφράσουμε άποψη τόσο για το έργο αυτό καθαυτό, όσο και για τα παράλληλα αλλά εξίσου σημαντικά έργα που απαιτούνται όπως είναι οι οδικές συνδέσεις του αεροδρομίου και ο Χωροταξικός σχεδιασμός της ευρύτερης περιοχής του Καστελίου.

Κύριε Υπουργέ, προκειμένου να εκφράσουμε εμπειριστατωμένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για το θέμα, ζητάμε να έχουμε μια πλήρη ενημέρωση, αποστέλλοντας μας πλήρη φάκελο του έργου που θα περιλαμβάνει τις προδιαγραφές, το στάδιο στο οποίο ευρίσκονται οι υπό εκπόνηση μελέτες και γενικότερα ο σχεδιασμός της ευρύτερης περιοχής, και ό,τι άλλο εσείς κρίνετε σκόπιμο.



Εκ παραλλήλου, το ΤΕΕ/ΤΑΚ ζήτησε την έμπρακτη συμπαράσταση του ΤΕΕ με επιστολή του προς τον Πρόεδρο κ. Ι. Α-  
λαβάνο. Η επιστολή αναφέρει τα εξής



Αγαπητέ Πρόεδρε, όπως σας γνωστοποιήσαμε κατά τη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας του Τμήματός μας την Τετάρτη 11 Μαρτίου 2009 στην οποία συμμετείχατε, και σας ευχαριστούμε θερμά για αυτό, η κατασκευή του νέου διεθνούς αεροδρομίου στο Καστέλι Πεδιάδος στο Ηράκλειο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα υποδομής της Κρήτης καθώς πρόκειται σαφώς για ένα μεγάλο αναπτυξιακό έργο, το οποίο μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στο μέλλον του νησιού, υπό την προϋπόθεση όμως να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις τόσο για τη μορφή που θα λάβει το νέο αεροδρόμιο, όσο και για τη χωροθέτηση και ενσωμάτωση του στην περιοχή που θα κατασκευαστεί.

Για τους παραπάνω λόγους, είναι δεδομένο το ενδιαφέρον του Τμήματός μας για την κατασκευή του νέου αερολιμένα. Παρόλα αυτά μέχρι σήμερα, και παρά το γεγονός ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας, δεν έχει κληθεί να συμμετάσχει στη δημόσια διαβούλευση που απαιτείται σε τέτοιου είδους περιπτώσεις. Για το λόγο αυτό το Τμήμα μας αναλαμβάνει την πρωτοβουλία και καλεί σε έκτακτη συνεδρίαση την Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ παρουσία του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή εκπροσώπου του), των Δημάρχων των άμεσα εμπλεκόμενων δήμων της περιοχής καθώς και εκπροσώπων της ΥΠΑ Κρατικού Αερολιμένα Ηρακλείου «Ν. Καζαντζάκης».

Αγαπητέ Πρόεδρε, ζητάμε από εσάς την έμπρακτη συμπαράστασή σας σε αυτή μας την προσπάθεια, προσφέροντας τις γνώσεις και την εμπειρία στελεχών του ΤΕΕ από παρόμοιες περιπτώσεις συγχρηματοδότησης τέτοιων εμβέλειας έργων (όπως η κατασκευή του διεθνούς αερολιμένα «Ελευθέριος Βενιζέλος» κ.α.), τα οποία και θα συμμετάσχουν στην έκτακτη συνεδρίαση που προγραμματίζουμε για την Παρασκευή 20 Μαρτίου 2009 και ώρα 19.00 μ.μ.

Επίσης σας παρακαλούμε να ζητήσετε με παρέμβασή σας στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως έχει ήδη κάνει και το Τμήμα μας (επισυνάπτεται η σχετική επιστολή), τον πλήρη φάκελο με τα στοιχεία του υπό μελέτη έργου προκειμένου να εκφράσουμε από κοινού άποψη τόσο για το έργο αυτό καθαυτό, όσο και για τα παράλληλα αλλά εξίσου σημαντικά έργα που απαιτούνται όπως είναι οι οδικές συνδέσεις του αεροδρομίου και ο Χωροταξικός σχεδιασμός της ευρύτερης περιοχής του Καστελίου.

Σε έκτακτη συνεδρίαση της Δ.Ε. που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 20 Μαρτίου 2009 με μοναδικό θέμα την κατασκευή του νέου αεροδρομίου\*, με τη συμμετοχή φορέων και πολιτών και την παρουσία των Δημάρχων των εμπλεκόμενων Δήμων (Καστελίου, Αρκαλοχωρίου, Θραψανού), εκπροσώπου από το ΥΠΕΧΩΔΕ (κ. Ιωάννη Καρνέση, από την Γ. Γραμματεία Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων, ΕΥΔΕ/ΜΕΛΕΤΩΝ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΕ-ΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ), το ΤΕΕ (κ. Δημήτρη Γεωργαράκη, τ. Διοικητή ΥΠΑ) αλλά και από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, ο Πρόεδρος της Δ.Ε. κ. Π. Ινιωτάκης αναλύοντας το σκοπό αυτής της συνεδρίασης, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι «θέλουμε να επισημάνουμε ως Τμήμα ότι είμαστε παρόντες σε κάθε αναπτυξιακό έργο που προωθεί το νέο όραμα για την Κρήτη: Να γίνει ένας τόπος με ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη που θα δίνει έμφαση στην ενδοχώρα. Η Κρήτη πρέπει και μπορεί να γίνει υψηλών προδιαγραφών τόπος παραθερισμού, παραμονής και εργασίας – διατροφικός τροφодότης της Ευρώπης».

Τη συνεδρίαση παρακολούθησαν εκτός από τους παραπάνω νομαρχιακοί και δημοτικοί σύμβουλοι, μελετητές, εκπρόσωποι των τοπικών φορέων της ευρύτερης περιοχής, εκπρόσωποι των εργαζομένων της ΥΠΑ, και πλήθος κόσμου. Η πρωτοβουλία αυτή του ΤΕΕ/ΤΑΚ επιδοκίμασθηκε από την τοπική

κοινωνία του Ηρακλείου ένδειξη της μεγάλης σημασίας που έχει το έργο αφού πρόκειται για το μεγαλύτερο αναπτυξιακό που σχεδιάζεται για την Κρήτη. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης υπογραμμίστηκε καταρχήν η ανάγκη εκπόνησης Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου της ευρύτερης περιοχής (με τη

συνεργασία των 3 άμεσα εμπλεκόμενων δήμων: Καστελίου, Αρκαλοχωρίου, Θραψανού), ώστε το έργο να κατασκευαστεί με βασικό γνώμονα την προστασία της περιοχής αλλά και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς των γύρω παραδοσιακών οικισμών. Ταυτόχρονα θα πρέπει να προβλεφθούν

όλες εκείνες οι υποδομές που είναι απαραίτητες προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες (περιβαλλοντικές, κοινωνικές, οικονομικές) από την κατασκευή ενός έργου τέτοιας κλίμακας. Μερικά τοπικών φορέων και πολιτών εξέφρασαν την πλήρη αντίθεση τους για τη δημιουργία του νέου αεροδρομίου επικαλούμενοι τις πολύ σημαντικές περιβαλλοντικές αλλοιώσεις που θα υποστεί η περιοχή. Επειδή πρόκειται για ένα πολύπλοκο και σύνθετο έργο κρίνεται αναγκαία (όπως προέκυψε από τη συζήτηση), η χρονική παράταση της δημόσιας διαβούλευσης από το Υπουργείο, ώστε να μπορέσουν όλοι οι αρμόδιοι φορείς, η τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και οι απλοί πολίτες της ευρύτερης περιοχής να καταθέσουν τις ολοκληρωμένες προτάσεις τους, αλλά και τους προβληματισμούς τους. Το ΤΕΕ/ΤΑΚ δηλώνει παρόν και ανοικτό σε κάθε είδους περαιτέρω συνεργασία ενώ η Δ.Ε. του Τμήματος αποφάσισε να συστήσει σχετική Ομάδα Εργασίας με σκοπό την προσφορά των γνώσεων και της εμπειρίας των μελών του, ανταποκρινόμενο στις υποχρεώσεις και στο θεσμικό του ρόλο προς την πολιτεία.



Το Προεδρείο: φαίνονται από αριστερά ο κ. Καρνέσης, ο κ. Ινιωτάκης, η κα Τριματάκη και ο κ. Γεωργαράκης



Άποψη της αίθουσας



Ο Δήμαρχος Καστελίου κ. Συμινάκης



Ο Δήμαρχος Αρκαλοχωρίου κ. Γιαννόπουλος

Παρατηρήσεις για το θέμα των υπό εξέλιξη μελετών για την κατασκευή του «Νέου αεροδρομίου Καστελίου». Μετά από αίτημα της Νομάρχου Ηρακλείου κ. Ε. Σχοινάρα προς το ΤΕΕ/ΤΑΚ να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου, το Τμήμα απέστειλε τις παρατηρήσεις και προτάσεις του με το παρακάτω συνοδευτικό κείμενο:

\* Το απόμακροφωνημένο πρακτικό αυτής της συνεδρίασης, (τα οποία απεστάλησαν και στους Φορείς και Υπηρεσίες που συμμετείχαν), με τις πλήρεις σελίδες τόσο του Προέδρου της Δ.Ε. κ. Π. Ινιωτάκη όσο και των υπολοίπων εισηγητών ευρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση: [http://www.teetak.gr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=527:kasteli2032009&catid=57:anakoinwseis&Itemid=53](http://www.teetak.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=527:kasteli2032009&catid=57:anakoinwseis&Itemid=53)



Κυρία Νομάρχη, σχετικά με το θέμα της κατασκευής του «Νέου αεροδρομίου Καστελίου», που προωθείται αυτές τις ημέρες από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι βασικός στόχος όλων μας θα πρέπει να είναι η κατασκευή ενός σύγχρονου αεροδρομίου που θα ανταποκρίνεται στις επιβατικές ανάγκες του νησιού και της χώρας, με επίκεντρο το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Πρόκειται για ένα μεγάλο αναπτυξιακό έργο, το οποίο μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στο μέλλον της οικονομίας, και όχι μόνο, του νησιού υπό την προϋπόθεση όμως να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις τόσο για τη μορφή που θα λάβει το νέο αεροδρόμιο, όσο και για τη χωροθέτηση και ενσωμάτωση του στην περιοχή που θα κατασκευαστεί.

Αυτό το οποίο απαιτείται είναι σωστός και ολοκληρωμένος σχεδιασμός, με βάση τη φέρουσα ικανότητα και τις ανάγκες εξυπηρέτησης και λειτουργίας του νησιού αλλά και συγκεκριμένα τις δυνατότητες ανάπτυξης της περιοχής που θα υλοποιηθεί το μεγάλο αυτό συγκοινωνιακό έργο υποδομής. Ένα έργο που θα πρέπει να εγγυάται τη βιωσιμότητα και την ευημερία τόσο της κοινωνίας όσο και της εθνικής και τοπικής οικονομίας.

Γνωρίζετε επίσης, το ενδιαφέρον του Τμήματός μας για την κατασκευή του νέου αεροδρομίου λόγω του ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο είναι ο θεσμοθετημένος Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας.

Στο πλαίσιο αυτού του ενδιαφέροντος, αναθέσαμε στη Μόνιμη Επιτροπή «Περιβάλλοντος» του Τμήματός μας να συντάξει Παρατηρήσεις για την Μ.Π.Ε. του αεροδρομίου τις οποίες και σας επισυνάπτουμε. Με βάση τις παρατηρήσεις αυτές, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι συμφωνούμε και εμείς με το περιεχόμενο του υπ' αριθ. 951/6.4.2009 εγγράφου σας προς τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Σουφλιά, θεωρούμε ότι η Μ.Π.Ε. θα πρέπει να επιστραφεί στο Υπουργείο προκειμένου να βελτιωθεί μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα (2μηνών) και εφόσον ληφθούν υπόψη όλες οι παραπάνω παρατηρήσεις όπως επίσης και οι απόψεις των υπόλοιπων φορέων στη συνέχεια να προχωρήσει η διαδικασία της έγκρισης της Μ.Π.Ε.

#### Παρατηρήσεις Μόνιμης Επιτροπής «Περιβάλλοντος» ΤΕΕ/ΤΑΚ για το Νέο Αεροδρόμιο Καστελίου

- **Ανθρωπογενές περιβάλλον:** καμία αναφορά στην όχληση στους κοντινούς οικισμούς από το θόρυβο, τα φώτα και τη θερμότητα και στους τρόπους αντιμετώπισής της. Το αεροδρόμιο χωροθετείται σε πάρα πολύ μικρή απόσταση από κάποιους όμορους οικισμούς. Σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατά ICAO ακόμα και αν δεν τηρείται, η βέλτιστη απόσταση για την σωστή επιχειρησιακή λειτουργία του αερολιμένα, από τα άκρα του αεροδιαδρόμου δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 1 χλμ. Άρα θα έπρεπε να υπάρχει ακριβής πρόβλεψη για το που θα μετεγκατασταθούν οι οικισμοί που βρίσκονται σχεδόν στα όρια του αεροδιαδρόμου (χωριά Αρχάγγελος και Ρουσώχωρι) και με ποιους όρους θα γίνει η μετεγκατάσταση αυτή. Δεν γίνεται δηλαδή σαφής πρόβλεψη για τους θιγόμενους οικισμούς, οι οποίοι πλέον δεν θα είναι κατοικήσιμοι, θα μετεγκατασταθούν? Αν ναι, πού? Τι θα γίνουν οι ηλικιωμένοι κάτοικοι των μικρών οικισμών, τι επιπτώσεις θα έχει στη νεολαία των μεγαλύτερων οικισμών (πιθανή μετακίνησή τους σε μεγαλύτερα αστικά κέντρα).
- **Εξασφάλιση απαιτούμενων ποσοτήτων νερού:** μεγάλες απαιτήσεις σε νερό, πως θα επηρεαστεί η υδρολογική λεκάνη και οι απορροές, δεν είναι ικανοποιητικά τεκμηριωμένη η προτεινόμενη λύση.
- **Αλλαγή χρήσης γης:** καμία αναφορά στις επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία από την απαλλοτρίωση των αγροτεμαχίων, τι επιπτώσεις θα έχει στους μέχρι τότε απασχολούμενους στον αγροτικό τομέα, ακρούν οι δημιουργούμενες θέσεις εργασίας για την απορρόφησή τους (πιθανή μετακίνησή τους σε μεγαλύτερα αστικά κέντρα).
- **Αέριοι ρύποι:** Όσον αφορά τις προβλεπόμενες συγκεντρώσεις αέριων εκπομπών (οξείδια άνθρακα, αζώτου, πτητικές ενώσεις, σωματίδια κλπ), αυτές παρουσιάζονται ανησυχητικά χαμηλές, γεγονός που δημιουργεί ερωτήματα σχετικά με τις παραμέτρους και τους συντελεστές εκπομπής που ελήφθησαν υπόψη.
- **Υγρά απόβλητα:** δεν περιγράφονται τα συστήματα και οι τεχνολογίες που θα εγκατασταθούν για την επεξεργασία των αποβλήτων, δεν διευκρινίζεται η σύσταση των βιομηχανικών αποβλήτων και το είδος προεπεξεργασίας τους, κατά πόσο είναι εφικτή η διάθεση της εκροής για άρδευση?
- **Διατάραξη της τοπικής χλωρίδας και πανίδας:** καμία αναφορά στη διατάραξη λόγω της μεγάλης έκτασης μέρους της ενδιαιτούσας χλωρίδας και πανίδας, ενδεχομένως να αλλάξει η βιοποικιλότητα και το μικροκλίμα, θα αποστραγγίζεται σωστά το έδαφος? Δεν αναφέρεται η ύπαρξη της Λίμνης Θραψανού (Λιβάδα) σε απόσταση μικρότερη των 3Km, ένα σημαντικό υδροβιότοπο, στον οποίο έχουν παρατηρηθεί κατά εποχές πάνω από 130 είδη πουλιών, σύμφωνα με στοιχεία του Μ.Φ.Ι.Κ. Διατάραξη της ισορροπίας του οικοσυστήματος, πιθανό πέρασμα πουλιών στη θέση του αεροδρομίου (συνεννόηση με ορνιθολογική εταιρεία).

- **Απορρίματα:** προτείνεται η εναπόθεση στο ΧΥΤΑ Χερσονήσου, είναι εφικτό, υπάρχει συνεννόηση; Επιπλέον, δεν διευκρινίζεται η διάθεση απορριμμάτων, μπαζών, αποφιλώσεων κ.ά.

- **Φυσικά εμπόδια:** σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα κατά ICAO η τοπογραφία της περιοχής μελέτης του αεροδρομίου εκτείνεται σε ζώνη μέχρι και 15 κλμ, αυτό σημαίνει ότι όλα τα φυσικά εμπόδια (τεράστιος όγκος 10 εκατ. κυβικά) θα πρέπει να απομακρυνθούν χωρίς όμως να έχει προβλεφθεί το που θα τοποθετηθούν.

- **Θόρυβος:** δεν γνωρίζουμε τις παραμέτρους μοντελοποίησης και τις τιμές των σταθερών. Το λογισμικό πρόβλεψης CadnaA που χρησιμοποιήθηκε στη μελέτη για την εκτίμηση του θορύβου, αποτελεί ένα γενικά αποδεκτό μοντέλο υπολογισμού οδικού κυκλοφοριακού θορύβου, αεροδρομιακού και αεροπορικού θορύβου, θορύβου από βιομηχανικές εγκαταστάσεις και ελέγχου της αποτελεσματικότητας των μέτρων αντιθορυβικής προστασίας. Όπως περιγράφεται στη μελέτη, για την εφαρμογή του λογισμικού έχουν ληφθεί υπόψη οι περισσότερες ισχύουσες ευρωπαϊκές και κρατικές ρυθμίσεις και διατάξεις. Ακόμα λοιπόν κι αν δεχτούμε ότι όλες οι τιμές των παραμέτρων και οι παραδοχές που έγιναν κατά την εφαρμογή του λογισμικού είναι αποδεκτές, από τα αποτελέσματά του και την παρουσίασή τους στη μελέτη προκύπτουν τα παρακάτω:

1. Στην πρόβλεψη για το έτος λειτουργίας του αεροδρομίου 2015, το ποσοστό των κατοίκων που θα βρίσκονται στη ζώνη θορύβου 65-70 dB(A) θα είναι μόλις το 2,9% του συνολικού πληθυσμού της περιοχής μελέτης, ενώ το ποσοστό των κατοίκων που θα βρίσκονται στη ζώνη θορύβου 60-65 dB(A) θα είναι 9,9%. Στην πράξη, τα ποσοστά αυτά αντιστοιχούν σε 1.745 κατοίκους.

2. Στην πρόβλεψη για το έτος 2025, το ποσοστό των κατοίκων που θα βρίσκονται στη ζώνη θορύβου 65-70 dB(A) θα είναι μόλις το 3,5% του συνολικού πληθυσμού της περιοχής μελέτης, ενώ το ποσοστό των κατοίκων που θα βρίσκονται στη ζώνη θορύβου 60-65 dB(A) θα είναι 12,5%. Στην πράξη, τα ποσοστά αυτά αντιστοιχούν σε 2.185 κατοίκους.

Αν και δεν ορίζονται από την ελληνική νομοθεσία σαφή όρια ασφαλούς έκθεσης σε αεροπορικό θόρυβο (μόνο για οδικές αρτηρίες), ωστόσο είναι πρακτικά αδύνατη η υγιής ανθρώπινη ύπαρξη υπό συνεχή έκθεση σε κραδασμούς και θόρυβο της τάξης των 60 dB(A) ή και μεγαλύτερο. Στην πραγματικότητα, τα παραπάνω ποσοστά αντιστοιχούν σε ολόκληρα χωριά, όπως ο Αρχάγγελος, ο Ευαγγελισμός καθώς και ένα μεγάλο μέρος του Καστελίου, τα οποία γίνονται πλέον μη βιώσιμα και είναι επιτακτική ανάγκη και απαραίτητη προϋπόθεση η μετακίνηση των κατοίκων και η μετεγκατάστασή τους. Η αύξηση της ηχομονωτικής ικανότητας των κατοικιών των εν λόγω οικισμών σαφώς και δεν αποτελεί λύση, αν λάβουμε υπόψη την παλαιότητα των οικημάτων και τον συνεχή θόρυβο –συνοδευόμενο και από κραδασμούς- καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο, οπότε και είναι πρακτικά αδύνατο να περιοριστούν οι κάτοικοι εντός της οικίας τους.

- **Έξοδος του κλειστού τύπου αυτοκινητοδρόμου προς Καστέλι:** σημαντική αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου, πιθανά προβλήματα εντός του οικισμού Καστελίου.

- **Ηλεκτρική ενέργεια:** αυξημένες ανάγκες σε ενέργεια, νέο δίκτυο Υ/Τ, καμία αναφορά σε χρήση Α.Π.Ε. Η νέα γραμμή Υ/Τ και οι υποσταθμοί αποτελούν έργα κατηγορίας Α1, για τα οποία πρέπει να γίνει ξεχωριστή ΜΠΕ, σαν συνοδά έργα.

- **Μεταφορά επιβατών:** δεν γίνεται καμία αναφορά στους τρόπους μεταφοράς των επιβατών από και προς το χώρο του αεροδρομίου, την πιθανή ανάπτυξη μέσω μαζικής μεταφοράς, την προσβασιμότητα.

- **Μεταφορά καυσίμων:** δεν εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις για το θέμα της τροφοδοσίας με καύσιμα του αεροδρομίου (π.χ. αγωγός μεταφοράς), το κόστος κάθε λύσης και πώς αυτή θα επηρεάσει το κόστος των ειστηριών.

Θα θέλαμε να **επισημάνουμε** ότι δεν γνωρίζουμε τίποτα για την προμελέτη και επιπλέον η ωριμότητα των μελετών δεν ανταποκρίνεται στην Εγκύκλιο 38 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δημιουργούνται επίσης κάποια ερωτήματα σχετικά με το γεγονός ότι η γνωμοδότηση της Ε.Υ.ΠΕ. σχετικά με την Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση ισχύει μέχρι 3/6/2009 (βλ. Παραρτήματα Μ.Π.Ε.).

Γενικά, σαν Μ.Π.Ε. δεν περιγράφει αναλυτικά τα έργα που θα πραγματοποιηθούν και δεν αναφέρει ρητά και αναλυτικά τα μέτρα που θα ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεν αναφέρει πουθενά εκτιμώμενες ποσότητες, είναι περισσότερο θα λέγαμε Π.Π.Ε. παρά Μ.Π.Ε.

Προβληματίζει το γεγονός πως στην Μ.Π.Ε., κατά την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων τονίζεται συνεχώς η μικρή έκταση του έργου σε σχέση με την έκταση της περιοχής αναφοράς (1,36%). Το ποσοστό αυτό χρησιμοποιείται σαν γνώμονας για τις επιπτώσεις του έργου στο φυσικό - βιοτικό περιβάλλον. Την άποψή του αυτή ο μελετητής προσπαθεί να την ενισχύσει χρησιμοποιώντας σαν "πάτημα" το ήδη υπάρχον στρατιωτικό αεροδρόμιο, του οποίου όμως η έκταση, η περιβαλλοντική και η γενικότερη επίπτωση αλλά και η δυναμικότητα δεν έχουν καμία σχέση με το μελετούμενο έργο.



## ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

### ΕΣΠΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ. ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ»

19/3/2009

Το ΤΕΕ/ΤΑΚ διοργάνωσε από κοινού με το Σύλλογο Μ-Η Ανατολικής Κρήτης εσπερίδα με θέμα «Πυρασφάλεια και πυροπροστασία κτιρίων και εγκαταστάσεων. Αδειοδοτικές διαδικασίες, νομοθεσία και κανονισμοί». Η εκδήλωση, συγκέντρωσε το ενδιαφέρον πολλών συναδέλφων και σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Στο χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ κ. Π. Ινωτάκης, είπε τα εξής:

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητοί φίλοι, σας καλωπερίζω, χαιρετίζοντας παράλληλα την πρωτοβουλία του Πανελληνίου Συλλόγου Διπλωματούχων Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων /Τμήμα Ανατολικής Κρήτης για την διεξαγωγή της σημερινής εσπερίδας, η οποία έχει ως θέμα: "Πυρασφάλεια και πυροπροστασία κτιρίων και εγκαταστάσεων. Αδειοδοτικές διαδικασίες, νομοθεσία και κανονισμοί."

Θέλω να ευχαριστήσω τους εισηγητές για την τιμή που μας έκαναν να έρθουν, τον κ. Αρχάβλη Παναγιώτη, Προϊστάμενο Τμήματος Πυρασφάλειας Ηρακλείου, το συνάδελφο Ζαχαρία Ασοσρωτάκη και το συνάδελφο Γιώργο Πασχαλίδη, και οι δύο μηχανολόγοι μηχανικοί με μεγάλη εμπειρία και γνώσεις στο αντικείμενο αυτό.

Η σημερινή εσπερίδα έχει ενημερωτικό χαρακτήρα. Θα συζητηθούν οι τελευταίοι κανονισμοί και τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή τους, ενός τόσο σημαντικού ζητήματος όσο είναι η προστασία των κτιριακών εγκαταστάσεων από πυρκαγιά.

**Η κατοχή των αποτελεσματικών διαδικασιών πυρασφάλειας στην επιχείρηση ή τον εργασιακό χώρο είναι όχι μόνο ένα θέμα ρυθμιστικής συμμόρφωσης, αλλά και συνείδησης.**

Είναι αυτονόητο, ότι εμείς οι μηχανικοί θα πρέπει να απαιτούμε να χρησιμοποιούνται για τις εγκαταστάσεις πυροπροστασίας, **μόνο κατάλληλα και πιστοποιημένα υλικά** και όλες οι εγκαταστάσεις να κατασκευάζονται με την ενδεδειγμένη μέθοδο.

Χρειάζεται **αυστηρός έλεγχος** από την πλευρά μας και η απαίτηση για **αυστηρή εφαρμογή** των μελετών, χωρίς εκπτώσεις και παραχωρήσεις εις βάρος της νομιμότητας, της τέχνης και της επιστήμης.

Θα ήθελα να σταθώ στην πρόσφατη Πυροσβεστική Διάταξη 13/2008, η οποία ήρθε να συμμορφώσει και να δώσει ώθηση στην διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών πυροπροστασίας.

Παρόλα αυτά με την υπογραφή των υπεύθυνων δηλώσεων από το μηχανικό, έτσι όπως επιβάλλεται

από την νομοθεσία και την Πυροσβεστική Υπηρεσία, **καθιστά ουσιαστικά τους μηχανικούς ποινικά υπεύθυνους για τα μέτρα και τα μέσα πυροπροστασίας, από την στιγμή που υπογράφουν.**

Τα ερωτήματα που τίθενται είναι:

1. Πως μπορεί να κατοχυρωθεί ο υπογράφων μηχανικός από τις μελλοντικές αυθαίρετες παρεμβάσεις ή παραλήψεις του ιδιοκτήτη στα συστήματα πυροπροστασίας ή τις μελλοντικές αυθαίρετες κτιριακές παρεμβάσεις ή επεκτάσεις;
2. Πως προσδιορίζονται και εξειδικεύονται οι αναφερόμενες ως «**μικρές παραλείψεις**» αλλά και πώς οι αναφερόμενες ως «**σοβαρές παραλήψεις ή ελλείψεις**» στην κείμενη νομοθεσία;

Συνάδελφοι, ΔΕΝ πρέπει να δεχτούμε παθητικά την **ποινικοποίηση** του επαγγέλματος μας. **Πρέπει να εναντιωθούμε στην μετάβαση ευθυνών από την πολιτεία στους μηχανικούς.** Η πολιτεία μέσω της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, έχει ευθύνη να διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους και αυτοψίες και να απαιτεί την εφαρμογή των κανονισμών και των τεχνικών μελετών.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως ως κλάδος δεν αναλαμβάνουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν. Η επιστήμη που έχουμε επιλέξει να υπηρετούμε, λόγω και του θετικού προσανατολισμού της, δεν επιτρέπει εκπτώσεις προδιαγραφών και ποιότητας. Κάθε Διπλωματούχος Μηχανικός γνωρίζει πως η υπογραφή του αποτελεί εγγύηση για την ασφάλεια και την ποιότητα της ζωής των πολιτών.

Ωστόσο, η ανεπάρκεια της Πολιτείας στην ουσιαστική παροχή ασφάλειας στους πολίτες της, που θα πρέπει να είναι κύριο μέλημά της, δεν μπορεί να καλυφθεί αποσιωπώντας τις δικές της τεράστιες, ούτε μπορεί να υποκατασταθεί με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και ποινών στους μηχανικούς.

Για αυτό καλώ και από αυτό το βήμα όλους τους συναδέλφους μηχανικούς και μέλη του ΤΕΕ/ΤΑΚ να **αντισταθούμε στην ποινικοποίηση** του επαγγέλματός μας, γιατί το πρόβλημα αφορά κάθε μηχανικό οποιασδήποτε ειδικότητας ανεξάρτητα από την ιδιότητα του μελετητή, του επιβλέποντα ή του κατασκευαστή, του υπαλλήλου ή του ελεύθερου επαγγελματία.

Κλείνοντας, **θα ήθελα να παροτρύνω όλους τους συναδέλφους να μην υπογράφουν**

**για εγκαταστάσεις οι οποίες δεν συμμορφώνονται πλήρως με την εγκεκριμένη μελέτη πυροπροστασίας. Γιατί, καλύτερα μια χαμένη δουλειά και ένας δυσαρεστημένος πελάτης, παρά η ευθύνη για ένα ατύχημα με ότι αυτό συνεπάγεται. Σας ευχαριστώ!**

Ο Πρόεδρος του ΠΣΔΜ-Η/ΤΑΚ κος **Χ. Κουτρούλης**, αναφέρθηκε στον σημαντικό και αναντικατάστατο ρόλο που επιτελούν οι Μηχανολόγοι - Ηλεκτρολόγοι στα θέματα ενεργητικής και παθητικής πυροπροστασίας, αναλαμβάνοντας, πέρα και από τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις (όσον αφορά την παθητική πυροπροστασία), να λύσουν δυσεπίλυτα αρχιτεκτονικά και στατικά προβλήματα, ξεπερνώντας ταυτόχρονα και τους γραφειοκρατικούς σκοπέλους της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, η οποία αναγνωρίζει μοναδική και καθολική ευθύνη στο σχεδιασμό του κτιρίου (για τα θέματα πυροπροστασίας), στον υπογράφοντα την μελέτη ενεργητικής πυροπροστασίας, δηλαδή στον Μ-Η.

Στην εσπερίδα παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες εισηγήσεις από τους αντίστοιχους εισηγητές:

1. «**Νομοθεσία και Κανονισμοί Πυρασφάλειας**» από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Πυρασφάλειας Ηρακλείου κο Παν. Αρχάβλη. Η εκτενής εισήγηση περιλάμβανε το σύνολο της νομοθεσίας που αφορά τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα ειδικού ενδιαφέροντος για του Μ-Η, δηλαδή βιομηχανικά και ειδικά κτίρια και εγκαταστάσεις.
2. «**Προβλήματα στην διαδικασία εφαρμογής της νομοθεσίας πυρασφάλειας**» από τον Μπχ/γο Μπχ/κό κο Ζαχ. Ασοσρωτάκη. Η πολύ ενδιαφέρουσα εισήγηση εστίαστηκε στα θέματα που ταλανίζουν καθημερινά τους μηχανικούς, με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα παθητικής πυροπροστασίας, για τα οποία η Πυροσβεστική Υπηρεσία, καθ' υπέρβαση αρμοδιοτήτων, αναζητά ευθύνες και λύσεις από τον μελετητή της ενεργητικής πυροπροστασίας.
3. «**Εφαρμογή της Πυροσβεστικής Διάταξης 13/2008**» από τον Μπχ/γο-Ηλ/γο Μπχ/κό κο Γ. Πασχαλίδη. Η εξαιρετικά διεισδυτική αυτή εισήγηση ανάλυση, ανάπτυξε και παρουσίασε στους συναδέλφους αρκετά δυσερμίνευτα σημεία της εν λόγω Διάταξης.

*Ακολουθεί η εισήγηση του Ζαχ. Ασοσρωτάκη:*

Είκοσι περίπου χρόνια μετά την εφαρμογή του ΠΔ71/88 (που αποτελεί τον κορμό της νομοθεσίας πυρασφάλειας) έχουν προκύψει θέματα πιο σύνθετα απ' αυτά που πραγματεύεται, ενώ παράλληλα συζητούνται διαδικασίες ελέγχου που θα έπρεπε να είναι αυτονόητες.

Α. Πλαίσιο μελέτης και κατασκευής ιδιωτικών έργων

Ενώ η κατασκευή ιδιωτικών έργων αποτελεί για

δεκαετίες τον βασικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας, εντούτοις δεν έχει δοθεί μέχρι σήμερα η δέουσα βαρύτητα στο νομικό πλαίσιο που διέπει τον τομέα αυτό δραστηριότητας.

Για χρόνια αποτελεί εκκρεμότητα η έκδοση ΠΔ (βάσει του ΓΟΚ, άρθρο22, παρ.8) με το οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες των συντελεστών ενός έργου (κύριος έργου, μελετητές, κατασκευαστές, προμηθευτές, δημόσιες υπηρεσίες). Και σε όσες περιπτώσεις έχει γίνει προσπάθεια οι αρμοδιότητες αυτές να καθοριστούν, το γενικό πλαίσιο κατασκευής τις αδρανοποιεί ή τις ακυρώνει. Για χρόνια αποτελεί εκκρεμότητα η δημιουργία του ΜΗΚΙΕ (Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων).

Η πυρασφάλεια αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους στην κατασκευή ενός έργου, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ειδικών κατασκευών (βιομηχανικά κτίρια και εγκαταστάσεις, χώροι συνάθροισης κοινού, κλπ). Είναι χαρακτηριστικό ότι η πυρασφάλεια αποτελεί έναν από τους έξι βασικούς στόχους που θέτει η οδηγία 89/106 για τα προϊόντα δομικών κατασκευών (η ελληνική νομοθεσία εναρμονίστηκε με την οδηγία αυτή με το ΠΔ 334/1994).

Κι ενώ πλήθος νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, πυροσβεστικών διατάξεων, τεχνικών κανονισμών και προτύπων έχουν εκδοθεί για τα θέματα πυρασφάλειας κτιρίων και εγκαταστάσεων, δεν έχουμε καταφέρει να ξεκαθαρίσουμε ρόλους και να ιεραρχήσουμε απαιτήσεις.

Έχει ενδιαφέρον να προσπαθήσουμε να παρακολουθήσουμε τη διαδικασία κατασκευής ενός έργου ως εξωτερικοί παρατηρητές και όχι ως συντελεστές του. Ξεκινώντας, θα δούμε τον ιδιοκτήτη - κύριο του έργου, αφού έχει αποφασίσει περίπου τι θα κάνει, να απευθύνεται σε μελετητές για την έκδοση της οικοδομικής άδειας (και όχι για τη μελέτη του έργου) προσδοκώντας τη μεγαλύτερη δυνατή έκπτωση στην αμοιβή τους. Το μεγαλύτερο μέρος της επικινορίας ιδιοκτήτη - μηχανικού αναλώνεται στη διαδικασία της έκδοσης οικοδομικής άδειας και όχι στον καθορισμό των βασικών χαρακτηριστικών του έργου (χρήση, μέγεθος, προϋπολογισμός, χρηματοδότηση, τρόπος κατασκευής, απαιτήσεις λειτουργίας, κλπ). Όλοι προσδοκούν μετά την έκδοση της οικοδομικής άδειας και στη φάση κατασκευής του έργου, να αποσαφηνιστούν θέματα που κανονικά θα έπρεπε να είχαν λυθεί για να μελετηθεί το έργο. Έτσι, ξεκινά η κατασκευή του έργου με μελέτες που γνωρίζουν οι βασικοί συντελεστές του ότι δεν θα εφαρμοστούν ή στην καλύτερη περίπτωση θα εφαρμοστούν τμηματικά. Στη συνέχεια ο ιδιοκτήτης αποφασίζει για αλλαγές στην κατασκευή (πολλές φορές χωρίς να ενημερώσει τους μηχανικούς του έργου). Η κατασκευή όμως ενός έργου είναι διαδικασία παραμετρική και μια αλλαγή δημιουργεί φαινόμενα ντόμινο στην εξέλιξη του έργου, που μπορεί να οδηγήσουν και στην απώλεια του ελέγχου της κατασκευής.

Στο τέλος του έργου και αφού έχουν δημιουργηθεί



διάφορα προβλήματα:

*Ο ιδιοκτήτης έχει προσλάβει μηχανικούς ....Τα συστήματα ακολουθούν εντολές των μηχανικών ....Οι υπηρεσίες δεν αδειοδοτούν (κατά περίπτωση) γιατί δεν έχουν εφαρμόσει οι εγκεκριμένες μελέτες ...Και ο μηχανικός; ....θα υπογράψει υπεύθυνες δηλώσεις για τη νομιμότητα και την καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων και κατασκευών... (Β). Προβλήματα στην εφαρμογή της παθητικής πυροπροστασίας*

Με βάση τη νομοθεσία, η μελέτη παθητικής πυροπροστασίας συντάσσεται και υπογράφεται από αρχιτέκτονα ή πολιτικό μηχανικό. Κι ενώ αυτό φαίνεται λογικό (αφού ουσιαστικά αποτελεί μέρος της σχεδίασης ενός κτιρίου), γνωρίζουμε όλοι ότι τελικά συντάσσεται (και υπογράφεται) από Μ-Η μηχανικούς (κυρίως σε ειδικά κτίρια, όπως βιομηχανικά και χώροι συνάθροισης κοινού). Ο λόγος που γίνεται αυτό είναι ότι η μελέτη παθητικής πυροπροστασίας αφενός μεν αποτελεί πονοκέφαλο για τους συναδέλφους των άλλων ειδικοτήτων (κυρίως λόγω της πολυνομίας) και αφετέρου σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει αλληλεπίδραση με τη μελέτη ενεργητικής πυροπροστασίας, που ούτως ή άλλως δικαίωμα υπογραφής έχει η δική μας ειδικότητα (Μ-Η).

Ο έλεγχος της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας διενεργείται από τα πολεοδομικά γραφεία, ενώ ο έλεγχος της ενεργητικής από τις κατά τόπους Π.Υ. (με την προϋπόθεση εγκεκριμένης παθητικής).

Με δεδομένο το πλαίσιο κατασκευής έργων που προαναφέρθηκε, οι μεταβολές στα αρχιτεκτονικά ενός κτιρίου ή οι ελλείψεις στις προδιαγραφές της κατασκευής μπορεί να ακυρώσουν ουσιαστικά τη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας. Για τις μεταβολές αυτές συνήθως ο Μ-Η μηχανικός λαμβάνει καθυστερημένα γνώση.

Στη συνέχεια, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ελέγχοντας την εφαρμογή της ενεργητικής πυροπροστασίας, ασχολείται καθ' υπέρβαση με θέματα παθητικής πυροπροστασίας, για την οποία αφενός δεν έχει δικαίωμα έγκρισης και αφετέρου αγνοεί (;) σχετική Δ/γή του Α.Π.Σ. (46819 /Φ.701.2/ 11-09-04). Οι κυριότερες παρατηρήσεις στις εκθέσεις αυτοψίας της Π.Υ. αφορούν :

α) πυροδιαμερίσματα, β) πυράντοχες θύρες, γ) βαφή μεταλλικού σκελετού, δ) έξοδοι κινδύνου, ε) συμφωνία κατόψεων με τις εγκεκριμένες.

Εκτός όμως από τα παραπάνω, συχνά προκύπτουν θέματα ερμηνείας ή / και εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας (κυρίως του ΠΔ 71/88), όπως:

- Πώς αντιμετωπίζονται (ως υφιστάμενα ή ως νέα) προσθήκες κτιρίων για τα οποία στη φάση σχεδιασμού του αρχικού κτιρίου δεν ίσχυε η υφιστάμενη νομοθεσία;
- Γιατί θεωρούνται πολυόροφα τα μονόροφα βιομηχανικά κτίρια με ένα μικρό πατάρι (με χρήση συνήθως γραφείων);
- Πώς μπορεί να κατασκευαστεί πυράντοχο το φρεάτιο ανελκυστήρα, όταν δεν υπάρχουν πυράντοχες θύρες ανελκυστήρων;

(Γ). Προβλήματα στην εφαρμογή της ενεργητικής πυροπροστασίας

Σε θέματα ενεργητικής πυροπροστασίας τα προβλήματα εστιάζονται κυρίως σε θέματα πολυνομίας, άγνοιας ύπαρξης συγκεκριμένων προτύπων για τα χρησιμοποιούμενα υλικά και στον ουσιαστικό έλεγχο των μέσων και των εγκαταστάσεων. Αναλυτικά:

Στα μόνιμα πυροσβεστικά συστήματα με νερό (ΜΥΠΔ και δίκτυα sprinkler) ισχύει τόσο η Πυρ. Δ/ξη 3, όσο και η ΤΟΤΕΕ 2451/86. Η τεχνική οδηγία αν και δυσνόητη σε κάποια σημεία, είναι αναλυτικότερη σε τεχνικά θέματα και καθορίζει πολύ αναλυτικές προδιαγραφές για τα υλικά και τις εγκαταστάσεις.

Στο πλαίσιο της οδηγίας 89/106 (προϊόντα δομικών κατασκευών) έχουν συνταχθεί και εγκριθεί (από τους εθνικούς φορείς πιστοποίησης) εκατοντάδες πρότυπα για τα υλικά που ενσωματώνονται σε ένα έργο. Αρκετά από τα πρότυπα αυτά αφορούν την πυρασφάλεια και πολλά απ' αυτά έχουν υποχρεωτική εφαρμογή, γεγονός που αγνοούν οι υπηρεσίες ελέγχου.

Σε αντίθεση με τα προαναφερόμενα στην παθητική πυροπροστασία, εδώ οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στα υλικά που ενσωματώνονται στην κατασκευή είναι ανύπαρκτοι και περιορίζονται σε υποτυπώδη έλεγχο λειτουργίας των εγκαταστάσεων και συστημάτων.

Κι ενώ συμβαίνουν όλα αυτά, η Πολιτεία αποφασίζει να λύσει το πρόβλημα απλά: να ονομάσει ελεγκτή τον μηχανικό (μέσω των υπεύθυνων δηλώσεων) και να απαξιώνει τη Δημόσια Διοίκηση σε επίπεδο διεκπεραίωσης φακέλων.

*Στη συζήτηση που ακολούθησε, αναπτύχθηκε γόνιμος διάλογος και αναδείχθηκαν αρκετά θέματα με κείρια σημασία για τους Μ-Η. Μεταξύ των άλλων επισημάνθηκαν τα εξής προβληματικά θέματα:*

- Υπογραφή μελετών Παθητικής Πυροπροστασίας μόνον από τους έχοντες το νόμιμο δικαίωμα (Αρχιτέκτονες και Πολ/κούς Μηχ/κούς).

- Μελέτη και πιστοποιητικό πυροπροστασίας σε κτίρια με αυθαίρετες κατασκευές.

- Περιπτώσεις εγκεκριμένης παθητικής μελέτης με ελλείψεις σε σχέση με την μελέτη ενεργητικής πυροπροστασίας.

*Επίσης, οι παριστάμενοι, απευθυνόμενοι στα συλλογικά όργανα των μηχανικών (ΠΣΔΜ-Η, ΤΕΕ), πρότειναν σημαντικά θέματα που πρέπει να διεκδικηθούν, όπως:*

- Οι υπεύθυνες δηλώσεις της Δ/ξης 13/08 να καταργηθούν και να αντικατασταθούν από τους ελέγχους των αρμοδίων οργάνων της Πολιτείας.

- Να ελέγχονται εξαντλητικά τα δημόσια κτίρια, όσον αφορά τα θέματα πυρασφάλειας, επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις δεν πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις της νομοθεσίας.

## ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ - ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ»

*Οι Οικολόγοι Πράσινοι Κρήτης μαζί με τη Θεματική Ομάδα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής των Οικολόγων Πράσινων οργάνωσαν ημερίδα με θέμα: «ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ - ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ» το Σάββατο 14 Μαρτίου 2009 στην αίθουσα συνεδρίων ΤΕΕ/ΤΑΚ. Στην ημερίδα, την οποία παρακολούθησε πλήθος κόσμου, συμμετείχε με χαιρετισμό και ο Πρόεδρος της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ κ. Π. Ινιωτάκης, ο οποίος είπε τα εξής:*

Αγαπητοί διοργανωτές, αγαπητοί ομιλητές, συνάδελφοι μηχανικοί, αγαπητοί φίλοι, αφού πρώτα σας καλωσορίσω όλους στο «σπίτι» του ΤΕΕ/ΤΑΚ θα ήθελα να συγχαρώ τους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης με θέμα «ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ- Πράσινες απαντήσεις στην κλιματική κρίση». Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής κάθε φορά που μας δίδεται η ευκαιρία ως Τμήμα να συμμετάσχουμε σε ενημερωτικές ημερίδες που αφορούν στον ανεκτίμητο φυσικό μας πόρο, το περιβάλλον, και τις δυνατότητες που έχουμε ως πολίτες αλλά και ως κοινωνικοί φορείς να συμβάλλουμε στην ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του τόπου μας.

Με βάση έρευνες η κλιματική αλλαγή συγκαταλέγεται στα δύο (μαζί με την φτώχεια) σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο κόσμος. Απόρροια της περιβαλλοντικής αλλά και της σημερινής οικονομικής κρίσης που βιώνουμε είναι το συμβατικό μοντέλο ανάπτυξης. Τη συγκεκριμένη λοιπόν συγκυρία, παρόλες τις εμφανέστερες πια αρνητικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της και στην Ελλάδα, θα μπορούσαμε σύμφωνα με αρκετούς να την εκμεταλλευτούμε ως μια ευκαιρία αναθεώρησης της συμπεριφοράς μας απέναντι στην **έννοια της ανάπτυξης**.

Στην ουσία πρόκειται για ένα νέο σχέδιο, μια νέα στρατηγική που θα πρέπει να ακολουθήσουμε, η οποία θα συνδέει τις **ανθρώπινες ανάγκες (κόντρα στον υπερκαταναλωτισμό) και τις περιβαλλοντικές δυνατότητες του τόπου μας**. Και οι δυνατότητες του περιβάλλοντος ειδικά στο θέμα της ενέργειας τουλάχιστον για την Ελλάδα είναι πολλές.

Η χώρα μας, γεωγραφικά και γεωλογικά, διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα σχετικά με την εκμετάλλευση των ΑΠΕ. Η Ελλάδα διαθέτει αξιόλογο δυναμικό ΑΠΕ, οι οποίες μπορούν να προσφέρουν μια πραγματική εναλλακτική λύση για την κάλυψη μέρους των ενεργειακών μας αναγκών συνεισφέροντας στη μείωση της εξάρτησης από συμβατικά καύσιμα, στην ελάττωση του φαινομένου του θερμοκηπίου, στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ο στόχος για το 2020 είναι το ποσοστό ενεργειακής παραγωγής που προέρχεται από ΑΠΕ είναι να φτάσει στο **20%**, σήμερα η Ελλάδα έχει πετύχει τον στόχο της σε ποσοστό

**40% επί του αρχικού**, παραμένοντας πολύ πίσω σε σχέση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη με λιγότερες «φυσικές» δυνατότητες. Ενδεικτικά η Δανία έχει πετύχει τον παραπάνω στόχο κατά 85% περίπου, η Πορτογαλία κατά 70%, η Γερμανία τον έχει ξεπεράσει κατά πολύ, η Ισπανία κατά 65% και η Ιταλία κατά 50 %.

**Το θέμα λοιπόν είναι τι κάνουμε σήμερα.** Σήμερα που όλες οι χώρες της Ευρώπης (και μη) βρισκόμαστε σε δυσμενή οικονομική κατάσταση. Πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμά ότι το κόστος στις οικονομίες μας από την υποβάθμιση του φυσικού κεφαλαίου υπερβαίνει **3,5 τρις δολάρια ετησίως**, από αυτό και μόνο το στοιχείο μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το θέμα της εξοικονόμησης ενέργειας, ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών μας πόρων και της προστασίας του περιβάλλοντος γενικότερα, δεν αποτελεί απλά μια υποχρέωση μας αλλά μια βασική ανάγκη για επιβίωση της οικονομίας μας παγκοσμίως.

Και όχι μόνο αυτό, **το 2012 η χώρα μας θα κληθεί να δημοπρατήσει δικαιώματα ρύπων, που η αξία τους εκτιμάται πάνω από 2 δις ευρώ**. Σε αυτό το σημείο έχουμε φτάσει, να δημοπρατούμε δικαιώματα ρύπανσης. Αυτά τα δικαιώματα, όμως, θα κληθούν να πληρώσουν δηλαδή, οι μεγάλοι τομείς της βιομηχανίας που ρυπαίνουν και, κυρίως, η ηλεκτροπαραγωγή, όπως είναι και η ΔΕΗ, τα οποία θα εισπράξει βέβαια το κράτος. Αλλά ουσιαστικά, αυτά θα κληθεί τελικά να τα πληρώσει ο ίδιος ο καταναλωτής.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, πόσο **αναποτελεσματικό** είναι το σημερινό πρότυπο ανάπτυξης και πόσο **σημαντικό** είναι να προωθήσουμε άμεσα τις αλλαγές που χρειάζονται, ώστε οι βιομηχανίες μας να μειώσουν τις εκπομπές τους και να μην χρειαστεί να πληρώσουν αυτό το τίμημα. Το ποσό που θα δαπανηθεί για δικαιώματα ρύπων σε ένα χρόνο αντιστοιχεί στα 2/3 της κοινοτικής επιδότησης για το ΕΣΠΑ.

Η ενεργειακή επάρκεια και η ασφάλεια της χώρας είναι ένας από τους σημαντικότερους τομείς της οικονομίας για τον οποίο οφείλουμε όλοι μαζί, κυβέρνηση, τοπική αυτοδιοίκηση, φορείς, επιχειρήσεις, να χαράξουμε πολιτικές και να ακολουθήσουμε πρακτικές που θα οδηγήσουν στην δημιουργία της λεγόμενης «Πράσινης» πόλης, μιας εναλλακτικής μορφής κοινωνικής οργάνωσης, μέσα από την οποία θα επιλέγονται και θα χαράσσονται οι επιμέρους πολιτικές για την οικονομία, την τοπική αγορά, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, τον πολιτισμό και την εκπαίδευση με τρόπο επωφελή για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Εμείς, ο τεχνικός κόσμος της χώρας, και ο θεομοθητημένος σύμβουλος της πολιτείας με την



επιστημονική μας γνώση, **έχουμε τη δυνατότητα να σχεδιάσουμε τα «πράσινα» έργα του παρόντος και του μέλλοντος αλλά και να «πρασινίσουμε» τα έργα του χτες.**

Είναι αδιανόητο μια χώρα τόσο προικισμένη με τον ήλιο και τον αέρα, όσο η δική μας, να είναι πίσω, σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, σε υποδομές και δράσεις που προάγουν τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας και άρα την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ότι αν και διαθέτουμε αιολικό δυναμικό δυστυχώς είμαστε τελευταίοι στην τεχνολογία των ανεμογεννητριών, ενώ σε ό,τι αφορά τη χρήση και την παραγωγή φωτοβολταϊκών, παρόλη την ηλιοφάνεια που έχουμε, είμαστε πολύ πίσω ακόμη σε σχέση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη όπως η Δανία που ασφαλώς ούτε περισσότερο ήλιο έχει, ούτε περισσότερο άνεμο από τα δικά μας νησιά του Αιγαίου. Έχει όμως μια Πολιτεία που σχεδιάζει και υλοποιεί.

**Είναι αλήθεια ότι η μεγαλύτερη πηγή ενέργειας είναι η εξοικονόμηση ενέργειας.** Άμεσος λοιπόν στόχος θα πρέπει να είναι η τόνωση του κατασκευαστικού κλάδου που πλιττεται σήμερα με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας μέσω της δημιουργίας «πρότυπων» γειτονιών που θα πληρούν προϋποθέσεις ελευθέρων «πράσινων» χώρων, ήπιων μέσων μεταφοράς και κοινωνικών υποδομών χαμηλής απώλειας ενέργειας.

## «ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΕΕ/ΤΑΚ ΣΤΟ 7ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΕΕ» ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»

24, 25 και 26 Απριλίου 2009

Ο Πρόεδρος και η Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΑΚ συμμετείχαν στο 7ο Συνέδριο Νησιωτικών Περιφερειακών Τμημάτων Τ.Ε.Ε. που διοργανώθηκε από το περιφερειακό Τμήμα του ΤΕΕ Δυτικής Κρήτης στα Χανιά στις 24 και 25 Απριλίου 2009

Το Συνέδριο έγινε στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των νησιωτικών Τμημάτων του ΤΕΕ, που ξεκίνησε από το 2004, και στοχεύει ακριβώς στην επεξεργασία θεμάτων και προώθηση δράσεων και παρεμβάσεων που σχετίζονται με τα κοινά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των νησιών και τα προβλήματα που συνδέονται με αυτά. Στόχος δηλαδή του συνεδρίου ήταν όπως και στις προηγούμενες αντίστοιχες συναντήσεις – συνέδρια, η ανάδειξη της κρισιμότητας και η περαιτέρω διερεύνηση των θεμάτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη των Νησιών, η

Αν τα καταφέρουμε όλα τα παραπάνω όχι μόνο θα επιτύχουμε την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αλλά και θα δημιουργήσουμε νέες θέσεις εργασίας που είναι και ένα ζητούμενο για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης που πλιττεται όλες τις ευρωπαϊκές και όχι μόνο χώρες σήμερα.

**Βασικά εργαλεία όμως σε αυτό το εγχείρημα είναι:**

- η συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων
- δημόσιες επενδύσεις σε πράσινα έργα και υποδομές (ενεργειακά αποδοτικά κτίρια, βιώσιμη κινητικότητα και μέσα μεταφοράς, αιολικά πάρκα κλπ)
- φορολογικά και οικονομικά κίνητρα για την παραγωγή αλλά και εξοικονόμηση ενέργειας με βάση τις αρχές της βιώσιμης- πράσινης ανάπτυξης,
- αλλαγή καθημερινής συμπεριφοράς

Κύριοι, όσο πιο γρήγορα συνειδητοποιήσουμε και εκμεταλλευτούμε τα πλεονεκτήματά μας ως χώρα τόσο πιο πολλές πιθανότητες έχουμε να σώσουμε ότι μας έχει απομείνει από το περιβάλλον. Με σωστό σχεδιασμό, με απλές και όχι τόσο πολύπλοκες γραφειοκρατικές διαδικασίες και πολύ περισσότερο με έμφαση ότι **όλα στην πολιτική δεν είναι μόνο αριθμοί αλλά και αξίες** θα μπορέσουμε να μεταβούμε σε μια πραγματικά βιώσιμη κοινωνία (από όλες τις απόψεις). Σας ευχαριστώ.

ανάπτυξη συνεργασιών, τεχνολογίας και τεχνολογίας για την κοινή αντιμετώπιση των κοινών προβλημάτων η διερεύνηση των δυνατοτήτων της Μεσογειακής πολιτικής της Κοινότητας υπέρ των Νησιών.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί αντίστοιχες συνδιασκέψεις στα **Χανιά** (Μάρτιος 2005 με θέμα «Η ενεργειακή πολιτική ως μοχλός ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών»), στην **Κέρκυρα** (Οκτώβριος 2005), στη **Χίο** (Μάιος 2006), στην **Κάλυμνο** (Σεπτέμβριος 2006), στο **Ηράκλειο** (Νοέμβριος 2007, συνέδριο με θέμα «Αναπτυξιακός Χωροταξικός Σχεδιασμός & Περιβάλλον – ΕΣΠΑ 2007\_2013 και νησιωτικές πολιτικές») και στην **Εύβοια** (Ιούνιος 2008, συνέδριο).

Η 7η Συνδιάσκεψη ήταν αφιερωμένη στην Πολιτική – Αρχιτεκτονική Κληρονομιά και το Περιβάλλον

που αποτελούν τα πλέον διακριτά συγκριτικά πλεονεκτήματα των νησιών μας. Κι αυτό γιατί πιστεύουμε ότι μόνο εάν διατηρήσουμε και αναδείξουμε τις ιστορικές μας μνήμες μπορούμε να προχωρήσουμε στην σωστή διαχείριση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, στα πλαίσια μιας βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης που όλοι επιθυμούμε, ελπίζοντας και προσδοκώντας παράλληλα να κατευθύνουμε σε διαφορετικά πρότυπα ανάπτυξης ένα από τα μεγαλύτερα όπλα που διαθέτουμε, τον τουρισμό.

Κατά την **επίσημη έναρξη** το τοπικό θέμα ήταν ο **«Στρατηγικός σχεδιασμός αναβάθμισης και προστασίας της Μεσογειακής Πόλης Χανίων και η δυνατότητα ένταξης στον κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO»**. Το ΤΕΕ/ΤΑΚ προσδοκά ότι, η εργασία αυτή θα αποτελέσει πρόταση για μια γόνιμη συζήτηση, ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών, υπό το πρίσμα του συντονισμού των ενεργειών κάθε εμπλεκόμενου για την προστασία, ανάδειξη, αναβάθμιση και περαιτέρω αξιοποίηση του υπέροχου μνημείου της Παλιάς Πόλης των Χανίων.

Επίσης στις εργασίες της συνδιάσκεψης, παρουσιάστηκαν οι οργανωμένες παρεμβάσεις και του Δήμου Χανίων για την Παλιά Πόλη, η μεταφορά εμπειρίας και τεχνολογίας από τους συναδέλφους από την Κέρκυρα και τη Ρόδο, των οποίων οι παλιές πόλεις συμπεριλαμβάνονται σ' αυτόν τον κατάλογο. Δόθηκε βήμα στις εφορείες και τις υπηρεσίες του ΥΠΠΟ. Παρουσιάστηκαν επεξεργασμένες προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΑΚ για προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της, εκτός των τειχών, πόλης των Χανίων και προτάσεις ανάπτυξης του ιστορικού κέντρου της Χαλέπας. Αναπλάσεις και παρεμβάσεις για την Παλιά Πόλη του Ρεθύμνου. Εμπειρίες από την Χαλκίδα. Προδιαγραφές αναγνώρισης παραδοσιακών οικισμών από το ΤΕΕ/ΤΑΚ. Παρουσιάστηκε η διεθνής εμπειρία, οι πολιτικές που εφαρμόζονται στην Κύπρο, εργαλεία ανάπτυξης, όπως το δίκτυο αναπτυξιακών εταιρειών των νησιών της Ελλάδας το «Νήσων Περίπλους». Και τέλος βέβαια τα πλαίσια ενίσχυσης πολιτικών και δράσεων στο ΕΣΠΑ 2007-2013.

Ασφαλώς Πολιτιστική – Αρχιτεκτονική Κληρονομιά και Περιβάλλον δεν μπορούν παρά να συνδέονται άμεσα με το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση και ταυτόχρονα εφαλτήριο για την προστασία και ανάδειξή τους. Αυτή είναι και η θεματολογία της **Ημερίδας** που το ΤΕΕ/ΤΑΚ συνδιοργάνωσε με το κεντρικό ΤΕΕ την **Κυριακή 26 Απριλίου και ώρα 10.00 πμ.** με την παρουσία του **Προέδρου του ΤΕΕ κ. Ι. Αλαβάνου**, όπου αναλύθηκαν όλες οι πτυχές του χωροταξικού πολεοδομικού σχεδιασμού, με διαπιστώσεις και μεταφορά εμπειριών και παραδειγμάτων, ταυτόχρονα με προτάσεις για ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις.

*Στο χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ*

*είπε τα εξής:*

Αφού ευχαριστήσω και συγχαρώ το Τμήμα Δυτικής Κρήτης και προσωπικά τον συνάδελφο Πρόεδρο Αντώνη Πιταριδάκη και τους συνεργάτες του γι' αυτή τη διοργάνωση, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να σας καλωσορίσω όλους εδώ στη Κρήτη στην **7η Συνδιάσκεψη των Νησιωτικών Περιφερειακών Τμημάτων του ΤΕΕ** η οποία γίνεται στο πλαίσιο μιας συνεργασίας που ξεκίνησε από το 2004 και έχει επιφέρει σημαντικά και απτά αποτελέσματα.

Η σημερινή συνάντηση, η οποία έγινε πια θεσμός, αποτελεί **απόδειξη του ενδιαφέροντος όλων μας** για την επίλυση σημαντικών αναπτυξιακών ζητημάτων των νησιωτικών περιοχών μας.

Χαίρομαι ιδιαίτερα γιατί σήμερα είμαστε όλοι εδώ, από όλα τα Περιφερειακά Νησιωτικά τμήματα του ΤΕΕ (Νομού Δωδεκανήσου, Ευβοίας, ΒΑ Αιγαίου, Κέρκυρας, Δυτικής Κρήτης, Ανατολικής Κρήτης) αλλά και της Κύπρου.

Είμαστε, εδώ προκειμένου να δούμε που βρισκόμαστε σήμερα μετά από τόσες συναντήσεις που έχουμε πραγματοποιήσει, ώστε να συμβάλουμε ενεργά προτείνοντας τις απαραίτητες λύσεις για τις νησιωτικές περιοχές της χώρας μας, προκειμένου να μπορέσουν να ανθίσουν οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά, ιδιαίτερα σήμερα εν μέσω της μεγαλύτερης οικονομικής και περιβαλλοντικής κρίσης των τελευταίων δεκαετιών.

Φίλες και φίλοι, πρέπει να γίνει από όλους μας κατανοητό ότι ο **νησιωτικός χαρακτήρας** που έχει η χώρα μας, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί εξ ορισμού συνώνυμος των καθυστερημένων ρυθμών ανάπτυξης που έχουμε ως περιφερειακή ευρωπαϊκή χώρα.

Αντίθετα μπορεί να αποτελέσει αφετηρία μιας αναπτυξιακής διαδικασίας και διεκδίκησης όλων όσων μας αναλογούν προκειμένου να συμβάλουμε ακόμη περισσότερο –μεταξύ των άλλων- στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος (και όχι μόνο) και άρα της οικονομίας της χώρας μας.

Ειδικά στη χώρα μας με τα συγκεκριμένα ευνοϊκά κλιματολογικά και γεωμορφολογικά δεδομένα (ακτές, νησιωτικός χώρος, υψηλή βιοποικιλότητα κλπ), το σχετικά ανέγγιχτο φυσικό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό Κεφάλαιο το οποίο χρήζει προστασίας, αναβάθμισης και ορθολογικής διαχείρισης, ώστε να αποτελέσει το υπόβαθρο μιας ποιοτικής ανάπτυξης, η οποία με τη σειρά της θα επιφέρει σημαντικά άμεσα και έμμεσα οφέλη στους πολίτες.

**Στα άμεσα οφέλη** συγκαταλέγονται η προστασία και αναβάθμιση της δημόσιας υγείας και του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού και η διασφάλιση των προοπτικών αειφόρου διαχείρισης των βασικών περιβαλλοντικών πόρων (ατμόσφαιρα, νερά, έδαφος), η ποιότητα των οποίων έχει υποστεί σημαντική υποβάθμιση κατά τις τελευταίες δεκαετίες. **Στα έμμεσα οφέλη** θα πρέπει να αναφερθούν η βαθμιαία στροφή της χώρας σε ένα παραγωγικό **μοντέλο ποιοτικής ανάπτυξης** σε αντίθεση με αυτό της



**μονοδιάστατης** οικονομικής μεγέθυνσης άλλων φτωχότερων σε οικολογικό και πολιτισμικό απόθεμα χωρών.

Το θέμα της συνδιάσκεψης αυτής «Πολιτιστική Αρχιτεκτονική και Περιβάλλον» αποτελεί μια καλή ευκαιρία για εμάς προκειμένου να επισημάνουμε ότι για το Τμήμα μας, ο «σεβασμός προς το περιβάλλον φυσικό και πολιτιστικό» δεν αποτελεί απλά ένα σύνθημα, αλλά σημαντικό έναυσμα για δράση.

Βασικό συμπέρασμα της Ομάδας Εργασίας που συγκροτήθηκε από το Τμήμα μας με σκοπό τη **διατύπωση ενός πλαισίου αρχών για παρεμβάσεις σε «παραδοσιακούς οικισμούς»** -το έργο της οποίας θα παρουσιάσουν αύριο οι πολύ αξιόλογοι συνάδελφοι: Οδυσσέας Σγουρός, Εύα Κοκκινίδου, Μανόλης Πεπόνης, Ελίνα Μανιαδή και Μαρία Σοφούλη- είναι ότι **η ανάδειξη των παραδοσιακών οικισμών ως βιώσιμα σύνολα και όχι απλά ως μουσειακά εκθέματα, μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην ανάπτυξη του κάθε τόπου.**

Η σύνθεση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς με τις παραγωγικές και οικονομικές δυνάμεις κάθε τόπου, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, μπορούν να δημιουργήσουν ένα **βιώσιμο-**



Το Προεδρείο την Παρασκευή 24/4/09

**αναπτυξιακό τοπίο** το οποίο θα συμβάλει με τη σειρά του στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας, την βελτίωση της ποιότητας ζωής και άρα της ευημερίας των πολιτών. Είναι γεγονός ότι οι φυσικοί πόροι μιας περιοχής είναι αναντικατάστατοι καθώς έχουν αναπτυχθεί στο παρελθόν και κάτω υπό συγκεκριμένες συνθήκες οι οποίες δεν μπορούν να επαναληφθούν, ενώ είναι απαραίτητοι για την μελλοντική εξέλιξη του κάθε τόπου.

Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι, κεντρική διοίκηση, τοπικές αρχές, φορείς και απλοί πολίτες, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας ότι η προστασία της φυσικής αλλά και της πολιτιστικής κληρονομιάς μας συμβάλλει στη συνολική και εναρμονισμένη ανάπτυξη της χώρας μας, αποτελώντας τον **πολυτιμότερο αναπτυξιακό μας πόρο, το συγκριτικό μας πλεονέκτημα.**

Σήμερα οι προσπάθειες που γίνονται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο αποκαλύπτουν τον επείγοντα χαρακτήρα που έχει σήμερα το ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος, της διατήρησης ή και της διάσωσης ιστορικών τόπων και παραδοσιακών οικισμών σε ένα κόσμο που αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς και μας καλεί κάθε στιγμή σε υπεύθυνη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση των πολύπλευρων όψεών του.

Η σημασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς έχει αναγνωριστεί από την UNESCO η οποία αναλαμβάνει δράσεις σε επίπεδο κρατών σχετικά με τη διαφύλαξη της κληρονομιάς και προωθεί την ίδρυση νόμων και τη δημιουργία συνθηκών για την αποτροπή της καταστροφής της. Το υλικό μέρος της κληρονομιάς περιλαμβάνει τα φυσικά τοπία, ιστορικά μέρη, τόπους και κτίσματα, ενώ στο άυλο μέρος της κληρονομιάς εμπίπτουν η Ιστορία, οι κοινωνικές αξίες και τα ήθη και έθιμα κάθε τόπου.

Οι **διατηρητέοι παραδοσιακοί οικισμοί** και τα χιλιάδες διατηρητέα κτίρια στα ιστορικά κέντρα των πόλεων αλλά και την ύπαιθρο, **είναι βασικά στοιχεία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της φυσιογνωμίας της Ελλάδας,** αποτελώντας εντυπωσιακά αξιοθέατα της χώρας και ελκυστικούς τόπους για τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες.

Στους τόπους αυτούς αποτυπώνονται και εκφράζονται τρόποι ζωής, τεχνικές μέθοδοι, καλλιτεχνικά ρεύματα και κοινωνικές σχέσεις που διαμορφώθηκαν στο πέρασμα του χρόνου.

Η γνώση της πολιτιστικής μας παράδοσης θα δείξει ότι **ορισμένα στοιχεία του παλιού είναι σε θέση να εμπνεύσουν τις σύγχρονες αρχιτεκτονικές αντιλήψεις και να διαμορφώσουν νέες συμπεριφορές** και με τις κατάλληλες ανακαινίσεις κτηρίων, πεζοδρομήσεις και διαμορφώσεις χώρων θα βοηθήσουν και την **ήπια τουριστική ανάπτυξη.** Έναν κλάδο στον οποίο στηρίζεται η Κρητική οικονομία.

Πέραν των δεδομένων θετικών αποτελεσμάτων, όπως η τουριστική προσέλκυση και ανάπτυξη- και μάλιστα στην κατεύθυνση της βιωσιμότητας αν αυτό προβλεφθεί σωστά, συνδέεται με την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, την βελτίωση της συνεκτικότητας του κοινωνικού ιστού και την θέση προϋποθέσεων για ποιότητα ζωής. Επομένως το πολιτιστικό περιβάλλον δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται **μόνο σαν πολιτιστικό γεγονός αλλά και σαν ένας σοβαρός προς αξιοποίηση οικονομικός πόρος** αφού αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες περαιτέρω οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

**Αν κάθε τόπος κατανοήσει την ιδιαίτερη ταυτότητά του** μπορεί να επενδύσει στη συνέχεια και σε ένα μοντέλο ζωής συνδέοντας τους παραδοσιακούς τρόπους, τα ήθη, τα έθιμα, τους μύθους που συνυπάρχουν με τη φύση, τον πολιτισμό και τις τοπικές



Άποψη της αίθουσας το Σάββατο 25/4/09

διατροφικές συνήθειες. Και αυτό το εναλλακτικό μοντέλο δεν μπορεί παρά να οδηγήσει σε ένα πολιτισμό της καθημερινής μας ζωής με βασικό χαρακτηριστικό την **ποιότητα και την καινοτομία.**

Αυτό το οποίο χρειάζεται σήμερα είναι:

- **πολυεπίπεδη συνεργασία** σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να συμβάλλουμε όλοι στην ανάπτυξη του τόπου μας διατηρώντας όμως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Σε αυτή την κατεύθυνση κρίνεται αναγκαία η ολιστική αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων (ΕΣΠΑ, Ευρωπαϊκά προγράμματα κλπ) και η ενίσχυση των προγραμματικών συμβάσεων.
- Άμεση επαναδιαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση για αναθεώρηση του Δ' ΚΠΣ και **συγκρότηση πολιτιστικού επιχειρησιακού προγράμματος.** Δέσμευση για αξιοκρατικά κριτήρια και δημόσιους κανόνες σε οποιαδήποτε κρατική χρηματοδότηση.
- **Συστηματική μελέτη και ακριβή επίγνωση των προβλημάτων,** μέσα από απαραίτητες και ολοκληρωμένες μελέτες, η οποία θα καθορίσει τελικά την στρατηγική αντιμετώπιση τους και θα θέσει νέους ξεκάθαρους στόχους προγραμματισμού μιας δυναμικής και ρεαλιστικής προστασίας.
- **Ειδικό χωροταξικό πλαίσιο Τουρισμού** με βασικές παραμέτρους το περιβάλλον και τον πολιτισμό, που να αντιμετωπίζει την ενόχληση φυσικού και ανθρωπογενούς χώρου ως καταστατικό συγκριτικό πλεονέκτημα της τοπικής ταυτότητας που οφείλουμε να προστατεύσουμε και να αναδείξουμε με όλους τους θεσμικούς και τους

επιχειρησιακούς μηχανισμούς που διαθέτουμε.

- **Οργάνωση παραδοσιακών οικισμών με τη βοήθεια πολεοδομικών και χωροταξικών σχεδίων,** τα οποία θα εξασφαλίζουν το πλαίσιο για την ανάπτυξη και την οριοθέτηση του τουρισμού, για το χωροταξικό σχεδιασμό, και για την οριοθέτηση των προστατευμένων περιοχών.
- **Αποκέντρωση** με τη δημιουργία σε κάθε περιφέρεια ή Νόμο ειδικών υπηρεσιών στελεχωμένων με διάφορες ειδικότητες που θα ασχολούνται κάθε φορά με τα ειδικά προβλήματα. Στην ίδια προσπάθεια οι τοπικές αρχές μπορούν να έχουν τμήμα τεχνικών υπηρεσιών που θα μπορούσαν να δώσουν συμβουλές στους κατοίκους. Στην Ελλάδα υπάρχει ήδη θεσμικό πλαίσιο προστασίας. Το πρόβλημα είναι η αδυναμία εφαρμογής του και η έλλειψη βελτιώσεών του, καθώς επίσης και η έλλειψη παιδείας και αφοσίωσης των διαφόρων υπαλλήλων των δημοσίων φορέων και των μελετητών, στο έργο της διάσωσης του φυσικού δομημένου περιβάλλοντος των οικισμών.
- **Η εξαγωγή τεχνογνωσίας και υπηρεσιών** στον τομέα της συντήρησης και αποκατάστασης μνημείων αποτελούν παραδείγματα δημιουργικής εξωστρέφειας και δυναμισμού.
- **Υλοποίηση προγράμματος πράσινης οικοδομικής ανάπτυξης** με τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και τη συμμετοχή των Ο.Τ.Α. για τη χρηματοδότηση μνημείων που σήμερα καταστρέφονται. **Ο τεχνικός κόσμος οφείλει με αποφασιστικό τρόπο να θέσει προς συζήτηση το θέμα του περιορισμού της οικοδομικής εξάπλωσης και της αλόγιστης κατασπατάλησης του φυσικού τοπίου, διαμορφώνοντας ξεκάθαρα μια θέση υπέρ του άμεσου ελέγχου της εκτός σχεδίου δόμησης. Δεν είναι αποδεκτή η μετατροπή της χώρας μας σε οικόπεδο κατά κανόνα ή κατά παρέκκλιση άρθρο και οικοδομήσιμο καθώς οι επιπτώσεις μακροπρόθεσμα από μια τέτοια αντίληψη μπορούν να αποβούν καταστροφικές.**
- Επίσης, **στήριξη πρωτοβουλιών** για δομές παραγωγής πολιτιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την προώθηση και προβολή πιστοποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών σε καθορισμένο πλαίσιο αρχών και κινήτρων με διαφανείς διαδικασίες, την προώθηση επιστημονικών εκδόσεων - συμβατικών και ηλεκτρονικών - για τη μελέτη της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και του περιβάλλοντος, **την προώθηση «έξυπνων» υπηρεσιών και προϊόντων στην τουριστική αγορά.**
- **Διαρκής- συστηματική ενημέρωση των πολιτών** με την οργάνωση διαλέξεων, προβολών, συζητήσεων, εκθέσεων κ.λ.π.

Κυρίες και Κύριοι, το περιβάλλον και ο πολιτισμός μας αποτελούν μια **τεράστια αναπτυξιακή δεξαμενή** και η ευθύνη για την επιβίωση τους είναι ένας



**αγώνας πολλών συντελεστών.** Πρέπει με πίστη, ενθουσιασμό, καινοτομία και δημιουργική φαντασία να αποκτήσουμε μια νέα σχέση με το περιβαλλοντικό και πολιτιστικό μας απόθεμα. Μια σχέση που θα απελευθερώνει όχι μόνο τη δημιουργική δραστηριότητά μας αλλά θα τροφοδοτεί την ψυχολογική ηρεμία εμάς των ίδιων αλλά και των παιδιών μας.

Σήμερα, το χωριό έγινε πόλη, η γειτονιά οικοδομικό τετράγωνο, ο χρόνος έγινε χρήμα και η ανθρωπινή ζωή κόλαση άγχους και καταπίεσης. Τα μοντέρνα κατασκευάσματα, χωρίς χρώμα, χωρίς αρχιτεκτονικό άρωμα δυστυχώς, έχουν αντικαταστήσει τη σοφία της κατασκευής και την αγάπη για το φυσικό περιβάλλον, που ήταν πυλώνες της λαϊκής αρχιτεκτονικής στον παραδοσιακό οικισμό. Πρέπει, λοιπόν, να επαναπροσδιορίσουμε την περιφερειακή αλλά και την τοπική ανάπτυξη, με βασική συνιστώσα την περιβαλλοντική αφύπνιση και την αειφορική διαχείριση των φυσικών και πολιτιστικών μας πόρων.

Η προστασία, η αναβάθμιση και η **αειφορική διαχείριση** του περιβάλλοντος θα αποτελέσουν το υπόβαθρο για την προστασία της δημόσιας υγείας, την άνοδο της ποιότητας ζωής των πολιτών καθώς και βασικό παράγοντα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

**Το περιβάλλον και η πολιτιστική μας κληρονομιά μας αφορά όλους.** Πρόκειται για την παρακαταθήκη που μας άφησαν οι γονείς μας και το κληροδότημα μας στις επόμενες γενιές, τα παιδιά μας.

Φίλες και Φίλοι, για να πετύχουμε τους περιβαλλοντικούς στόχους μας, είναι ξεκάθαρο ότι πρέπει να υπάρχει σωστή πληροφόρηση και ευκαιρίες να αναλάβει ο καθένας δράση, αφού έχουμε όλοι ένα ρόλο να διαδραματίσουμε.

Η κινητοποίηση των πολιτών και η συνεργασία με αρμόδιους φορείς **μπορεί αλλά και πρέπει** να δώσει έγκυρες και ουσιαστικές λύσεις στα σημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει η πολιτιστική μας κληρονομιά (κτίσματα, οικισμοί κλπ) και το περιβάλλον.

Ας μην ξεχνάμε ότι λόγω της ιδιαιτερότητας και της συνθετότητας του θέματος αλλά και για την προσδοκώμενη αποτελεσματικότητα των επεμβάσεων απαιτείται η **διεπιστημονική συνεργασία** (μηχανικών, αρχαιολόγων, συντηρητών, κοινωνιολόγων, οικονομολόγων και φυσικά περιβαλλοντολόγων) αλλά και η **συνεργασία με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και βεβαίως των κατοίκων.**

Σας ευχαριστώ και εύχομαι καλή επιτυχία (ή ε-ποικοδομητικό διάλογο) στις εργασίες μας!

*Οι παρουσιάσεις (που έγιναν κατά τη διάρκεια του 3ημέρου) αλλά και η εργασία τόσο της Ο.Ε. με θέμα «ΤΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΝΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ» ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ» όσο και της Ο.Ε. με θέμα «Σύνταξη ενιαίων κατευθυντηρίων αρχών για τις μελέτες ΓΠΣ – ΣΧΟΟΑΠ και την οργάνωση σχετικής ημερίδας» ευρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος.*

## ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΕΥΡΩΚΩΔΙΚΕΣ»

27/4/2009

*Το ΤΕΕ/ΤΑΚ σε συνεργασία με το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδος διοργάνωσε στο Ρέθυμνο, στις 27 Απριλίου 2009 Ημερίδα με θέμα «ΕΥΡΩΚΩΔΙΚΕΣ», στην οποία συμμετείχε και ο Πρόεδρος της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ κ. Π. Ινιωτάκης. Στο χαιρετισμό του, ο κ. Ινιωτάκης, είπε τα εξής:*

Αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι ομιλητές, φίλες και φίλοι, το ΤΕΕ/ΤΑΚ συμμετέχει στην από κοινού οργάνωση με το ΤΕΕ/ΤΑΚ και με το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας της σημερινής ημερίδας με στόχο την ενημέρωση των Μηχανικών της Κρήτης, και ιδιαίτερα τους Πολιτικούς, για τις προκλήσεις και τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει σήμερα ο Μηχανικός κατά την εκπόνηση εξειδικευμένων στατικών – αντισεισμικών μελετών σε περιπτώσεις όπως είναι οι επεμβάσεις και προσθήκες σε υπάρχουσες κατασκευές και διατηρητέα κτίρια αλλά και στα γεωτεχνικά έργα.

Αναμένουμε σήμερα να παρουσιαστούν εξαιρετικά

ενδιαφέροντα και συγχρόνως εξειδικευμένα θέματα όπως:

- το εύρος και η νομική υπόσταση των νέων Ευρωπαϊκών Προτύπων, που αφορούν τον υπολογισμό της στατικής επάρκειας των κατασκευών καθώς και όλων των μερών που τα απαρτίζουν.
- η αποτίμηση μηχανικών χαρακτηριστικών των υλικών σε υπάρχουσες κατασκευές, και η διατιθέμενη αντισεισμική ικανότητα τους,
- ο σχεδιασμός των γεωτεχνικών έργων κ.α.

Με σκοπό την ολοκλήρωση της Οδηγίας Δομικών Προϊόντων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης το έργο της εκπόνησης επιπρόσθετης σειράς Ευρωπαϊκών Προτύπων, των Ευρωκωδίκων, ούτως ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση και όλων των κρατών μελών.

Πρόκειται για μια σειρά ευρωπαϊκών προτύπων που παρέχουν ένα κοινό σύνολο μεθόδων για τον υπολογισμό της μηχανικής αντοχής των στοιχείων που έχουν δομικό ρόλο σε ένα κατασκευαστικό έργο,

τα οποία καλούνται στο εξής "προϊόντα του τομέα δομικών κατασκευών".

Οι εν λόγω μέθοδοι καθιστούν δυνατό το σχεδιασμό και την επαλήθευση της ευστάθειας των δομικών έργων ή μερών τους, καθώς και παρέχουν τις αναγκαίες διαστάσεις των προϊόντων του τομέα δομικών κατασκευών.

Με δεδομένη την αυξημένη σεισμική επικινδυνότητα της περιοχής μας, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή κατά το σχεδιασμό, υπολογισμό και κατασκευή των έργων Πολιτικού Μηχανικού.

Για τον λόγο αυτό τα μέλη του Τμήματος μας που ασχολούνται με εκπόνηση στατικών – αντισεισμικών μελετών αλλά και οι Τεχνικοί που επιβλέπουν είτε κατασκευάζουν οι ίδιοι έργα, **απαιτείται όχι μόνο να είναι ενημερωμένοι για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στην αντισεισμική τεχνολογία, αλλά και να φροντίζουν ώστε αυτές να υλοποιούνται στην πράξη**, δηλαδή στις κατασκευές, στις οποίες επιβάλλεται να χρησιμοποιούνται τα πιο σύγχρονα υλικά. Όμως για την αναγκαιότητα της χρήσης των νέων τεχνολογιών (που επιβάλλονται εξάλλου και από τους νέους Κανονισμούς), θα μας μιλήσουν στη συνέχεια οι ομιλητές μας.

**Η μετάβαση από τους παλιούς εθνικούς κανονισμούς στους νέους κανονισμούς που βασίζονται στους Ευρωκωδικές θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί μέχρι 2010**, που είναι και η maximum περίοδος της συνύπαρξης.

Σήμερα οι διαφορές μεταξύ των μεθόδων υπολογισμού που αναφέρονται σε εθνικούς κανονισμούς για τα κτίρια, παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών μηχανικού και των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών εντός της Κοινότητας. Η χρήση των ευρωκωδίκων, συνεπώς, οι οποίοι θα αντικαταστήσουν τους εθνικούς Κανονισμούς, θα διευκολύνει την ελευθερία παροχής υπηρεσιών στον τομέα έργων μηχανικού και αρχιτεκτονικής με τη δημιουργία των προϋποθέσεων που απαιτούνται για ένα εναρμονισμένο σύστημα γενικών κανόνων.

Η φιλοσοφία των Ευρωκωδίκων βασίζεται στις τελευταίες έρευνες και περιλαμβάνουν όλες τις περιπτώσεις και υλικά, κάτι που είναι εγγύηση για την καλύτερη δυνατή ασφάλεια.

Τα κτίρια και τα έργα πολιτικού μηχανικού θα πρέπει να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε **να μη διακυβεύεται η ασφάλεια των πολιτών**, τηρουμένων ταυτόχρονα και άλλων βασικών απαιτήσεων προς την κατεύθυνση μιας γενικά καλύτερης ποιότητας ζωής, όπως απαιτήσεις για την υγεία, τη διάρκεια ζωής των έργων, την εξοικονόμηση ενέργειας, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και οικονομικές και άλλες πλευρές σημαντικές από την άποψη του κοινού συμφέροντος.

Η σημερινή διοργάνωση είναι μια καλή ευκαιρία ώστε να δοθούν απαντήσεις από τους ειδικούς.

**Οι Ευρωκωδικές δεν είναι απειλή**, αλλά μία ευκαιρία για δημιουργία νέων αγορών για

δραστηριοποίηση σε όλα τα κράτη της Ευρώπης. Για αυτό και είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπάρχει καλή πληροφόρηση και εκπαίδευση για να είμαστε ανταγωνιστικοί σε όλα τα επίπεδα.

Οι Ευρωκωδικές αναμένεται να διευκολύνουν την ανάπτυξη κοινών ερευνητικών προσπαθειών που αναλαμβάνονται από διάφορους συντελεστές στην Ε.Ε. και τη διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω ερευνών, ιδίως μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την κατασκευή ασφαλέστερων κτιρίων και έργων υποδομής σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη-μέλη.

Το Τμήμα μας πριν από μερικούς μήνες διοργάνωσε σε συνεργασία με το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδος Διημερίδα με θέματα αντισεισμικού και γεωτεχνικού σχεδιασμού των κατασκευών. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε σε θέματα επισκευών και ενισχύσεων υφισταμένων κτιρίων από οπλισμένο σκυρόδεμα και τοιχοποιία και δόθηκε έμφαση στον επερχόμενο ΚΑΝΕΠΕ (ΚΑΝονισμό ΕΠεμβάσεων-Ενισχύσεων) και τους Ευρωκωδικές, όπως επίσης και στις νέες μεθόδους ανάλυσης και ελέγχου των υφισταμένων κατασκευών.

Επίσης, παρουσιάστηκε **για πρώτη φορά** ο νέος Κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων ο οποίος πρόσφατα θεσμοθετήθηκε και ισχύει στην χώρα μας ενώ παράλληλα αναπτύχθηκαν γενικά και ειδικά γεωτεχνικά θέματα, όπως η αλληλεπίδραση εδάφους ανοδωμής, μικροζωνικές μελέτες κ.α.

Εκτός από εκδηλώσεις, το ΤΕΕ/ΤΑΚ είναι στους περισσότερους γνωστό ότι έχει επί σειρά ετών ασχοληθεί με τη σύνταξη και υποβολή προτάσεων για την αντισεισμική θωράκιση των μεγαλύτερων πόλεων της Ανατολικής Κρήτης, με πιο πρόσφατη την αποστολή της εργασίας με θέμα: **«Επικαιροποίηση και συμπλήρωση προγράμματος αντισεισμικής θωράκισης πόλεως Ηρακλείου»** που εκπόνησε Ομάδα Εργασίας, στους Φορείς και Υπηρεσίες που εμπλέκονται με το θέμα.

Είναι αυτονόητο ότι σημαντικό κομμάτι της «αντισεισμικής θωράκισης» μιας πόλης, είναι η απαίτηση οι υπάρχουσες κατασκευές να βρίσκονται στο καλύτερο δυνατό επίπεδο από άποψη συντήρησης ενώ αυτές που υστερούν, θα πρέπει να συντηρηθούν και ενδεχομένως να ενισχυθούν.

Πιο συγκεκριμένα σε ότι αφορά την αντισεισμική πολιτική για να είναι επαρκής θα πρέπει να επικεντρώνεται σε 4 βασικούς στόχους:

- Βελτίωση της ασφάλειας των νέων κατασκευών μέσα από βελτίωση των γνώσεων και των Αντισεισμικών Κανονισμών, αλλά και ουσιαστικοποίηση της επίβλεψης για διασφάλιση της τελικής ποιότητας των κατασκευών.
- Αντιμετώπιση του προβλήματος της βελτίωσης της ασφάλειας των υπαρχόντων κτηρίων που σε ποσοστό περίπου 75% έχουν μελετηθεί με παλαιότερους Κανονισμούς και έχουν υποστεί την φθορά του χρόνου και συχνά των αυθαίρετων



επεμβάσεων.

- Βελτίωση της επιχειρησιακής ετοιμότητας όλων των εμπλεκόμενων βαθμίδων του Κράτους και της Διοίκησης, και ανάληψη όλων των απαραίτητων προσεισμικών δράσεων.
- Βελτίωση του χωροταξικού και του πολεοδομικού σχεδιασμού έτσι ώστε οι περιοχές που εντάσσονται στα σχέδια πόλεων να διαθέτουν μικροζωνικές μελέτες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά το Τμήμα Δυτικής Κρήτης, την Νομαρχιακή Επιτροπή Ρεθύμνου και φυσικά το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδος για την άριστη συνεργασία που είχαμε και στη σημερινή διοργάνωση και να υπογραμμίσω

ότι τέτοιου είδους συνεργασίες αποδεικνύουν την **Βασική επιδίωξη** του ΤΕΕ να βρίσκεται σε στενή επαφή με όλους τους κλαδικούς συλλόγους των Μηχανικών, αναγνωρίζοντας τα **πολλαπλασιαστικά οφέλη** που έχουν τόσο για τον κλάδο μας όσο και για την κοινωνία γενικότερα.

Το ΤΕΕ/ΤΑΚ δηλώνει **ανοιχτό** σε κάθε πρωτοβουλία που προάγει το διάλογο και την εποικοδομητική επικοινωνία του ΤΕΕ με όλους τους φορείς της κοινωνίας με στόχο πάντα την ανάδειξη του ρόλου του αλλά και την πραγματική συμβολή του στην παραγωγική διαδικασία και την αναπτυξιακή πορεία του τόπου μας. Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες μας. Σας ευχαριστώ.

## ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

### Α) Παράδοση έργου Ο.Ε. με θέμα «ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗ (Β1 ΦΑΣΗ) ΔΗΜΟΥ ΖΑΡΟΥ»

Η Δ.Ε. σύστησε μονομελή Ομάδα Εργασίας με το παραπάνω θέμα με την Αρχιτέκτονα Μηχανικό κα Μ. Σοφούλη<sup>5</sup>, η οποία και συνέταξε απόψεις<sup>6</sup> τις οποίες στη συνέχεια η Δ.Ε. προώθησε στη Ν.Α. Ηρακλείου.

### Β) Σύσταση Ομάδας Εργασίας με θέμα «Δημιουργία απεικόνισης διαδικασιών αδειοδοτήσεων ανά κατηγορία έργου με τη μορφή διαγραμμάτων ροής»

Η Δ.Ε. αποφάσισε να συστήσει την παραπάνω Ομάδα Εργασίας με τους: Βρέντζο Εμμαν., ΗΜ & Τεχνολογίας υπολογιστών, Καλαράκη Δέσποινα, ΑΜ, Κοκκινίδη Μαρία, ΠΜ, Κουτεντάκη Μιχ., ΠΜ, Ροδιτάκη Ανδρέα, ΑΤΜ, Νικηφόρου Αργυρώ, ΠΜ και Πουντουράκη Αντώνιο, Μηχανικό Περιβάλλοντος.

Αντικείμενο της Ο.Ε. θα είναι η δημιουργία απεικόνισης (πινακοποίηση με τη μορφή διαγραμμάτων ροής) των διαδικασιών που απαιτούνται για την έκδοση των απαιτούμενων αδειών ανά κατηγορία έργου. Τα στάδια της εργασίας θα είναι:

- Καθορισμός κατηγοριών έργων.
- Διάγραμμα ροής διαδικασίας αδειοδοτήσεων ανά κατηγορία έργου,
- Απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά στάδιο διαδικασίας

Σκοπός της Ο.Ε. θα είναι η αποσυμφόρηση των πολεοδομιών και λοιπών Υπηρεσιών με τις οποίες συναλλάσσονται οι Μηχανικοί από ερωτήματα, η ελαχιστοποίηση των σφαλμάτων από τους συνάδελφους και η καλύτερη συνεννόηση των Υπηρεσιών μεταξύ τους και με τους Μηχανικούς.

### Γ) Σύσταση Ο.Ε. με θέμα «ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»

Η Δ.Ε. αποφάσισε να συστήσει Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από τους: Ιωάννη Αναστασάκη, Πολιτικό Μηχανικό, Ειρήνη Γαρεφαλάκη, Αρχιτέκτονα Μηχανικό, και Αλέξ. Καμπουράκη, Αρχιτέκτονα Μηχανικό, με το αντικείμενο του θέματος. Υπεύθυνη από τη Δ.Ε. για την παρακολούθηση του έργου της Ομάδας ορίστηκε η κα Ευφροσύνη Τσαγκαράκη, Γ. Γραμματέας της Δ.Ε.

Ως γνωστόν με το άρθρο 2 - «Ρυθμιστικά σχέδια και προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος» του Ν.2508/1997, προβλέπεται η κατάρτιση και έγκριση ρυθμιστικών σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος για τα αστικά συγκροτήματα της Πάτρας, του Ηρακλείου Κρήτης, της Λάρισας, του Βόλου, της Καβάλας και των Ιωαννίνων. «Τα όρια της καθεμιάς από τις ανωτέρω ευρύτερες περιοχές καθορίζονται κατ' αρχή με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του περιφερειακού και νομαρχιακού συμβουλίου του αντίστοιχου νομού. Τα όρια της περιοχής οριστικοποιούνται με την έγκριση του ρυθμιστικού σχεδίου». Έως σήμερα έχουν προκηρυχθεί και εκπονηθεί οι μελέτες των Ρυθμιστικών Σχεδίων της Πάτρας, της Λάρισας, του Βόλου και των Ιωαννίνων από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Η εκπόνηση των Ρυθμιστικών Σχεδίων γίνεται σύμφωνα με την Υ.Α. 44357/25-10-05 - «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών Ρυθμιστικών σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας περιβάλλοντος ...». Τα Ρυθμιστικά Σχέδια αποτελούν επιτελικά σχέδια χάραξης χωρικών πολιτικών με προσδιορισμένα κοινωνικά, οικονομικά και αναπτυξιακά πλαίσια, αλλά και μηχανισμούς στρατηγικού σχεδιασμού των σημαντικών - κρίσιμων αστικών περιοχών της χώρας.

Συνιστούν δε ένα ενιαίο πλαίσιο πολιτικής και δράσης με ιεραρχημένους και σαφείς γενικούς και ειδικούς στόχους και σχετικά προγράμματα για συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα υλοποίησης μέσω του αρμόδιου Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου, και έχουν στόχο την επίτευξη μιας χωρικά ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης της αστικής περιοχής, για την επίτευξη της οποίας επιδιώκεται παράλληλα η προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, η οικονομική και κοινωνική συνοχή και η εξασφάλιση υγιών συνθηκών ανταγωνιστικότητας στο χώρο.

Με την υπ' αριθμ. 312/4-1-2008 (ΦΕΚ 17/Α-ΑΠ/22-1-08) Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ ορίστηκαν τα κατ' αρχήν όρια της περιοχής μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ηρακλείου. Η περιοχή μελέτης αποτελείται από τους Δήμους: Αγίας Βαρβάρας, Αρχανών, Γαζίου, Γοργολαϊνή, Γουβών, Επισκοπής, Ηρακλείου, Θραψανού, Καστελίου, Κρουσώνα, Μαλίων, Νέας Αλικαρνασσοῦ, Νίκου Καζαντζάκη, Παλιανής, Τεμένους, Τυλίσου και Χερσονήσου.

Η ομάδα εργασίας αναζήτησε τους εισηγητές (ακαδημαϊκοί, μελετητές Ρυθμιστικών Σχεδίων άλλων πόλεων, ΥΠΕΧΩΔΕ, Οργανισμοί Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας και Θεσσαλονίκης, ΤΕΕ, κλπ), τους αποδέκτες της διμερείδας (μελετητές, υπηρεσίες και κυρίως η Νομαρχία Ηρακλείου και οι Δήμοι, σύλλογοι μηχανικών, πολίτες, κοινωνικοοικονομικοί φορείς, κλπ), παραδείγματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για να παρουσιασθούν, και ετοιμάζει σχετική εισήγηση, έχει δε ήδη προγραμματίσει την εκδήλωση η οποία θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή και το Σάββατο 12 & 13 Ιουνίου 2009** στην αίθουσα Συνεδρίων του ΤΕΕ/ΤΑΚ στην οδό Πρεβελάκη & Γρεβενών στο Ηράκλειο, **με τίτλο «ΤΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»**. Η επίσημη έναρξη της εκδήλωσης θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 12 Ιουνίου 2009 και ώρα 9.00 π.μ.

Οι εισηγήσεις που θα πραγματοποιηθούν είναι οι παρακάτω:

ΕΙΣΗΓΗΣΗ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
<b>Παρασκευή 12 Ιουνίου 2009</b>	
09:30 Επίσημη Έναρξη Συνδιάσκεψης.	Καλωσόρισμα Προέδρου ΤΕΕ/ΤΑΚ κ. <b>Ινιωτάκη Πέτρου</b>
10:00 Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ηρακλείου	<b>Κουράκης Γιάννης</b> , Δήμαρχος Ηρακλείου
10:15 Η έννοια του Ρυθμιστικού Σχεδίου και η σχέση του με τα άλλα επίπεδα σχεδιασμού - Διαδικασίες εκπόνησης: Η περίπτωση Ηρακλείου	<b>Αρβαντάκη Άννα</b> , Αρχιτέκτων-Πολεοδόμος, Υπάλληλος Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού
11:00 Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας: Στρατηγικές επιλογές και τρόπος προσέγγισης	<b>Συκιανάκη Κατερίνα</b> , Πρόεδρος Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Περιβάλλοντος Αθήνας
11:45 Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης 1985-2009: Η πορεία έως σήμερα και οι διαδικασίες επικαιροποίησης του	<b>Μπαϊρακτάρη Σταυρούλα</b> , Πρόεδρος Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης
12:45 Η φυσιογνωμία ενός τόπου πρωταρχική επιδίωξη στη ρύθμιση του χώρου και στην περιβαλλοντική προστασία του	<b>Στεφάνου Ιωσήφ</b> , Ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ Πρόεδρος Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.
13:30 Συζήτηση-Διάλειμμα	
15:30 Η περιβαλλοντική συνιστώσα του χωροταξικού σχεδιασμού	<b>Μαυράκης Μανόλης</b> , Διευθυντής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης
16:15 Ρυθμιστικό σχέδιο της Πάτρας. Εξειδίκευση ή αμφισβήτηση του κυρίαρχου πρότυπου ανάπτυξης Ρυθμιστικό Σχέδιο Ηρακλείου. Εκκρεμότητα ετών 45.	<b>Μπαλαντινός Χριστόφορος</b> , Αρχιτέκτων - Πολεοδόμος
	<b>Σρακιανάκη Βάννα</b> , μέλος Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ και υπεύθυνη για τη Μ.Ε. Χωροταξίας, Πολεοδομίας Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
<b>Σάββατο 13 Ιουνίου 2009</b>	
09:30 Ρυθμιστικό Σχέδιο Ηρακλείου. Πολεοδομικός Σχεδιασμός ή ουτοπία;	<b>Δολαψάκης Κώστας</b> Αρχιτέκτων-Πολεοδόμος. Μέλος Μ.Ε. Χωροταξίας, Πολεοδομίας Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
10:15 Το παράδειγμα του Ρυθμιστικού Σχεδίου του Βόλου Ο Χωροταξικός Σχεδιασμός στην Γαλλία	<b>Κλουτσινώτη Ράνια</b> , Αρχιτέκτων - Πολεοδόμος <b>Hervé Viellard - Baron</b> , Υποδιευθυντής Διδακτορικού Προγράμματος «Πολεοδομικού και Ρυθμιστικού Σχεδιασμού» Πανεπιστημίου Paris 10, Nanterre
12:00-13:45 Συζήτηση-Χαιρετισμός	

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης της Δ.Ε. του Τμήματος για το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ηρακλείου, πραγματοποιήθηκε συνάντηση τη Μ. Τρίτη, 14/4/2009, με τη Βουλευτή Ηρακλείου κα Μ. Σκραφνάκη, η οποία και ενημέρωσε τα μέλη της Δ.Ε.

σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις στο θέμα αυτό. Όπως ανέφερε η κα Σκραφνάκη, μετά από επίμονες προσπάθειες της και συνάντησή της με τον Υπουργό, υπογράφηκε τελικά η υπ' αριθμό 29913/8-3-08 απόφαση του Υπουργού

<sup>5</sup> Η Μαρία Σοφούλη είναι ταυτόχρονα και Εκπρόσωπος του ΤΕΕ/ΤΑΚ στην επιτροπή παρακολούθησης της εν λόγω μελέτης.

<sup>6</sup> Τις απόψεις αυτές ο αναγνώστης μπορεί να βρει στην ιστοσελίδα του Τμήματος στη διεύθυνση: [http://www.teetak.gr/index.php?option=com\\_content&view=category&id=59&Itemid=128](http://www.teetak.gr/index.php?option=com_content&view=category&id=59&Itemid=128)



για έγκριση διάθεσης πίστωσης 214.200 € από το ΕΤΕΡΠΣ για την εκπόνηση της μελέτης.

Επίσης, η κα Σκραφνάκη ζήτησε να ικανοποιηθεί το αίτημα τροποποίησης της υπ' αριθμό 312/4-1-2008 απόφασης του Υπουργού και να συμπεριληφθεί ο Δήμος Αρκαλοχωρίου στο ρυθμιστικό σχέδιο Ηρακλείου. Επιπλέον, κατέθεσε στην υπηρεσία τον χάρτη του master plan του Αεροδρομίου Καστελίου, και απόσπασμα από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) του Νέου Αεροδρομίου Καστελίου, όπου ο μελετητής κ. Παπαγρηγορίου προτείνει να συμπεριληφθεί και ο Δήμος Αρκαλοχωρίου στο ρυθμιστικό Ν. Ηρακλείου. Συντάχθηκε στη συνέχεια το υπ' αριθμό 15451 εισηγητικό σημείωμα και Σχέδιο Απόφασης για την τροποποίηση της ως άνω απόφασης καθορισμού των ορίων του Ρυθμιστικού Σχεδίου. Η απόφαση αυτή, αφού υπογραφεί από τους υπηρεσιακούς παράγοντες, θα σταλεί στον Υπουργό για υπογραφή.

Όσον αφορά τη νέα παράκαμψη Ηρακλείου<sup>7</sup>, η κα. Σκραφνάκη ενημέρωσε την Δ.Ε. ότι έγινε συνάντηση παρουσία της για το έργο αυτό, στη Δ/νση Μελετών Έργων Οδοποιίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, με αποτέλεσμα της σύσκεψης σε πρώτη φάση να εκπονηθούν οι ακόλουθες μελέτες:

- A. Αναγνωριστική Μελέτη Οδοποιίας
- B. Προκαταρκτική Μελέτη Κόμβων
- Γ. Γεωλογική Μελέτη
- Δ. Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- Ε. Μελέτη Οικονομικής Σκοπιμότητας

Επίσης, στη συνάντηση αυτή αποφασίστηκε να προταθεί από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών η αύξηση του προϋπολογισμού της μελέτης αναβάθμισης κατά τμήματα του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης από τα 6 εκ. στα 8 εκ. ευρώ.

Τέλος, στις 13-4-2009 κατατέθηκε ο συγκριτικός πίνακας στις υπηρεσίες του ΒΟΑΚ. και στη συνέχεια ο συγκριτικός πίνακας από τον ΒΟΑΚ, θα κατατεθεί στη Δ/νση Μελετών Έργων και Οδοποιίας του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., για να εισαχθεί στο Συμβούλιο Δημοσίων Έργων προς έγκριση. Εάν η πρόταση δεν εγκριθεί θα πρέπει να προκηρυχθεί χωριστή μελέτη με νέα προκήρυξη οπότε θα υπάρξει σχετική καθυστέρηση.

#### Δ) Σύσταση Ο.Ε. με θέμα «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΛΙΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ»

Η Δ.Ε. αποφάσισε να συστήσει Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από τις Αρχιτέκτονες Μηχανικούς: Κων/να Δρακωνάκη, Χρυσούλα Κοκολάκη, Αικ. Λεμπιδάκη, Ευαγγελία Μουντράκη, και Αναστ. Πηλίτση, με το αντικείμενο του θέματος. Υπεύθυνη από τη Δ.Ε. για την παρακολούθηση του έργου της Ομάδας ορίστηκε η κα Βάννα Σφακιανάκη, μέλος της της Δ.Ε.

Αντικείμενο της ΟΕ θα είναι να επικαιροποιήσει την εργασία που είχε γίνει από δύο Ο.Ε. του ΤΕΕ/ΤΑΚ το 1996, για τους Ν. Ηρακλείου και Λασιθίου, θα καταγράψει όλες τις μεταβολές (αποκαταστάσεις, αλλαγές

χρήσης, κατεδαφίσεις) των Παλαιών Βιομηχανικών Κτιρίων που είχαν καταγραφεί και θα προτείνει οικονομικούς πόρους και θεσμικούς μηχανισμούς διαφύλαξης και αξιοποίησης τους.

- Θα εντοπιστούν όλα τα βιομηχανικά κτίρια στους Ν. Ηρακλείου και Λασιθίου που είχαν καταγραφεί χωρικά σε θεματικό χάρτη, ή ενδεχομένως και άλλων που είχαν παραληφθεί, θα αποτυπωθούν φωτογραφικά και σε πίνακες έτσι ώστε να φανεί η σημερινή τους κατάσταση σε σύγκριση με την κατάστασή τους το 2006.
- Θα εντοπιστούν όλα τα διαθέσιμα θεσμικά και χρηματοδοτικά εργαλεία διαφύλαξης και ανάδειξης παλαιών κτιρίων και θα ομαδοποιηθούν σε εργαλεία (ή μηχανισμούς) παρεμβάσεων.
- Οι εν λόγω βιομηχανικές εγκαταστάσεις θα ομαδοποιηθούν με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (ανά δήμο, χρονολογία κατασκευής, υφιστάμενη κατάσταση, κλπ) και θα αντιστοιχηθούν με τα αντίστοιχα εργαλεία επιλέξιμων παρεμβάσεων που εντοπιστήκαν παραπάνω ώστε να προκύψουν συγκεκριμένες ομάδες βιομηχανικών εγκαταστάσεων που θα έχουν συγκεκριμένα νομικά (χαρακτηρισμός ως διατηρητέα από το ΥΠΕΧΩΔΕ – ΥΠΠΟ) ή χρηματοδοτικά «εργαλεία» διαφύλαξης τους.

#### Ε) Σύσταση Ο.Ε. με θέμα «ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ/ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΚΡΗΤΗ»

Η Δ.Ε. αποφάσισε να συστήσει Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από τους: Αντ. Μαραγκάκη, Μηχανολόγο Μηχανικό Ελευθ. Πατρικαλάκη, Μηχανικό Περιβάλλοντος, Δημ. Σαμψών, Χημικό Μηχανικό, και Ηλία Σπανάκη, Μηχανικό Παραγωγής & Διοίκησης με το αντικείμενο του θέματος. Υπεύθυνος από τη Δ.Ε. για την παρακολούθηση του έργου της Ομάδας ορίστηκε ο κ. Εμμαν. Καραβελάκης, μέλος της Δ.Ε.

Το έργο της Ο.Ε. θα είναι να αξιολογήσει το δυναμικό της Ανατολικής Κρήτης στη Βιομηχανία – Βιοτεχνία ποτών και τροφίμων, με στόχο την ανάπτυξη της βιομηχανίας/βιοτεχνίας ποτών και τροφίμων στην ανατολική Κρήτη και την ένταξη τέτοιων δραστηριοτήτων σε αναπτυξιακά προγράμματα τόσο του 4ΚΠΣ όσο και άλλων φορέων. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στα βιολογικά προϊόντα, στα παραδοσιακά προϊόντα και σε προϊόντα που μπορούν δυναμικά να πάρουν πιστοποίηση ΠΟΠ καθώς η κινητικότητα σε αυτό τον



τομέα έχει αυξητικές τάσεις και θα απασχολεί παραγωγούς, επιχειρήσεις και Μηχανικούς όλο και περισσότερο με το πέρασμα του χρόνου. Όλα τα παραπάνω θα αποτυπωθούν σε εγχειρίδιο που θα εκδώσει με έξοδα του το ΤΕΕ/ΤΑΚ με την επιμέλεια των μελών της Ο.Ε. Μετά την έκδοση θα διοργανωθεί ημερίδα παρουσίασης των αποτελεσμάτων.

Το εγχειρίδιο θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για τους νέους Μηχανικούς που ασχολούνται με το θέμα και παράλληλα θα βοηθήσει παραγωγούς και επιχειρήσεις.

#### ΣΤ) Σύσταση Ο.Ε. με θέμα "Διερεύνηση των συνεπειών της αναμενόμενης οικονομικής κρίσης στον κλάδο των μηχανικών"

Η Δ.Ε. αποφάσισε να συστήσει Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από τους: Καλογεράκη Μιχάλη Πολιτικό Μηχανικό, Μπρά Ιωάννη, Πολιτικό Μηχανικό, Καραπιδάκη Γεώργιο, Μηχανικό Παραγωγής & Διοίκησης, Μπαρτολότσι Παύλο, Μηχανικό Παραγωγής & Διοίκησης, Παρασύρη Ιωάννη, Μηχανικό Χωροταξίας-Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, και Γρηγοράκη Ευάγγελο, Αρχιτέκτονα Μηχανικό. Υπεύθυνη από τη Δ.Ε. για την παρακολούθηση του έργου της Ομάδας ορίστηκε η κα Ιουλίτσα Μπαρτολότσι, μέλος της της Δ.Ε.

Το έργο της Ο.Ε. θα είναι να διερευνήσει την ένταση, το βάθος και τη διάχυση της οικονομικής κρίσης στον κλάδο των μηχανικών της Ανατολικής Κρήτης. Ακολούθως θα προτείνει ένα πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού από το οποίο θα προκύψουν βασικές κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της ύφεσης.

Η καταγραφή των χαρακτηριστικών της κρίσης θα γίνει με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου το οποίο θα σταλεί ταχυδρομικά<sup>8</sup>, ηλεκτρονικά μέσω ομαδικής αποστολής ηλεκτρονικών μηνυμάτων (mass mailing) και μέσω της ιστοσελίδας του ΤΕΕ/ΤΑΚ (<http://www.teetakt.gr/>) σε όλα τα μέλη του ΤΕΕ/ΤΑΚ. Η όλη διαδικασία θα υποστηριχθεί και τηλεφωνικά ενώ η συλλογή των απαντήσεων θα γίνεται εκτός των άλλων και από συγκεκριμένους δημόσιους χώρους. Τα συμπεράσματα της παραπάνω έρευνας θα παρουσιαστούν σε ειδική ημερίδα την διοργάνωση της οποίας θα επιμεληθεί η Ομάδα Εργασίας. Τέλος θα προταθεί ένα εμβρυακό πλαίσιο στρατηγικής το οποίο και θα δώσει βασικές κατευθύνσεις προσαρμογής και αντιμετώπισης των προκλήσεων που θα δημιουργηθούν την "επόμενη ημέρα" της ύφεσης.

#### Ζ) Σύσταση Ο.Ε. με θέμα «Χωροθέτηση λατομικών περιοχών στο Νομό Ηρακλείου»

Η Δ.Ε. αποφάσισε να συστήσει Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από τους: Καραβελάκη Εμμαν. Μηχανικό Μεταλλείων – Μεταλλουργό, Κούβακα Κων/νο, Μεταλλείων – Μεταλλουργό, και

Πετιναράκη Νικόλαο, Πολιτικό Μηχανικό.

Η Ο.Ε. θα συνεργαστεί με με το ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Μ.Φ.Ι.Κ.)

προκειμένου να εκπονήσει εισήγηση – πρόταση προς τη Ν.Α. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ για τη διαμόρφωση εμπειριστωμένων επιστημονικών προτάσεων για τη χωροθέτηση νέων λατομικών περιοχών στο Νομό Ηρακλείου.

#### Η) Παράδοση έργου Ο.Ε. με θέμα «Διατύπωση ενός πλαισίου αρχών για παρεμβάσεις σε παραδοσιακούς οικισμούς»

Παραδόθηκε και παραλήφθηκε τελικά το έργο της Ο.Ε. με θέμα «Διατύπωση ενός πλαισίου αρχών για παρεμβάσεις σε παραδοσιακούς οικισμούς» την οποία σύστησε με παλαιότερη απόφαση της η Δ.Ε. Έργο της Ο.Ε. ήταν η εκπόνηση προδιαγραφών για την «ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ», και η απαρίθμηση και περιγραφή των στοιχείων του φακέλλου υποβολής στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.

Η Ο.Ε. έκανε και σχετική εισήγηση κατά τη διάρκεια της Συνδιάσκεψης των Περιφερειακών Νοσητικών Τμημάτων του ΤΕΕ που πραγματοποιήθηκε στα Χανιά στις 24 και 25 Απριλίου 2009 με θέμα «Πολιτιστική – Αρχιτεκτονική Κληρονομιά & Περιβάλλον, Η Συμβολή τους στην ανάπτυξη των νησιών μας». Περιοσότερα, στη στήλη «ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ» του περιοδικού.

#### Θ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΟΥΝΕΣΚΟ

Η Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ε. – Τμήμα Ανατολικής Κρήτης με Απόφασή της υπέγραψε Προγραμματική Σύμβαση με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου για τη σύνταξη φακέλου υποψηφιότητας του Μνημείου, για την ένταξη του στον Κατάλογο των Παγκόσμιων Μνημείων της ΟΥΝΕΣΚΟ.

Πρόκειται για ένα όνειρο δεκαετιών, κοινωνικά ώριμο πλέον που στόχο έχει αφενός τη διεθνή προβολή του Μνημείου αφετέρου δε τη θεσμική κατοχύρωση και προστασία του.

Το ΤΕΕ-ΤΑΚ αναλαμβάνει να καταρτίσει τον πλήρη φάκελο τεκμηρίωσης με τα απαιτούμενα από τις προδιαγραφές τεχνικά στοιχεία, προκειμένου η τεκμηρίωση του αιτήματος να αποτελέσει τη βασική συνιστώσα για την επίτευξη του στόχου.

Πρόκειται για ένα «μακρύ ταξίδι» της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λασιθίου, σε μια άγνωστη θάλασσα, που απαιτεί ένα γερό σκαρί. Το ΤΕΕ-ΤΑΚ αναλαμβάνει να ναυπηγήσει ένα γερό σκαρί ώστε να αντέξει στις δυσκολίες του ταξιδιού προκειμένου να κλείσει με τον πλέον επιτυχή τρόπο η προσέγγιση της Ιθάκης.

Ο τεχνικός κόσμος της Ανατολικής Κρήτης, θεωρεί ότι έχει το απαιτούμενο έμπυχο δυναμικό κάθε ειδικότητας προκειμένου να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις αυτού του εγχειρήματος, το οποίο θεωρεί πρόκληση για τη σχέση του με την τοπική κοινωνία. Για το λόγο αυτό έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία εκπόνησης των προδιαγραφών της Ομάδας Εργασίας, που θα αναλάβει την σύνταξη του φακέλου ώστε να μην πάει χαμένος κι άλλος χρόνος.

<sup>7</sup> Σ.ο. βλέπε και σχετική επιστολή της Δ.Ε. για το θέμα σε προηγούμενες σελίδες του περιοδικού

<sup>8</sup> Μέσω του περιοδικού «TAY»



### 3<sup>ο</sup> Εθνικό Συνέδριο: “ΗΠΙΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΝΕΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ”

Από την Εύα Μουντράκη, Αρχιτέκτονα Μηχανικό ΕΜΠ- MSc Αναστήλωσης, Εκπρόσωπο του ΤΕΕ/ΤΑΚ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το 3ο Εθνικό Συνέδριο με τίτλο “ΗΠΙΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΝΕΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ”, στη Θεσσαλονίκη στις 9-11 Απριλίου στο μέγαρο Ολύμπιον. Το Συνέδριο διοργανώθηκε από το ΤΕΕ/ΤΚΜ και την Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας του Υπουργείου Πολιτισμού, με τη στήριξη του Υπουργείου Μακεδονίας Θράκης, του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος της Πολυτεχνικής Σχολής του ΕΜΠ “Προστασία μνημείων” και του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ “Προστασία, συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων πολιτισμού”. Την Πέμπτη 9/4/09 ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. Τ. Κονακλίδης, και η Αν. Προϊσταμένη της ΕΝΜ-ΚΜ/ΥΠ.ΠΟ κα Κ. Τρακοσοπούλου κήρυξαν την έναρξη του Συνεδρίου.

Το 3ο Εθνικό Συνέδριο αποτέλεσε συνέχεια μιας προσπάθειας που άρχισε το 2000 με τη διοργάνωση του 1ου ομώνυμου συνεδρίου με σκοπό την προώθηση της μελέτης και της έρευνας σε θέματα προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Περίπου 60 ερευνητές και μελετητές παρουσίασαν εισηγήσεις μέσω ανακοινώσεων και poster στη διάρκεια 8 θεματικών ενότητων. Παράλληλα παρουσιάστηκαν σε τέσσερις ειδικές ενότητες οι εισηγήσεις δύο προσκεκλημένων ξένων επιστημόνων διεθνούς κύρους και δύο προσκεκλημένων Ελλήνων κύριων εισηγητών. Ο τόμος των πρακτικών περιέχει περίπου 700 σελίδες μεγάλο μέγεθος και διατίθενται από το βιβλιοπωλείο ΙΑΝΟ<sup>9</sup>.

Από τον ευρωπαϊκό χώρο παρουσιάστηκαν παραδείγματα από την Ιταλία και τη Γαλλία μέσα από τις διαλέξεις του καθηγητή Spiridione Alessandro Curuni και του αρχιτέκτονα Bernard Reichen. Ο κ.

Curuni παρουσίασε παραδείγματα από την πόλη της Πίζας (και όχι την προγραμματισμένη διάλεξη που αναγράφεται στα πρακτικά) και ο κ. Reichen παρουσίασε έργα του αρχιτεκτονικού γραφείου «Reichen & Robert». Στις διαλέξεις των παραπάνω εισηγητών έντονος ήταν ο προβληματισμός για τον χειρισμό των σύγχρονων επεμβάσεων στις ιστορικές κατασκευές και την ένταξη των περιοχών ιστορικού ενδιαφέροντος στον ιστό των πόλεων.

Από το ελληνικό χώρο παρουσιάστηκαν δύο διαλέξεις από τον κ. Νικόλαο Καλογερά, επίτιμο καθηγητή του ΕΜΠ και από την κα Ευαγγελία Καμπούρη



Άποψη της αίθουσας

(πρόεδρο της ΕΕ) τέως προϊσταμένη της ΕΝΜ του ΥΠΠΟ. Ο κ. Καλογεράς ανέπτυξε το παράδειγμα της επισκευής του Ιερού Ναού Εισοδίων της Παναγίας της κοινότητας Σταυροδρομίου Κωνσταντινούπολης και η κα Καμπούρη αναφέρθηκε στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα νεότερα μνημεία σε σχέση με το αφιλόξενο περιβάλλον που αναπτύσσεται γύρω τους και τα πνίγει.

Οι εισηγήσεις παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια του συνεδρίου στις εξής ενότητες:

1η Ενότητα: Διαχείριση και προβληματισμοί σε

θέματα προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

2η Ενότητα: Ιστορικά οικιστικά σύνολα – αρχαιολογικοί χώροι.

3η Ενότητα: Ιστορικά δομικά συστήματα – ανάλυση και τεκμηρίωση.

4η Ενότητα: Δομικά υλικά και παθολογία ιστορικών κατασκευών.

5η Ενότητα: Φέρων οργανισμός των ιστορικών κατασκευών. Ανάλυση, ενίσχυση.

6η Ενότητα: Προστασία – ανάδειξη ιστορικών κατασκευών και τόπων (πυροπροστασία, μονώσεις, φωτισμός, πληροφόρηση)



Παρουσίαση διάλεξης του καθηγητή Spiridione Alessandro Curuni για την Πίζα. Στο προεδρείο από αριστερά η κα Κ. Τρακοσοπούλου και η κα. Ε. Μαίστρου

και υλικών των ιστορικών κατασκευών, του περιβάλλοντος χώρου τους, καθώς και των ενσωματωμένων σε αυτά καλλιτεχνικών έργων και του συνοδευόντος μηχανολογικού εξοπλισμού τους.

- ▶ την παρουσίαση νέων διεπιστημονικών μέσων και μεθόδων κατά την ανάλυση, την αποτύπωση, την τεκμηρίωση, το σχεδιασμό και την υλοποίηση της μελέτης αποκατάστασης.

- ▶ την ανάδειξη κατάλληλου, ενιαίου και σύμφωνου με τη διεθνή πρακτική θεσμικού πλαισίου και κατευθύνσεων, που θα διασφαλίσουν και θα προωθήσουν τη διεπιστημονικότητα της επέμβασης.

- ▶ τις προτάσεις αναθεώρησης των υφιστάμενων κανονισμών για μια ενιαία και ολοκληρωμένη πολιτική προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

- ▶ την ενημέρωση των πολιτών για τις αξίες των μνημείων και του τρόπου ανάδειξής τους.

- ▶ τη βέλτιστη ένταξη νέων κατασκευών ώστε να συνυπάρχουν με τα παλαιότερα κτίρια και το περιβάλλον τους.

- ▶ την προσθήκη νέων χρήσεων σε παλαιά κελύφη με σκοπό τη βιώσιμη επανάχρησή τους.

- ▶ την παρουσίαση τεχνικών και μεθόδων συντήρησης και ενίσχυσης των παλαιών υλικών των ιστορικών κατασκευών καθώς και τη χρήση νέων συμβατών με τα προηγούμενα.

7η Ενότητα: Μελέτες και εφαρμογές αποκατάστασης ιστορικών κατασκευών

8η Ενότητα: Νέες τάσεις σχεδιασμού και είχαν ως στόχο μέσα κυρίως από υλοποιημένα έργα και μελέτες που παρουσιάστηκαν:

- ▶ την εμπάθυνση στα συμπεράσματα του ομοτίτλου 1ου και 2ου Εθνικού Συνεδρίου και την περαιτέρω επεξεργασία τους

- ▶ την επιστημονική προσέγγιση της αποκατάστασης των ιστορικών κατασκευών

- ▶ την παρουσίαση προτάσεων επέμβασης που διασφαλίζουν τη βέλτιστη διατήρηση της υφιστάμενης τυπολογίας, μορφολογίας, τεχνολογίας

<sup>9</sup> ΑΘΗΝΑ Σταδίου 24, ΤΚ 10564 τηλ. 2103217917- ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Αριστοτέλους 7, ΤΚ 54624, τηλ. 2310 277004



## ενδιαφέροντα

- Συμμετοχή της Ι. Μπαρτολότσι, μέλους ΔΕ ΤΕΕ/ΤΑΚ, ως Εκπροσώπου του Προέδρου της Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ κ. Π. Ινιωτάκη, στη σύσκεψη του Προέδρου του ΤΕΕ με τους Προέδρους των Περιφερειακών Τμημάτων με θέμα το θεσμικό πλαίσιο του ΤΕΕ, την 3/4/2009 στα γραφεία του ΤΕΕ στην Αθήνα.
- Μετά την ανάρτηση των σχεδίων της 7<sup>ης</sup> φάσης της Πολεοδομικής μελέτης ανάπτυξης της παλιάς πόλης του Ηρακλείου (Τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου) στο νέο δημοτικό κτιριακό συγκρότημα στο χώρο της παλιάς λαχαναγοράς, και μετά από την ενημέρωση των μελών της Δ.Ε. από τον Προϊστάμενο του Γραφείου Παλιάς Πόλης του Ηρακλείου κ. Γ. Φουρναράκη, η Δ.Ε. του Τμήματος μας αποφάσισε να ζητήσει από τους Κλαδικούς Συλλόγους των Μηχανικών, το Σύλλογο Πτυχιούχων Εργοληπτών Δ.Ε. Νομού Ηρακλείου και τη Μ.Ε. «ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ», να διατυπώσουν από κοινού απόψεις για το θέμα αυτό. Περισσότερα, στο επόμενο τεύχος του «ΤΑΥ».
- Την Πέμπτη 9 Απριλίου 2009 πραγματοποιήθηκε επιστημονική εκδήλωση στην αίθουσα συνεδρίων ΤΕΕ/ΤΑΚ κατά την οποία παρουσιάστηκε η μέθοδος κατασκευής γεφυρών με το σύστημα ΤΟΙΣΟ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΙΚΩΝ & ΣΙΔ/ΚΩΝ ΓΕΦΥΡΩΝ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΜΕΧΡΙ 60.00m ΣΥΣΤΗΜΑ "ΤΟΙΣΟ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ").
- Προγραμματίζεται ενημερωτική εκδήλωση για την υποδοχή των νέων Μηχανικών-μελών του Τμήματος την Τετάρτη 24 Ιουνίου 2009, ώρα 18:30 στα γραφεία του Τμήματος στην οδό Πρεβελάκη και Γρεβενών στο Ηράκλειο.



## ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ



## Αριστείδης Πετούσης 1927 - 2009

Την ημέρα του Απριλίου 2009 που ο Ιησούς εισέρχεται μετά Βαΐων και κλάδων στο μεγάλο δρόμο του Γολγοθά, ο Αριστείδης Πετούσης πήρε το μεγάλο δρόμο του αιώνιου αποχωρισμού.

Η χρόνια πάλη του με το χάροντα τον έριξε κατά γης και ας ήταν από τους πιο δυνατούς της ζωής. Πολύς πόνος, πολύ δάκρυ από την αγαπημένη σύζυγο του Καίτη και το μονάκριβο γιο του Μάρκο και από όλους όσους τον γνώριζαν.

Μόλις γεννήθηκε το 1927 στο Χώνος Μυλοποτάμου Ρεθύμνου τον βρήκε ο μεγάλος καημός.

Έχασε τον πατέρα του πριν τον γνωρίσει. Σε ηλικία 14 χρονών έχασε και το μοναδικό του στήριγμα, το θείο του που σκοτώθηκε στη Μάχη της Κρήτης πολεμώντας τους Γερμανούς στην περιοχή του Τσαλικάκι το 1941.

Έμεινε με μια χήρα μάνα και 3 αδελφές. Φτωχόπαιδο, αγροτόπαιδο, πήρε μαζί του την ορφάνια του και τη μεγάλη απόφαση να μετακομίσει το Ηράκλειο για μια καλύτερη ζωή.

Τέλειωσε με άριστα το γυμνάσιο Αρρένων Ηρακλείου και εισήλθε το 1950 στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, όταν έμπαιναν οι λίγοι, οι άριστοι.

Το 1957 εισήλθε στον επαγγελματικό στίβο στο Ηράκλειο. Εξαιρετικά εργατικός, αθόρυβος, συστηματικός, άνθρωπος με χαμηλούς τόνους, με πολλά ενδιαφέροντα και με σαφή εμπιστοσύνη στην ικανότητα του, διέγραψε μια πορεία στη ζωή που χαρακτηρίζεται από μια συνεχή προσπάθεια βελτίωσης των γνώσεων του και των τεχνικών του μεθόδων αλλά και από τη μεγάλη προσφορά σε όλα τα κοινωνικά πεδία. Η πολυετής θητεία του στην ΤΥΔΚ Νομού Ηρακλείου υπήρξε πληθωρική και γόνιμη. Κατά την τριακονταετή παρουσία του σε αυτήν, είτε ως προϊστάμενος, είτε ως μηχανικός, χιλιάδες έργα έγιναν στις περίπου 320 κοινότητες και οικισμούς του Νομού.

Σχολεία, κοινοτικά γραφεία, γέφυρες, υδραγωγεία, αποχετευτικά δίκτυα, βιολογικοί καθαρισμοί και άλλα πολλά έργα που άλλαξαν τη μοίρα του Ηρακλείου, φέρουν τη σφραγίδα και την υπογραφή του. Μέλος πολλών οργανώσεων, συλλόγων με μεγάλη κυρίως προσφορά στην αγαπημένη του ομάδα τον ΟΦΗ.

Στοργικός πατέρας και σύζυγος, συμπαράστατης και βοηθός κάθε αδικημένου, ευαίσθητος και στήριγμα κάθε δυστυχισμένου, έμπιστος φίλος και γνήσιος Ρεθυμνιώτης, αφήνει κενό δυσαναπλήρωτο σε συγγενείς και φίλους.

Τα λίγα αυτά και φτωχά λόγια, εμείς οι φίλοι ας τα κάνουμε ένα μπουκέτο λουλούδια και να τα εναποθέσουμε πάνω στον τάφο σου με την υπόσχεση ότι όσο ζούμε, θα ζεις μέσα στην καρδιά μας. Καλό σου ταξίδι Αριστείδη. Οι φίλοι σου.

Σ.σ. Το κείμενο το έχει γράψει ο συνάδελφος Μιχάλης Σταυρακάκης, Πολιτικός Μηχανικός.

δραστηριότητα  
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣΕΠΕΡΩΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ "Α" ΡΙΧΑΡΔΟΥ  
Α. ΠΟΒΑΣΚΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕ ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 1427/24.03.2009  
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗ Δ. Ε..

## ΘΕΜΑ: "Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ηράκλειου σχετικά με τη Διοίκηση του έργου Κατασκευή Πολιτιστικού Συνεδριακού Κέντρου Ηρακλείου"

Η παρούσα υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 8§1 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αντιπροσωπείας Περιφερειακού Τμήματος του Τ.Ε.Ε. (όπως εγκρίθηκε στη συνεδρίαση της 18.03.1989).

Στη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας που έγινε στις 12.11.2008 συζητήθηκε, κατόπιν προτάσεως της παράταξης "Δημοκρατική Πανεπιστημιακή Κίνηση Μηχανικών" το θέμα "Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ηρακλείου σχετικά με τη διοίκηση του έργου Κατασκευή Πολιτιστικού Συνεδριακού Κέντρου Ηρακλείου", με εισηγητή τον κ. Στυλιανό Ορφανό. Παραθέτω, αποσπάσματα από τα πρακτικά της συνεδρίασης, σχετικά με τις προτάσεις και την απόφαση του Σώματος.

**ΟΡΦΑΝΟΣ:** - ".....Λόγω της μεγάλης σημασίας του Πολιτιστικού Κέντρου Ηρακλείου για τη πολιτιστική ζωή, αλλά και επειδή είναι το μεγαλύτερο δημόσιο οικονομικό έργο που γίνεται σήμερα στη Κρήτη, θεωρούμε ότι η Αντιπροσωπεία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Τμήματος ανατολικής Κρήτης επιβάλλεται να πάρει θέση για την υπεράσπιση της ολοκλήρωσης της κατασκευής του με δημόσια χρηματοδότηση και χαρακτήρα και επιπλέον με νόμιμες και διαφανείς διαδικασίες....."

".....Γενικότερα επίσης το Τ.Ε.Ε. νομίζω πως επιβάλλεται να πάρει θέση υπεράσπισης του ρόλου των τεχνικών και των θεομοθετημένων οργάνων στα δημόσια έργα, έναντι των φαινομένων παρεμβάσεων και κατάχρησης εξουσίας από τα πολιτικά όργανα διοίκησης....."

"...Προτείνουμε στην Αντιπροσωπεία να εκφράσει την υποστήριξη της στις θέσεις που έχει αναφορά του Προέδρου του Τ.Ε.Ε. και στο πόρισμα του Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων....."

"...και γι' αυτό το Τεχνικό Επιμελητήριο πρέπει να επιμένει στην τήρηση της νομιμότητας....."

**ΔΟΛΑΨΑΚΗΣ:** - ".....Δεν δέχομαι τίποτα άτομα σαν τον Θεόφιλο Τρουλλινό να μην μιλήσουν εδώ, και με τον ίδιο λόγο προς τον Θεόφιλο τον Τρουλλινό και προς τους συναδέλφους που είναι στο Δήμο που δεν θα ακουστούνε σήμερα, δέχομαι και προτείνω να διακοπή η διαδικασία, να υπάρχει σίγουρα πολύ πληρέστατη παρουσίαση και κρίνω και μεταφέρω και άποψη της ΠΑΣΚ αυτό το θέμα να πάει στη Διοικούσα, ώστε να ακουστούν και να έρθει εδώ πέρα εισήγηση στην "Α"....."

**ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ:** - ".....Και μετά και απ' αυτό το πόρισμα η Διοικούσα προτείνω, διότι δεν είμαστε λαϊκό δικαστήριο να αποφασίσουμε εδώ πέρα με ελλιπή γνώση, σαφώς πρέπει να γνωρίζουμε και την άποψη του συναδέλφου του κ. Λατρώνη και όλα τα άλλα, η Διοικούσα μετά από συζήτηση να μας φέρει μια τεκμηριωμένη εισήγηση εδώ πέρα και να πάρουμε απόφαση γι' αυτό, να πάρουμε θέση γι' αυτό επί της δεοντολογίας πιστεύω το πιο ουσιαστικό, γιατί το νόμιμο κομμάτι έχει ξεκαθαριστεί, η νομιμότητα....."

**ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ:** - ".....Θα πρέπει όμως να παραδειχτεί ότι καθυστερούμε απαράδεκτα να τοποθετούμαστε, κάνουμε κάθε φορά το στόχο και τοποθετούμαστε τελικά κατόπιν εορτής....."

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ:** - "..... Πρόεδρε εγώ θα συμφωνήσω με την πρόταση του Βαϊλάκη με έναν όρο όμως, ότι θα απομαγνητοφωνηθεί η συζήτηση και θα μοιραστεί σε όλα τα μέλη της Αντιπροσωπείας να έρθουν διαβασμένα....."

**ΟΡΦΑΝΟΣ:** - ".....εγώ έφερα την εισήγηση στην Αντιπροσωπεία και ζητώ από την Αντιπροσωπεία να πάρει θέση σε ορισμένα ζητήματα, όχι δικαστηρίου αλλά αρχών....."

".....Το Τ.Ε.Ε. επειδή στάθηκε στα θέματα αρχών το κεντρικό, σε 15 μέρες από τη μέρα που πήρε την



προσφυγή έβγαλε μια θέση η οποία καλύπτει τα θέματα δεοντολογίας που αφορούν ένα συνάδελφο. Εμείς μετά από ενάμιση μήνα, με πρόταση της ΠΑΣΚΕ, λέμε να μην πάρουμε θέση. Καταλαβαίνετε τώρα πόσο μπορούμε να υπερασπιστούμε το κύρος των μηχανικών .....

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ:** - “..... Λοιπόν

Το θέμα συζητήθηκε στη Δ.Ε. παρουσία και των συναδέλφων Κ. Λατρώνη, Κ. Μαμουλάκη και Π. Αναστασάκου. Μαγνητοφωνημένα πρακτικά δεν τηρήθηκαν και ως εκ τούτου δεν υπάρχει η δυνατότητα να ενημερωθούν τα μέλη της Αντιπροσωπείας.

Η Δ.Ε. επί του ως άνω ερωτήματος δεν απάντησε. Κατόπιν τούτου διατύπωσε σχετική επερώτηση. Το Σώμα κατά πλειοψηφία (21 κατά 17 υπέρ και 2 λευκά) καταψήφισε την πρόταση για γενίκευση της συζήτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8§6 του Κανονισμού λειτουργίας Αντιπροσωπείας Περιφερειακού Τμήματος (όπως εγκρίθηκε στη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας της 18.03.1989).

Ο πρόεδρος της Δ.Ε. ανέφερε ότι η απόφαση της Αντιπροσωπείας, όπως προτάθηκε και ψηφίστηκε από την παράταξη ΠΑΣΚ-Σ, υλοποιήθηκε με

συνάδελφοι η απόφαση είναι 19 υπέρ της πρότασης της ΠΑΣΚ, 1 λευκό, 17 υπέρ της πρότασης της Σφακιανάκη. Το σύνολο είναι 37, έχει την απόλυτη πλειοψηφία .....

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται η Δ.Ε., αν προτίθεται και πότε να εισηγηθεί στο Σώμα τις θέσεις της για το συγκεκριμένο θέμα.

την αποστολή του εγγράφου 1219/10.03.2009 “Πιστοποίηση Προϊσταμένης Αρχής στα Δημόσια Έργα”. Το εν λόγω έγγραφο απευθύνεται στο Γραφείο Δικαστικού και Γραφείο Επαγγελματικών Θεμάτων του Τ.Ε.Ε.. Κοινοποιείται δε, στις παρατάξεις Τ.Ε.Ε., ΣΑΤΕ, ΠΕΔΜΕΔΕ, ΠΕΣΕΔΕ, ΠΕΔΜΕΗΔΕ, Συλλόγους Εργοληπτών Δ.Ε. Νομών Ηρακλείου και Λασιθίου, Πανελλήνιο Σύλλογο Μελετητών Δημοσίων Έργων. Κοινοποίηση στην Αντιπροσωπεία δεν έγινε. Και βέβαια το περιεχόμενο του εγγράφου δεν έχει καμία σχέση με όσα το Σώμα αποφάσισε, που ήταν η διερεύνηση του θέματος και η επαναφορά του σε επόμενη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας, με σχετική εισήγηση της Δ.Ε..

Η ανάπτυξη της σχετικής επερώτησης είναι καταχωρημένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος (πρακτικά “Α” - συνεδρίαση της 22.04.2009).

## ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ “Α” ΡΙΧΑΡΔΟΥ Α. ΠΟΒΑΣΚΗ

### ΘΕΜΑ: “Απασχόληση διπλωματούχων μηχανικών στο δημόσιο τομέα”

Η Αντιπροσωπεία του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. στη συνεδρίαση της 22.04.2009 συζήτησε, μεταξύ άλλων και το ως άνω θέμα. Η σχετική εισήγηση έγινε από τον Πρόεδρο Ριχάρδο Ποβάσκη και έχει ως εξής:

Στο άρθρο 4 του Ν.1486/1984 “Σκοπός του Τ.Ε.Ε.”, στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι το Τ.Ε.Ε., σε σχέση με τα μέλη του φροντίζει για την απασχόληση, την κοινωνική ασφάλιση, την προαγωγή και προστασία του κύρους των μελών του, την επιστημονική πρόοδο, ενημέρωση, επιμόρφωση και συνεχιζόμενη εκπαίδευσή τους.

Για να επιτευχθούν τα ανωτέρω, πρέπει να ενημερωθούμε για την επαγγελματική κατάσταση των συναδέλφων μας που απασχολούνται στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Συγκεκριμένα:

1. Πόσοι συνάδελφοι απασχολούνται και πού, καθώς

και την μορφή της σύμβασής τους.

2. Η απασχόλησή τους είναι σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο παραπάνω άρθρο;
3. Οι διάφορες θέσεις ανάληψης καθηκόντων είναι ουσιαστικές ή τυπικές για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών;
4. Ποιες οι συνθήκες εργασίας αυτών από άποψη εργασιακού χώρου;

Για να μπορέσουμε, ως φορέας, να ελέγξουμε την κατάσταση των απασχολούμενων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα συναδέλφων, προτείνω να προχωρήσει η Δ.Ε. στη συγκρότηση Ομάδας Εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν.1486/1984 με σκοπό την αποκατάσταση ενδεχομένων στρεβλών καταστάσεων.

## ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ “Α” ΡΙΧΑΡΔΟΥ Α. ΠΟΒΑΣΚΗ

### ΘΕΜΑ: “ Η κριτική ως δικαιολογία αδράνειας”

Η Αντιπροσωπεία του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. στη συνεδρίαση της 22.04.2009 συζήτησε, μεταξύ άλλων και το ως άνω θέμα. Η σχετική εισήγηση έγινε από τον

Πρόεδρο Ριχάρδο Ποβάσκη και έχει ως εξής:

Στις τελευταίες συνεδριάσεις του Σώματος επικρατεί μία αναστάτωση, καθώς ορισμένα μέλη

επιδεικνύουν μια συμπεριφορά η οποία μόνο ευπρεπής δεν μπορεί να χαρακτηριστεί.

Ως δικαιολογία για την κατάσταση αυτή προβάλλουν ότι οι επιλογές των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης δεν τους ικανοποιεί και γενικότερα ψιθυρίζουν ότι τα θέματα δεν τους ενδιαφέρουν.

Για πολλοστή φορά θα αναφερθώ σε ορισμένα θέματα του Κανονισμού Λειτουργίας.

1. Την ευθύνη για την τήρηση της τάξης και ευπρέπειας κατά τις εργασίες του Σώματος, σύμφωνα με το άρθρο 9§6 του Κανονισμού Λειτουργίας, φέρουν τα μέλη.
2. Η Ημερήσια Διάταξη θεμάτων που θα συζητηθεί η “Α” και η σειρά συζήτησής τους, γίνεται από τον Πρόεδρο, σύμφωνα με το άρθρο 4§5 του Κανονισμού Λειτουργίας. Στην Ημερήσια Διάταξη περιλαμβάνονται υποχρεωτικά θέματα που έχει ζητήσει η Διοικούσα Επιτροπή, το 1/10 των μελών της “Α” και η Νομαρχιακή Επιτροπή του Περιφερειακού Τμήματος.  
Έχω δηλώσει δημόσια, ότι όποιος συνάδελφος εισηγηθεί θέμα, είτε είναι μέλος του Σώματος είτε του τμήματος, θα συζητηθεί. Ως εκ τούτου οι διαμαρτυρόμενοι για την θεματολογία, ας αναρωτηθούν για την συμβολή τους.
3. Με το 6064/22.10.2007 έγγραφο, έστειλα στα μέλη ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση για τις κατευθύνσεις που επιθυμούν να έχουν τα θέματα που συζητούνται στην “Α”. Το ερωτηματολόγιο είναι ανηρτημένο και στην ιστοσελίδα του Τμήματος και για όποιον συνάδελφο ενδιαφέρεται. Και πάλι ας αναρωτηθούν οι διαμαρτυρόμενοι αν το έχουν συμπληρώσει. Το έχουν συμπληρώσει μόνο 5 άτομα από τα 50. Οι συνάδελφοι Ε. Δολαψάκης, Π. Ινιωτάκης, Ε. Καραβελάκης, Μ. Μονιάκης και Χ. Μαμουλάκης.
4. Πολλά μέλη δεν έχουν αντιληφθεί ότι η “Α”

οφείλει να ασχολείται με πάσης φύσεως θέματα που αφορούν κάθε συνάδελφο είτε είναι μεμονωμένος είτε ομαδοποιημένος. Δεν έχω κάνει μέχρι σήμερα και δεν πρόκειται να κάνω ούτε επιλογή ούτε όμως και λογοκρισία στα προς συζήτηση θέματα.

5. Για να λειτουργήσει ο θεσμός που λέγεται Επιμελητήριο απαιτείται και διαχείριση και δημιουργία. Η δημιουργία περιλαμβάνει τις προτάσεις που γίνονται και όχι τις επιλογές-απαιτήσεις των μελών. Η διαχείριση θωρακίζεται από τους αντικειμενικούς κανόνες για τη λειτουργία του συστήματος, διότι δεν επιτρέπονται οι υποκειμενικές και επιλεκτικές δράσεις. Πολλοί διαμαρτύρονται και πάλι για την εν λόγω εφαρμογή. Οφείλουν να αντιληφθούν ότι η διοίκηση πρέπει να εφαρμόζει υπεύθυνα τους νόμους είτε αρέσει στα μέλη είτε όχι. Όποιος αδυνατεί να συμμάχη με τους κανόνες, οφείλει να παραχωρήσει τη θέση του στον επόμενο.
6. Το Προεδρείο έχει ενημερωθεί για τις απόψεις των ολιγών, ευελπιστούμε, μελών, οι οποίες θεσμικά δεν είναι ορθές. Συγκεκριμένα: Δηλώνουν ότι απέχουν από τις συνεδριάσεις επειδή τα θέματα δεν τους ενδιαφέρουν. Σε περίπτωση όμως εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7§12 του Ν. 1486/1984, δεν έχουν το θάρρος να δηλώσουν τον πραγματικό λόγο της απουσίας τους και αναφέρουν οποιαδήποτε άλλη δικαιολογία, ζητώντας παράλληλα την επιείκεια των μελών του Σώματος.
7. Η στρεβλή θεώρηση των πραγμάτων διαπιστώνεται και από την αντίληψη που επικρατεί στις Μόνιμες Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας. Τα περισσότερα μέλη αυτών δεν γνωρίζουν ότι τα πορίσματά τους έχουν γνωμοδοτικό και όχι αποφασιστικό χαρακτήρα.

## 4η/2009 Συνεδρίαση Περιφερειακής Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.

Την 11η Μαρτίου 2009, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18,00, πραγματοποιήθηκε η 4η συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας του έτους 2009, η οποία ήταν έκτακτη. Τα παρόντα μέλη ήταν 34 έναντι των 50 που την απαρτίζουν. Συζητήθηκαν τα δύο θέματα της Η.Δ..

### Αναλυτικά:

- > Ποινικοποίηση επαγγέλματος των μηχανικών.
- > Δραστηριότητα Τ.Ε.Ε. τριετίας 2007-2009.

- ♦ Στη συνεδρίαση παρευρίσκονταν ο κ. Ιωάννης Αλαβάνος, Πρόεδρος του Τ.Ε.Ε., ο κ. Γεώργιος Ζερβάκης Β' Αντιπρόεδρος της Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε. και ο κ. Αντώνιος Βγόντζας Νομικός Σύμβουλος του Τ.Ε.Ε.. Είχαν προσκληθεί και όλοι οι συνάδελφοι του Τμήματος μέσω των Συλλόγων



τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7§11 του Ν.1486/1984, μετά την απόφαση που έλαβε



το Σώμα στη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας στις 25.02.2009.

Ήταν παρόντες: ο κ. Ε. Σωμαράκης, Πρόεδρος Συλλόγου Μηχανικών Ελευθέρων Επαγγελματιών Ν. Ηρακλείου, η κ. Πόπη Παπαντωνίου, Πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Ηρακλείου, η κ. Φανή Κουτσουμπού, Αντιπρόεδρος του Σ.Α.Ν.Η., ο Κ. Κωνσταντίνος Ξυλούρης, τέως Πρόεδρος του Συλλόγου Μ/Η Μηχανικών Ν. Ηρακλείου, η κ. Ελένη Μπρεδάκη, Πολιτικός Μηχανικός, τέως Διευθύντρια της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης, ο κ. Ιωάννης Γεωργιάδης, Μ/Η Μηχανικός, η κ. Μαρίνα Σαρτζετάκη, Πολιτικός Μηχανικός, η κ. Ελένη Χύτα, Τοπογράφος Μηχανικός, η κ. Ειρήνη Βρέντζου, Πρόεδρος της ΕΜΔΥΔΑΣ και μέλος της "Α" και ο κ. Αλέξανδρος Κλάδος, Πρόεδρος του

Συλλόγου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Ν. Ηρακλείου και μέλος της "Α" .

- Στο θέμα "Ποινικοποίηση επαγγέλματος των μηχανικών", ανέπτυξαν τις θέσεις του Τ.Ε.Ε. ο Πρόεδρος κ. Ιωάννης Αλαβάνος και ο Νομικός Σύμβουλος κ. Αντώνιος Βγόντζας. Υπήρχε απόφαση του Σώματος το θέμα να αναπτυχθεί σε δύο συνεδριάσεις και ως εκ τούτου τα μέλη μας δεν τοποθετήθηκαν.
- Στο θέμα "Δραστηριότητα Τ.Ε.Ε. τριετίας 2007-2009", ο Πρόεδρος του Τ.Ε.Ε. ανέπτυξε βασικά θέματα και στη συνέχεια έγιναν ερωτήσεις και τοποθετήσεις των μελών του Τμήματος εφ' όλης της ύλης.

### 5η/2009 Συνεδρίαση Περιφερειακής Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.

Την 22α Απριλίου 2009, ημέρα Τετάρτη και ώρα 19,00, πραγματοποιήθηκε η 5η συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας, η οποία ήταν ειδική. Τα παρόντα μέλη ήταν 43 έναντι των 50 που την απαρτίζουν. Μοναδικό θέμα της συνεδρίασης ήταν η εκλογή μέλους της Διοικούσας Επιτροπής, μετά την παραίτηση του μέλους κ. Ζαχαρία Ασοσιωτάκη.

- Ο Πρόεδρος της "Α" Ριχάρδος Ποβάσκν ενημέρωσε το Σώμα ότι ο κ. Ζαχαρίας Ασοσιωτάκης, Μηχανολόγος Μηχανικός, υπέβαλε την παραίτησή του από μέλος της Δ.Ε. και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αντιπροσωπείας Περιφερειακού Τμήματος του Τ.Ε.Ε. (όπως εγκρίθηκε στη συνεδρίαση της

"Α" της 18.03.1984) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Π.Δ. 27.11/14.12.1926 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 1486/1984, επειδή δεν υπάρχει επιλαχών στο ίδιο ψηφοδέλτιο με το οποίο εκλέχτηκε ο παραιτηθείς, προχωρούμε σε εκλογή νέου μέλους από την ίδια παράταξη του παραιτηθέντος.

- Μοναδικός υποψήφιος για τη θέση ήταν ο κ. Κωνσταντίνος Μπάκιντας, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός. Αποτέλεσμα της μυστικής ψηφοφορίας: ΨΗΦΙΣΑΝ 43 μέλη. Εκλέγεται ο συνάδελφος Κ. Μπάκιντας με 17 ψήφους και 26 δίλωσαν "παρών".

### 6η/2009 Συνεδρίαση Περιφερειακής Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.

Την 22α Απριλίου 2009, ημέρα Τετάρτη και ώρα 20,00, πραγματοποιήθηκε η 6η συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας, η οποία ήταν τακτική. Τα παρόντα μέλη ήταν 46 έναντι των 49 που την απαρτίζουν. Συζητήθηκαν πέντε (5) θέματα από τα εννέα της Η.Δ..

#### Αναλυτικά:

- > Ανακοινώσεις Προεδρείου.
- > Ενημέρωση δραστηριότητας Δ.Ε..
- > Έλεγχος - ερωτήσεις - επερωτήσεις προς τη Δ.Ε..
- > Προτάσεις - τοποθετήσεις - παρατηρήσεις επί θεμάτων σχετικών με τη δραστηριότητα και λειτουργία του Τ.Ε.Ε..
- > Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7§12 του

Ν.1486/1984 στο συνάδελφο Μ. Σενετάκη.

- > Ποινικοποίηση επαγγέλματος των μηχανικών.
- > Επέκταση κτιρίου του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.
- > Αξιοποίηση χώρου πρώην αεροδρομίου Ν. Αλικαρνασσού, μετά από την μετεγκατάσταση του στο Καστέλλι Πεδιάδος.
- > Νέο αεροδρόμιο Ηρακλείου-Καστέλλι.
- Είχαν προσκληθεί και όλοι οι συνάδελφοι του Τμήματος, μέσω των Συλλόγων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7§11 του Ν.1486/1984, μετά την απόφαση που έλαβε το Σώμα στη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας στις 25.02.2009.
- Στο θέμα "Ανακοινώσεις Προεδρείου", ο Πρόεδρος

- της "Α" Ριχάρδος Ποβάσκν ενημέρωσε το Σώμα:
- Για την υλοποίηση των αποφάσεων της προηγούμενης συνεδρίασης.
- Με απόφαση της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε. συγκροτήθηκε Ο.Ε. με θέμα "Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας για την άσκηση Τεχνικών Επαγγελματιών και Εξειδικεύσεων" και όποιος θέλει να ενημερωθεί να ζητήσει τα κείμενα, σε ηλεκτρονική μορφή, από το Γ. Γραμματέα της "Α".
- Κατατέθηκε στο Προεδρείο η παραίτηση του κ. Ιωάννη Παπαδάκη, Πολιτικού Μηχανικού, μέλους της ΔΚΜ και αντιπροσώπου του Ν. Λασιθίου. (αυτός είναι και ο λόγος που στην παρούσα συνεδρίαση τα μέλη είναι 49).
- Στο θέμα "Ενημέρωση δραστηριότητας Δ.Ε.", ο Πρόεδρος της Δ.Ε. ενημέρωσε το Σώμα για τη δραστηριότητα του Τμήματος, για το διάστημα από 14.01.2009-21.04.2009.
- Στο θέμα "Έλεγχος - ερωτήσεις - επερωτήσεις προς τη Δ.Ε.", έγιναν δύο επερωτήσεις από τον Πρόεδρο της "Α" Ριχάρδο Ποβάσκν.
  - ⇒ **Πειθαρχικό Συμβούλιο Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ..**  
Ερωτάται η Διοικούσα Επιτροπή του Τμήματος:
    1. Πόσες υποθέσεις εκκρεμούν στο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Ειδικότερα:
      - a. Πόσες έχουν περαιωμένες εισηγήσεις και δεν έχουν εκδικασθεί.
      - b. Πόσες είναι στο στάδιο επεξεργασίας των εισηγήσεων.
      - c. Πόσες δεν έχουν ανατεθεί στους εισηγητές.
    2. Ποιος φέρει την ευθύνη, σε περίπτωση που υπάρχουν καθυστερήσεις στην εκδίκαση των υποθέσεων και
    3. Ποιος έχει την αρμοδιότητα ελέγχου της λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

⇒ **Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ηρακλείου σχετικά με τη διοίκηση του έργου Κατασκευή Πολιτιστικού Συνεδριακού Κέντρου Ηρακλείου.**

Ερωτάται η Δ.Ε. αν προτίθεται και πότε να εισηγηθεί στο Σώμα τις θέσεις της για το συγκεκριμένο θέμα.

- Στο θέμα "Προτάσεις - τοποθετήσεις - παρατηρήσεις επί θεμάτων σχετικών με τη δραστηριότητα και λειτουργία του Τ.Ε.Ε.", ο Πρόεδρος της "Α" Ριχάρδος Ποβάσκν εισηγήθηκε δύο θέματα:
  - > Απασχόληση των Μηχανικών στο Δημόσιο τομέα.
  - > Η κριτική ως δικαιολογία αδράνειας.
  - "Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7§12 του Ν.1486/1984 στο συνάδελφο Μ. Σενετάκη". Διεξήχθη μυστική ψηφοφορία και στη καταμέτρηση διαπιστώθηκε ότι οι παρόντες ήταν 25 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, η απαρτία πρέπει να υπάρχει σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης και να αποδεικνύεται. Ως εκ τούτου η διαδικασία, μετά την καταμέτρηση των ψηφοδελτίων, ακυρώθηκε και το θέμα θα επανέλθει σε επόμενη συνεδρίαση.
  - Τα θέματα "Ποινικοποίηση επαγγέλματος των μηχανικών", "Επέκταση κτιρίου του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ." "Αξιοποίηση χώρου πρώην αεροδρομίου Ν. Αλικαρνασσού, μετά από την μετεγκατάσταση του στο Καστέλλι Πεδιάδος" και "Νέο αεροδρόμιο Ηρακλείου-Καστέλλι" θα συζητηθούν σε επόμενη συνεδρίαση της "Α" διότι, ελλείψει απαρτίας, η συνεδρίαση διακόπηκε.

### **ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. ΤΗΣ 25/2/2009 ΜΕ ΘΕΜΑ «ΕΝΤΥΠΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ»**

Η Αντιπροσωπεία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος Τμήματος Ανατολικής Κρήτης, στη συνεδρίαση της 25ης Φεβρουαρίου 2009, συζήτησε ως άνω το θέμα, μετά από πρόταση του Προέδρου της Νομαρχιακής Επιτροπής Λασιθίου κ. Μιχαήλ Χωραφά, η οποία έχει ως εξής:

"Κάθε οικοδομική άδεια συνοδεύεται από την σύνταξη εντύπου και πίνακα Ελάχιστου Κόστους Κατασκευής Οικοδομής (Ε.Κ.Κ.Ο.). Το Ε.Κ.Κ.Ο. έχει τριετή διάρκεια σε αντίθεση με την οικοδομική άδεια που έχει τετραετή διάρκεια. Μέχρι πρόσφατα η διαφορά στην διάρκεια των 2 προαναφερόμενων εγγράφων δεν είχε καμία συνέπεια και ουσιαστικά δεν γίνονταν αντιληπτή, κυρίως επειδή ποτέ δεν υπήρξε μεταβολή στις τιμές του κόστους εκκίνησης. Αντιθέτως έπειτα από τις τελευταίες αλλαγές (2007-2008) όπου οι τιμές του κόστους εκκίνησης μεταβλήθηκαν (και πιθανόν στο μέλλον να μεταβάλλονται συχνά) ο πίνακας Ε.Κ.Κ.Ο. κατά την έναρξη των εργασιών είναι διαφορετικός με τον πίνακα που θα απαιτηθεί στη λήξη της κατασκευής ρευματοδότησης (έπειτα από πλέον τριών ετών).



Αυτό έχει ως συνέπεια ο πίνακας Ε.Κ.Κ.Ο. που θα συντάσσεται μετά την τριετία να αναφέρει αυξημένες τιμές σε εργασίες που θα έχουν εκτελεστεί με μικρότερο κόστος. Συνεπώς προκύπτει απαίτηση για κάλυψη ενός επιπλέον ποσού, που δεν είχε υπολογιστεί κατά την έναρξη των εργασιών. Κατ' επέκταση, ο ιδιοκτήτης κατηγορεί το μελετητή μηχανικό που δεν τον ενημέρωσε εγκαίρως".

### Η Αντιπροσωπεία, μετά από διαλογική συζήτηση, αποφάσισε ομόφωνα:

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, ζητούμε<sup>10</sup> την επέκταση της ισχύος του πίνακα Ε.Κ.Κ.Ο. κατά 1 έτος (σύνολο 4 έτη) ώστε να έχει ίση ισχύ με την οικοδομική άδεια. Η μεταβολή αυτή θα είναι σημαντική, δεδομένου ότι θα είναι πλέον εύκολο να επισημαίνεται η κοινή λήξη οικοδομικής άδειας και Ε.Κ.Κ.Ο. και να αποφεύγονται οι παρεξηγήσεις.

### ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ «Α» ΚΑΙ ΤΗΣ Δ.Ε. ΤΕΕ/ΤΑΚ

Υπεγράφησαν από το Προεδρείο της «Α» ΤΕΕ/ΤΑΚ:

1. Η υπ' αριθ. 1076/03.03.2009 πράξη ανακήρυξης μέλους της Ν.Ε. Λασιθίου του ΤΕΕ/ΤΑΚ, κ. Αναστασίας Χ. Γαμβρέλλη, Πολιτικού Μηχανικού σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος μέλους κ. Κωνσταντίνου Α. Κατσιδονιωτάκη, Αρχιτέκτονα Μηχανικού.
2. Η υπ' αριθ. 1781/23.04.2009 πράξη ανακήρυξης μέλους της Διοικούσας Επιτροπής του Τμήματός, κ. Κων/νου Δ. Μπάκιντα, Αγρ. Τοπογράφου Μηχανικού, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος μέλους κ. Ζαχαρία Α. Ασσαριωτάκη, Μηχανολόγου Μηχανικού.
3. Η υπ' αριθ. 1780/23.04.2009 πράξη αντικατάστασης του μέλους της Αντιπροσωπείας του Τμήματος, κ. Ιωάννη Μ. Παπαδάκη, Πολιτικού Μηχανικού, από τον κ. Γεώργιο Κ. Τοιχλή, Πολιτικό Μηχανικό.

<sup>10</sup> Η απόφαση αυτή εστάλη στο Προεδρείο της «Α» και τον Πρόεδρο και Δ.Ε. του ΤΕΕ και κοινοποιήθηκε στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Παπαθανασίου



### ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ή ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗ;

Ενώ οι πιέσεις από πλευράς κατασκευαστών ακινήτων εντείνονται και αναμένεται η λήψη μέτρων για την αγορά ακινήτων, η πλειοψηφία στα προτεινόμενα μέτρα έχει περάσει σχεδόν κάθε προηγούμενο. **Αναφερόμαστε σε πρόταση υφυπουργού της κυβέρνησης, που, υπερβαίνοντας τις προτάσεις των κατασκευαστών, κάποιες από τις οποίες οδηγούν σε έμμεση αύξηση των συντελεστών δόμησης (νομιμοποίηση χώρων λόγω αλλαγής χρήσης με μεταφορά συντελεστή δόμησης, νομιμοποίηση αυθαιρέτων και ημιύπαιθρων κλπ), δήλωσε σε τηλεοπτική εκπομπή ότι πρότεινε στην κυβέρνηση ούτε λίγο ούτε πολύ ...την αύξηση των συντελεστών δόμησης!** Και λέμε «σχεδόν κάθε προηγούμενο» επειδή υπήρξε και το γνωστό μέτρο του + ενός ορόφου που ελήφθη επί κούντας με πρωτοβουλία Πατακού!

Ωστόσο, ζούμε σε μια χώρα με πολύ υψηλά ποσοστά ιδιοκατοίκησης και αν κάτι θα έπρεπε να απασχολεί, αυτό θα ήταν η λήψη μέτρων για τις ίδιες τις οικοδομές, σε συνδυασμό με μέτρα για την απασχόληση όλων των συντελεστών της κατασκευής και βέβαια με μέτρα για κοινωνική κατοικία για εκείνους που με όποια μέτρα κι αν ληφθούν δεν θα μπορούσαν ποτέ να αποκτήσουν κατοικία.

#### Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων

Παρ' όλα αυτά, μέχρι σήμερα, ασαφέστατες παραμένουν οι προθέσεις της κυβέρνησης σχετικά με το ζήτημα της ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων. Από τα ΜΜΕ, άλλοτε εμφανίζεται το υπουργείο Ανάπτυξης να προτίθεται να ανακοινώσει επιδοτούμενο πρόγραμμα που θα περιλαμβάνει εργασίες όπως αλλαγή κουφωμάτων και καυστήρων, θερμομόνωση κλπ. και άλλοτε κυβερνητικός ευρωβουλευτής εμφανίζεται να πιέζει την κυβέρνηση να το κάνει. Περιμένουμε να δούμε σε τι ακριβώς συνίσταται η τροποποίηση του ΕΚ 1080/2006, που υποτίθεται ότι εξασφαλίζει δαπάνη για επενδύσεις ενεργειακού χαρακτήρα στη στέγαση, σε ύψος 4% του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ, που αντιστοιχεί σε 20 δις για την Ελλάδα, αλλά και τις πρωτοβουλίες που θα αναληφθούν, -αν αναληφθούν- και το αν, ποιός και πόσο θα επιδοτηθεί.

Περιμένουμε να δούμε και ποια τελικά θα είναι η στάση του ΥΠΕΧΩΔΕ, που φέρεται να θεωρεί ότι θα μπορούσαν να επιδοτηθούν από το Δημόσιο, σε ποσοστό έως και 50%, εργασίες ανακατασκευής κτιρίων και μετατροπής τους σε βιοκλιματικά, όπως εφαρμογή συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας, χρήση οικολογικών χρωμάτων και υλικών κ.λπ., ή αν οι προτάσεις Ξανθόπουλου σε εκδήλωση της Ο.Κ.Ε. στις 9 Απριλίου παραμείνουν προτάσεις που διατυπώθηκαν για τις ανάγκες της εκδήλωσης!

#### Αντισεισμική προστασία

Αν και τα παραπάνω αποτελούν μέτρα σε σωστή κατεύθυνση, - σε περίπτωση που συμβούν και δε μείνουμε στο μέτρο της αντικατάστασης κλιματιστικών με ...ενεργειακά αποδοτικότερα -, αναρωτιέται κανείς πόσο παράλογο είναι να προβεί κανείς σε τέτοιας έκτασης οικοδομικές εργασίες χωρίς να συνδυάσει την αντισεισμική ενίσχυση της οικοδομής του. Η ενίσχυση αυτή είναι αναγκαία στα κτίρια που έχουν κτιστεί πριν από το 1985, τα ίδια κτίρια που χαρακτηρίζονται και ως πιο ενεργοβόρα.

Η αντισεισμική προστασία βέβαια δεν αποτελεί αντικείμενο «πράσινης επιχειρηματικότητας» και γι αυτό δε συζητείται η επιδότησή της. Κανείς όμως δεν ισχυρίζεται ότι ενδιαφέρθηκε ποτέ να πείσει ότι είναι αναγκαίες τέτοιες ενισχύσεις στα πλαίσια της πολιτικής προστασίας σε μια χώρα με υψηλή σεισμική επικινδυνότητα όπως η χώρα μας και ότι άλλοι (η Ε.Ε) αρνήθηκαν αυτή την αναγκαιότητα. Ούτε βέβαια τέτοια πρόταση συμπεριλαμβάνεται στις πολυπαιγμένες από τα ΜΜΕ προτάσεις των κατασκευαστών.

#### Ολοκληρωμένη πολιτική για το κτιριακό απόθεμα

Σε ένα οργανωμένο κράτος, θα είχαν συνδυάσει τα μέτρα για την ενεργειακή και αντισεισμική αναβάθμιση των κτιρίων και με άλλα μέτρα πολιτικής όπως την ένταξη των υποβαθμισμένων περιοχών σε προγράμματα ανάπτυξης, την προστασία των ιστορικών κέντρων και οικισμών με προτεραιότητα τη συντήρηση και όχι την κατεδάφιση, τον περιορισμό της λατομικής δραστηριότητας κλπ.

Φαίνεται όμως ότι αυτά είναι πολύ δύσκολα σε μια χώρα σαν τη δική μας όπου προτεραιότητα έχει η εκλογολογία και η σκανδαλολογία, όπου η οικοδομική δραστηριότητα αποτελεί εθνική προτεραιότητα ακόμη κι όταν κινδυνεύει να εξελιχθεί σε φούσκα και όπου το κτιριακό απόθεμα γίνεται αντιληπτό μόνο ως εμπόδιο για νέες οριστικές επεκτάσεις, ακόμα κι όταν τέτοιες επεκτάσεις δεν είναι αναγκαίες.

επισκεφτείτε τη σελίδα μας στο internet: <http://www.amak.tee.gr>

ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ  
ΧΩΡΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ - ΧΩΡΙΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ





## ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

### Απόφαση της (Α) του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. της 11ης Μαΐου 2009, αναφορικά με την Ποινικοποίηση των μηχανικών

Η αντιπροσωπεία του Περιφερειακού τμήματος του ΤΕΕ/ΤΑΚ στη συνεδρίαση της 11ης Μαΐου 2009, εκφράζει την αντίθεση και διαμαρτυρία της για την εντατικοποίηση της ποινικοποίησης των πράξεων των μηχανικών (επιβλεπόντων, κατασκευαστών, υπαλλήλων & προϊσταμένων τεχν. Υπηρεσιών,) και ειδικά την τελευταία διετία (2007 – 2008) καθώς παρατηρούνται, αυξημένες και εξαιρετικά αυστηρές παραγγελίες προκαταρκτικών εξετάσεων και ακολουθώντας ιδιαίτερα αυστηρές παραπομπές στα δικαστήρια από τις Εισαγγελικές Αρχές της Κρήτης.

Πολλές φορές παρατηρήθηκαν παραγγελίες μετά από ασήμαντες ή και ανύπαρκτες αφορμές, τεχνικά ατεκμηρίωτες καταγγελίες, ή ακόμα και μετά από ανεύθυνα, επιπόλαια και ανακριβή δημοσιεύματα μερίδας του τοπικού τύπου.

Για τους λόγους αυτούς ζητάμε:

1. Να σταματήσει άμεσα η προσπάθεια απαξίωσης του σημαντικού αναπτυξιακού ρόλου του μηχανικού με την πρωτοφανή κλιμάκωση της ποινικοποίησης των πράξεων των μηχανικών την τελευταία διετία στην Κρήτη και ιδιαίτερα μετά το αποκαλούμενο «παραδικαστικό». Οι πολίτες της Κρήτης απαιτούν την εκτέλεση ποιοτικών αναπτυξιακών έργων, αλλά την ίδια στιγμή ενώ επιβραβεύονται οι πολιτικοί που τα εντάσσουν σε προγράμματα και τα παραδίδουν σε χρήση, οι μηχανικοί που τα μελετούν, τα επιβλέπουν και τα κατασκευάζουν μετατρέπονται σε εύκολα εξιλαστήρια θύματα ποινικών ή και αστικών δώξεων, από κάποιους μεμονωμένους πολίτες για δικούς τους και πολλές φορές ιδιοτελείς λόγους.

2. Ακριβή και προσεκτική διερεύνηση των πραγματικών δεδομένων για κάθε υπόθεση από τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές, έτσι ώστε αστήρικτες και αναπόδεικτες καταγγελίες κατά μηχανικών να μην οδηγούνται αθρόα και συλλήβδην στα ακροατήρια των δικαστηρίων, με συνέπεια να χάνεται πολύτιμος και παραγωγικός χρόνος από τη δουλειά τους αλλά και χρήματα και στη συνέχεια να προκύπτει η αθωότητα τους και το αβάσιμο των καταγγελιών.

3. Να συμπληρωθούν τα κενά του θεσμικού πλαισίου κατασκευής των έργων, με ακριβή επιμερισμό των ευθυνών όλων των συντελεστών της παραγωγής των έργων. Ειδικότερα για τα δημόσια Έργα να συμπληρωθούν τα κενά του άρθρου 40 «Πειθαρχικές ευθύνες διοικητικών οργάνων» του Ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων», με την σύνταξη ενός πλήρους καθηκοντολογίου τόσο για τους επιβλεπόντες μηχανικούς και τους Προϊσταμένους τους, όσο και για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις. Έτσι οι δικαστικές αρχές θα εφαρμόζουν ρητά τις νομικές διατάξεις και δεν θα ερμηνεύουν κατά περίπτωση με υπαρκτό κίνδυνο εμφιλοχώρησης εσφαλμένων αξιολογικών στοιχείων για τον όποιο καταλογισμό ευθυνών στα αντίστοιχα όργανα.

4. Να τροποποιηθεί η παράγραφος 2 του άρθρου 286 του Ποινικού Κώδικα, έτσι ώστε η παραγραφή για την παραβίαση των κανόνων της οικοδομικής κατά την εκπόνηση των μελετών και την εκτέλεση των έργων, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, να μην αρχίζει από την ημέρα επέλευσης του αποτελέσματος της παραβίασης, γιατί αυτό έχει σαν συνέπεια να βαρύνονται οι μηχανικοί σε όλη τους την ζωή (με επέκταση ως προς τις αστικές ευθύνες και στους κληρονόμους τους), την ίδια στιγμή που η παραγραφή των κακουργηματικών πράξεων των πιο στυγνών και αδίστακτων εγκληματιών, όπως ανθρωποκτονίες, κ.λ.π., είναι 20 χρόνια και αρχίζει από την τέλεση της πράξης.

ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΜΕ ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΤΡΟΠΟ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ - ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ, ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ κτλ.) ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΕΕ ΔΥΝΑΤΟ ΚΑΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΚΟΜΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ, ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΟΥΝ ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

**2810341143 -- 6937341143 ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

**ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΕΛΝΟΥΝ ΤΟ MAIL ΤΟΥΣ ΣΤΟ E-MAIL: AMAN@TEE.GR**



## ΓΙΑ ΤΟ ΜΗ.Κ.Ι.Ε. (2ο μέρος)

2. Το κείμενο «εργασίας» της Επιτροπής της Δ.Ε., το οποίο παρουσιάστηκε ως πλαίσιο θέσεων του ΤΕΕ για το ζήτημα, κινείται στην ίδια φιλοσοφία με το σχέδιο ΠΔ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Αποσιωπάται το γενικότερο πλαίσιο στο οποίο είναι ενταγμένη η συγκεκριμένη ρύθμιση (Ν.3316, ΣΔΙΤ, αναθέσεις κλπ.). Παρά τη φραστική εναντίωση και τις οριακές διαφοροποιήσεις, ο πυρήνας της πολιτικής στόχευσης, η προώθηση δηλαδή της συγκέντρωσης και της συγκεντροποίησης του κεφαλαίου και της παραγωγής ιδιωτικών έργων, παραμένει ακλόνητος. Το κείμενο, αποδέχεται:

- Την κατηγοριοποίηση των μηχανικών σε «τάξεις κατασκευαστικού πτυχίου», όπως και στα δημόσια έργα και, μάλιστα, όπως και το ΥΠΕΧΩΔΕ, τη μη ύπαρξη κατώτερου όριου εμβადού έργου που μπορεί να αναληφθεί σε καμία κατηγορία. Κοινώς, «ο πιο μεγάλος τα χτίζει όλα».
- Την αποσπασματική θεώρηση της κατασκευής σε σχέση με τις υπόλοιπες φάσεις και παραμέτρους παραγωγής ενός έργου, αγνοώντας την συνειδητή κυβερνητική επιλογή, διαχρονικά, για μετάθεση της ευθύνης στις πλάτες του μηχανικού, ιδιωτικοποίηση των δημοσίων ηλεκτρικών μηχανισμών, τα μεγάλα κενά σε προδιαγραφές, την ποινικοποίηση του επαγγέλματος, την καθήλωση των νομικά κατοχυρωμένων κατώτατων αμοιβών μελετών, την κερδοσκοπία των μεγαλοεισαγωγέων και παραγωγών πρώτων υλών κλπ.
- Την ακόμα πιο βαθιά διείσδυση του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου στον κλάδο των ιδιωτικών έργων, είτε μέσω της υποχρεωτικής ασφάλισης των μελετών και των έργων, είτε μέσω της θέσης για ελάχιστη κατασκευαστική εμπειρία για να εγγραφεί κανείς στις υπέρ των Α τάξεις.

Κατά συνέπεια, η «αντίθεση» στο σχέδιο του ΠΔ για το ΜΗΚΙΕ, για την οποία κάνει λόγο η ΔΕ του ΤΕΕ, στο βαθμό που θα βασιστεί στο συγκεκριμένο πλαίσιο, είναι εντελώς ψευδεπίγραφη.

3. Είναι φανερό ότι αυτός ο δρόμος δεν αποτελεί διέξοδο για τα λαϊκά συμφέροντα. Η ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτεί συνολική και ενιαία θεώρηση όλων των φάσεων του συστήματος παραγωγής των έργων με γνώμονα το σύνολο των λαϊκών αναγκών, για φθηνά και ποιοτικά έργα που δε θα αποτελούν εμπορεύματα, για την ασφάλεια των χρηστών, των κατοίκων και των εργαζομένων στα έργα, την προστασία του περιβάλλοντος, τη δραστική μείωση της λαϊκής επιβάρυνσης.

# Π@ΣΚ - Σ Μηχανικών

Μαζική ήταν η συμμετοχή στις εκλογές τόσο στο Σύλλογο Τοπογράφων Μηχανικών όσο και στο Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών που πραγματοποιήθηκαν πρόσφατα.

**Οι κάλπες και στις δύο περιπτώσεις ανέδειξαν πανηγυρικά πρώτη δύναμη την ΠΑΣΚ-Σ με ποσοστό πάνω του 50%.**

Το γεγονός ότι οι Μηχανικοί προσήλθαν στις κάλπες καταδεικνύει την αύξηση του ενδιαφέροντος που υπάρχει από τους συναδέλφους σχετικά με όσα συμβαίνουν στον επαγγελματικό μας χώρο. Η αλλαγή του τοπίου δεν είναι τυχαία. Την τελευταία τριετία το ΤΕΕ ΤΑΚ έχει δείξει διαφορετικό πρόσωπο σε σχέση με ότι τις προηγούμενες θητείες είχαμε όλοι συνηθίσει να βλέπουμε.

- ✓ Η ανάληψη του Προεδρείου από την ΠΑΣΚ-Σ κατάφερε να δημιουργήσει συνθήκες ουσιαστικής συνεργασίας με αποτέλεσμα να πραγματοποιούνται συνεδριάσεις της Διοικούσας Επιτροπής που καταλήγουν στην πλειοψηφία τους σε ομόφωνες αποφάσεις, ως συνέπεια συγκερασμού απόψεων και γόνιμου διαλόγου. Η υπόσχεσή μας για την εφαρμογή του μοντέλου Διοίκησης που αναδεικνύει τη σύνθεση μέσα από τη διαφορετικότητα έγινε πράξη.
- ✓ Ένας ακόμη στόχος της ΠΑΣΚ-Σ που ήταν η ενεργοποίηση των αρμόδιων οργάνων του ΤΕΕ, η πραγματοποίηση σεμιναρίων, ημερίδων και γενικά επιμορφωτικών εκδηλώσεων για τους Μηχανικούς της Ανατολικής Κρήτης, η ενεργή συμμετοχή στις Μόνιμες Επιτροπές του ΤΕΕ/ΤΑΚ και η προσφορά σε αυτές γόνιμων ιδεών και προβληματισμού, υλοποιήθηκε στην τελευταία θητεία της στο ΤΕΕ/ΤΑΚ.
- ✓ Η παρέμβασή μας με σχετικές προτάσεις για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των νέων ειδικοτήτων απέδωσε αποτελέσματα στην περίπτωση των Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, ενώ η Γραμματεία της ΠΑΣΚ-Σ εξακολουθεί να συνεχίζει δυναμικά τις προσπάθειες και για τις άλλες ειδικότητες.
- ✓ Η κοινωνία της Ανατολικής Κρήτης έχει αναγνωρίσει το ΤΕΕ/ΤΑΚ ως φορέα που παρεμβαίνει ουσιαστικά σε θέματα που αφορούν σε έργα υποδομής και ανάπτυξης του τόπου, όπως ο **ΒΟΑΚ, το αεροδρόμιο Καστελλίου, η κατασκευή Νέας Παράκαμψης Ηρακλείου, η ολοκλήρωση Κάθετου Οδικού Άξονα Ηράκλειο-Αγ. Δέκα, ολοκλήρωση Κάθετου Οδικού άξονα Ηράκλειο – Βιάννος, η αξιοποίηση της πρ. Αμερικανικής Βάσης, η αντίδραση μας στην δημιουργία μαρίνας στον Κόλπο Δερματα κ.α.**

Μέχρι σήμερα η ΠΑΣΚ-Σ κατάφερε να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των Μηχανικών και να υποστηρίξει με ουσιαστικό έργο τόσο τους συναδέλφους όσο και τα αναπτυξιακά ζητήματα που αφορούν την Ανατολική Κρήτη.

Η άνοδος της παράταξής μας και οι ανάγκες του τόπου μας, μας δεσμεύουν να συνεχίσουμε με την ίδια ένταση τη δράση μας. Η σχέση εμπιστοσύνης που οικοδομήσαμε με τους συναδέλφους μηχανικούς αλλά και την τοπική κοινωνία μας δίνει τη δυνατότητα να είμαστε πρωταγωνιστές στην αναπτυξιακή διαδικασία και την πρόοδο του τόπου μας.

Γραμματεία της ΠΑΣΚ-Σ Μηχανικών Ανατολικής Κρήτης





## ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Από το 1732/15.04.2009 έγγραφο του Τ.Ε.Ε./ Τ.Α.Κ. προς το ΥΠΕΧΩΔΕ, διαφαίνεται η υιοθέτηση της κατασκευής νέας παράκαμψης του πολεοδομικού συγκροτήματος Ηρακλείου, μήκους περίπου 42 χλμ., από Λινοπεράματα μέχρι Γούβες, σύμφωνα με την αναγνωριστική μελέτη που συντάχθηκε το Δεκέμβριο του 2003 στο πλαίσιο της μελέτης "Αναβάθμιση του Β.Ο.Α.Κ. σε αυτοκινητόδρομο".

Για να εξευρεθεί όμως η βέλτιστη λύση, θεωρώ ότι πρέπει να υπάρχει και όραμα, πέραν των τετριμμένων απόψεων που ταλανίζουν αυτόν τον τόπο. Θέλω να τονίσω ότι το όραμα χωρίς δράση μετατρέπεται σε όνειρο, αλλά η δράση χωρίς όραμα είναι χειρότερη, διότι καταλήγει σε καταστροφή.

Έχω την άποψη ότι θα πρέπει να διερευνηθεί, βάσει μελέτης, η κατασκευή υπερυψωμένου δρόμου (flyover) πάνω από την υπάρχουσα εθνική οδό, από Λινοπεράματα έως Γούβες, με μία είσοδο και μία έξοδο μόνον. (Φωτογραφίες σχετικών έργων από το Λονδίνο και το Κάιρο).

Τα πλεονεκτήματα της πρότασης είναι:



1. Δεν απαιτούνται απαλλοτριώσεις (χρονοβόρα διαδικασία).
2. Απαιτείται ελάχιστος χρόνος για τη σύνταξη της μελέτης.
3. Ελαχιστοποίηση χρόνου κατασκευής (ανωδομή από προκατασκευασμένα δομικά στοιχεία).
4. Στόχος πάντα είναι η ελαχιστοποίηση του μήκους μιας οδού, για να έχομε, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, οικονομία καυσίμων, μείωση φθορών των οχημάτων καθώς και ελαχιστοποίηση του κόστους συντήρησης των έργων.

5. Στο μέλλον, στατιστικά, θα αστικοποιηθεί και η νέα παράκαμψη. Η αστικοποίηση συντελείται από τη χρήση των οχημάτων για μικρομετακινήσεις και όχι από τις προδιαγραφές κατασκευής.



Αριθ. Πρωτ.: 175

Ηράκλειο 11 / 03 / 2009

**ΠΡΟΣ: Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε. Θεμιστοκλέους 4- Αθήνα**

**ΚΟΙΝ: 1. Σ.Π.Ε.Δ.Ε. Λασιθίου**

**2. Σ.Π.Ε.Δ.Ε. Χανίων**

**3. Σ.Π.Ε.Δ.Ε. Ρεθύμνου**

**4. ΤΕΕ/ΤΑΚ**

**5. κo Λάμπρο Τσικολιδάκη**

**6. κo Θεόδωρο Τερζάκη**

**Νομικό Σύμβουλο ΣΠΕΔΕΗ**

**ΘΕΜΑ: Καταχρηστική λειτουργία Ελεγκτικού Συνεδρίου.**

**ΣΧΕΤ.: Η με ημερομηνία 06-03-2009 συνημμένη επιστολή του μέλους μας κ. Α. Τσικολιδάκη.**

Κύριε Πρόεδρε, Αγαπητοί Συνάδελφοι, Στην συνεδρίαση του Δ.Σ. του Συλλόγου μας στις 9-3-2009 έγινε συζήτηση, για πολλοστή φορά, επί του θέματος της παρούσας. Αφορμή, αφενός η ανάδειξη του σαν φλέγον πρόβλημα κατά την συζήτηση των προβλημάτων μας στην Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου στις 4-2-2009 και αφετέρου η συνημμένη επιστολή του μέλους μας Λάμπρου Τσικολιδάκη, ο οποίος, όντας θύμα αυτής της λειτουργίας, με την συνημμένη σχετική επιστολή του εκφράζει την έντονη αγανάκτηση του και ζητά την βοήθεια μας.

Με την ευκαιρία σας ενημερώνουμε ότι είναι πολλά τα παράπονα που φτάνουν στον Σύλλογο από μέλη μας αναφορικά με προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην διαδικασία ελέγχου των δαπανών Ο.Τ.Α., όπως καθορίστηκε με τα άρθρα 168 και 169 του Ν3463/2006 στον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα. Έχουν επανειλημμένα διαπιστωθεί καταχρηστικοί έλεγχοι σε αυτήν την διαδικασία με οδυνηρές συνέπειες για συναδέλφους, οι οποίοι ενώ ολοκληρώνουν την παραγωγή του έργου ενεργώντας πλήρως μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας που τα συμβατικά τεύχη του έργου ορίζουν, αδυνατούν στην συνέχεια να εισπράξουν το εργολαβικό αντάλλαγμα, επειδή το Χρηματικό Ένταλμα προσκρούει στην μη έγκριση του από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Όμως το σημαντικότερο πρόβλημα που αρχίζει να εμφανίζεται κατά τους ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αυτό της θεώρησης ως προμήθειες των έργων συντήρησης, με αποτέλεσμα την εκ των υστέρων μη έγκριση της δαπάνης του Εργολαβικού οφέλους. Είναι γεγονός ότι οι ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις της περιφέρειας συντηρούνται, σε μεγάλο ποσοστό, από την εκτέλεση έργων συντήρησης. Στερείται λογική το γεγονός να δημοπρατούνται έργα συντήρησης και ο Επίτροπος να μην τα αναγνωρίζει ως έργα και να απορρίπτει σημαντικό ποσοστό από το εργολαβικό αντάλλαγμα, αυτό του εργολαβικού οφέλους 18%, ποσοστό που στα σημερινά πλαίσια του σκληρού ανταγωνισμού, σαφώς υπερκαλύπτει το οποίο αναμενόμενο κέρδος. Αυτή η πράξη όμως σημαίνει εκ των υστέρων καταστράτηγηση των όρων της διακήρυξης του έργου και γενικά των συμβατικών τευχών.

Σας υπενθυμίζω ότι το Δ.Σ. του Συλλόγου, μαζί με τον Νομικό μας Σύμβουλο, έχει ήδη επισκεφθεί και συζητήσει με τον Επίτροπο Ηρακλείου στις 19-11-2008, υποβάλλοντας και γραπτό σχετικό Υπόμνημα. Τα αποτελέσματα της συνάντησης ήταν πενιχρά.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, στην συνεδρίαση του στις 9-3-2009 ομόφωνα αποφάσισε:

- Να σταλεί η παρούσα, με συνημμένη την επιστολή του μέλους μας, στην ΠΕΣΕΔΕ.
- Να επιδιώξει την πραγματοποίηση κοινής σύσκεψης των προεδρείων των Συλλόγων Κρήτης με το Προεδρείο της ΤΕΔΚ.
- Τα Προεδρεία των Συλλόγων των Νομών Ηρακλείου και Λασιθίου να επισκεφθούν την Επίτροπο Λασιθίου, αφενός να συζητήσουν τα γενικότερα προβλήματα και να υποβάλλουν σχετικό υπόμνημα και αφετέρου να συζητήσουν για το ειδικότερο πρόβλημα του μέλους μας Λάμπρου Τσικολιδάκη. Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

**ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ.**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΛΑΔΟΣ**

**Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ  
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΠΕΛΙΜΠΑΣΑΚΗΣ**





ΣΥΛΛΟΓΟΣ  
ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ  
ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ  
ΔΗΜΟΣΙΩΝ  
ΕΡΓΩΝ  
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταξιαρχού Μαρκοπούλου 18-20  
712 01 Ηράκλειο Κρήτης  
Τηλ: 2810 222460, 2810 281101  
Fax: 2810 281101  
e-mail: spedeh@otenet.gr

Αριθ. Πρωτ.: 200

Ηράκλειο 30/ 3 / 2009

**ΠΡΟΣ:**

1. Την Νομάρχη Ηρακλείου Κυρία Ευαγγελία Σχοιναράκη
2. Τον Αντινομάρχη Τεχνικών Έργων Κύριο Γεώργιο Τζωράκη
3. Τη Διευθύντρια της Δ/ΝΣΗΣ Τ.Υ. Κυρία Ολγα Παπακατζάκη

**ΚΟΙΝ:**

1. Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.

2. ΤΕΕ/ΤΑΚ

**ΘΕΜΑ: Δημοπρασία στις 31-3-2009 του έργου: «ΔΡΟΜΟΣ ΡΟΓΔΙΑ ΑΧΛΑΔΑ-ΦΟΔΕΛΕ ΚΑΙ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΗ ΠΡΟΣ ΕΘΝΙΚΟ ΔΡΟΜΟ» Προϋπολογισμού μελέτης 150.000 €.**

ΣΧΕΤ: Η με αριθ. πρωτ. 745/11-12-2008 Επιστολή του Συλλόγου.

Αξιότιμη κυρία Νομάρχη, Κύριε Αντινομάρχη, Κυρία Διευθύντρια, με αφορμή την δημοπράτηση του έργου του θέματος με μηδενικές ποσότητες στον Προϋπολογισμό μελέτης, που ουσιαστικά σημαίνει δημοπράτηση έργου χωρίς πλήρη μελέτη, ο Σύλλογος μας επαναδιατυπώνει την αντίθεση του σε αυτήν την πρακτική, αντίθεση που την έχει εκφράσει με την παραπάνω Σχετική Επιστολή.

Κοινή και χιλιοειπωμένη διαπίστωση όλων όσων εμπλέκονται στην παραγωγή των Δημοσίων έργων είναι ότι η βασική αιτία για την άρτια ή μη άρτια παραγωγή ενός έργου είναι η μελέτη του. Τα τελευταία χρόνια, μετά τον Ν. 3263/2004 η πολιτεία αντιλαμβάνεται την ευθύνη της μελέτης στην παραγωγή ενός καλού έργου επιμένει στην δημοπράτηση μόνο ώριμων έργων. Όριμα έργα σημαίνει έργα με πλήρεις μελέτες.

Η δημοπράτηση έργου με μηδενικές ποσότητες στον Προϋπολογισμό μελέτης σημαίνει προφανώς μη ώριμο έργο. Πολύ περισσότερο όταν την ανωριμότητα του την ομολογεί η ίδια η Τεχνική Περιγραφή του όταν λέει «...Επειδή πρόκειται για κατασκευή δρόμου στον οποίο δεν υπάρχει μελέτη και η προμέτρηση είναι δυσχερής ....»

Στη συγκεκριμένη δημοπρασία διαπιστώνουμε τις παρακάτω αποκλίσεις από το πνεύμα και γράμμα του νόμου:

- Το άρθρο 2 παράγραφο 1 του Ν. 3669/2008 αναφέρει: «Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται με βάση την σχετική μελέτη...» Ο ελλιπής (χωρίς ποσότητες) προϋπολογισμός σημαίνει ασφαλώς ελλιπής μελέτη. Αυτό σημαίνει προφανώς ότι η δημοπράτηση του έργου χωρίς μελέτη καταστρατηγεί εκ των προτέρων τον θεμιτό, ισότιμο και υγιή ανταγωνισμό αφού αυτός γίνεται επί υποκειμενικού και όχι αντικειμενικού εργασιακού αντικειμένου.
- Η Τεχνική Περιγραφή του έργου που δημοπρατείται αναφέρει: «Επειδή πρόκειται για κατασκευή δρόμου στον οποίο δεν υπάρχει μελέτη και η προμέτρηση είναι δυσχερής, ο προϋπολογισμός γίνεται περιγραφικά σύμφωνα με το άρθρο 5 του Π.Δ. 609/85 και περιλαμβάνει εργασίες που περιγράφονται στο τιμολόγιο μελέτης». Στην παράγραφο 8 του άρθρου 17 του Ν. 3669/2008 που είναι η κωδικοποίηση της παραπάνω επικαλούμενης παραγράφου 5 του άρθρου 5 του Π.Δ. 609/85 αναφέρεται: «...Σε έργα που η προμέτρηση των εργασιών είναι δύσκολη ή αδύνατη, όπως σε περιπτώσεις έργων συντήρησης, μπορεί ο προϋπολογισμός να μην περιλαμβάνει ποσότητες των επί μέρους εργασιών ...κλπ». Στην συγκεκριμένη περίπτωση:
  - ο Δεν είναι έργο συντήρησης. Πρόκειται για νέα κατασκευή.
  - ο Η προμέτρηση εργασιών είναι πολύ εύκολη, εφόσον βέβαια γίνει η σχετική μελέτη.
 Σας γνωρίζουμε ότι είμαστε υποχρεωμένοι να καλέσουμε τα μέλη μας να αποσχουν από την δημοπρασία του συγκεκριμένου έργου. Σε κάθε περίπτωση, πάγια και σταθερή θέση του Συλλόγου είναι:
  - Μόνο με πλήρεις και σωστές μελέτες μπορούμε να παράγουμε ποιοτικά έργα.
  - Είμαστε αντίθετοι σε κάθε συμβατική έλλειψη ή παράμετρο της μελέτης που νοθεύει τον υγιή και θεμιτό ανταγωνισμό.

Με τιμή ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΛΑΔΟΣ**

**Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ  
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΠΕΛΙΜΠΑΣΑΚΗΣ**

## ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ Τ.Ε.Ε.

### “Ανάγκη αναμόρφωσης θεσμικού πλαισίου τεχνικών δημοσίων έργων - Διαφάνεια”



**Ριχάρδου Ποβάσκη του Αντωνίου**  
Πολιτικού Μηχανικού Ε.Δ.Ε.  
Προέδρου "Α" Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.

Είς 28 και 29 Απριλίου 2009 διεξήχθη, στην πόλη των Αθηνών, διημερίδα με θέμα “Ανάγκη αναμόρφωσης θεσμικού πλαισίου τεχνικών δημοσίων έργων - Διαφάνεια”. Η διοργάνωση έγινε από το Τ.Ε.Ε. και τις εργοληπτικές οργανώσεις ΠΕΔΜΕΔΕ, ΠΕΔΜΗΔΕ, ΠΕΣΕΔΕ, ΣΑΤΕ, ΣΤΕΑΤ και τις μελετητικές οργανώσεις ΣΕΓΜ και ΣΜΕ.. Στις εργασίες συμμετείχαν:

- Ζαχαρίας Αθουσάκης, Αντιπρόεδρος του ΣΑΤΕ και Συντονιστής του Περιφερειακού Γραφείου Κρήτης του ΣΑΤΕ,
- Αντώνης Ορφανάκης, Αναπληρωτής Συντονιστής του Περιφερειακού Γραφείου Κρήτης του ΣΑΤΕ και μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΣΑΤΕ
- Αλέξανδρος Κλάδος, Πρόεδρος Συλλόγου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Ν. Ηρακλείου
- Στέφανος Μπελιμπασάκης, Αντιπρόεδρος ΠΕΣΕΔΕ και Γενικός Γραμματέας ΣΕΔΕΝ. Ηρακλείου και
- Ριχάρδος Ποβάσκη, Πρόεδρος Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ., Πρόεδρος Πειθαρχικού Συμβουλίου Σ.Ε.Δ.Ε.Ν. Ηρακλείου και μέλος Πειθαρχικού Συμβουλίου ΠΕΣΕΔΕ.

*Συμμετείχα στις εργασίες με την ιδιότητα του Πολιτικού Μηχανικού Ε.Δ.Ε.. Από το Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. ουδείς συμμετείχε, όπως και από πολλά άλλα τμήματα. Κατά την άποψη μου όφειλε να παρευρίσκεται τουλάχιστον ο επιμελητής της Μόνιμης Επιτροπής Έργων Δημοσίου. Οι ημερίδες γίνονται για να εντοπίζονται προβλήματα, να αναζητούνται λύσεις με συμμετοχικό διάλογο και να διαχέεται η γνώση.*

#### 1η ΗΜΕΡΑ

##### 1η ΣΥΝΕΔΡΙΑ : Εναρκτήρια – Προσφωνήσεις.

Ι. Αλαβάνος, Πρόεδρος Τ.Ε.Ε. – Θ. Ξανθόπουλος, Υφυπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ – Γ. Τρυφωνίδης, Βουλευτής Ν.Δ. – Α. Φιλίνη, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ.

Γ. Ρωμοσιός, Πρόεδρος ΠΕΔΜΕΔΕ – Σ. Μανδηλαράς, Πρόεδρος ΠΕΔΜΗΔΕ – Γ. Γρηγορόπουλος, Πρόεδρος ΠΕΣΕΔΕ – Γ. Βλάχος, Πρόεδρος ΣΑΤΕ – Π. Πετρακόπουλος, Πρόεδρος ΣΕΓΜ – Κ. Σάσαλος, Πρόεδρος Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ – Γ. Συριανός, Πρόεδρος ΣΤΕΑΤ και Κ. Αλεξόπουλος, Πρόεδρος ΣΜΕ

*Στο χαιρετισμό του ο Πρόεδρος του ΣΤΕΑΤ Γ. Συριανός ανέφερε την ανάγκη δημιουργίας Κατασκευαστικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.*

*Θεωρώ την πρόταση αυτή ως τη μοναδική λύση για να συνενωθούν όλες οι εργοληπτικές οργανώσεις της χώρας.*

##### 2η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Συστήματα Δημοπράτησης και Ανάθεση Έργων – ΣΔΙΤ.

Ιστορική αναφορά – Περιγραφή υφισταμένης κατάστασης – ειδικά συστήματα ανάθεσης – εντοπισμός προβλημάτων. Ομιλητές ήταν:

Χρ. Μπτεκίδης, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εκπρόσωπος ΥΠΕΧΩΔΕ – Ζ. Αθουσάκης, Αντιπρόεδρος ΣΑΤΕ – Γρ. Γρηγορόπουλος, Πρόεδρος ΠΕΣΕΔΕ – Σ. Μανδηλαράς, Πρόεδρος ΠΕΔΜΗΔΕ – Α. Καρασαββίδης, Πρόεδρος ΕΜΔΥΔΑΣ Ν. Αττικής – Αθ. Μπούμης, Μέλος Δ.Σ. Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ – Θ. Βασιλείου, Αντιπρόεδρος Τμ. Εταιρειών ΠΕΔΜΕΔΕ.

**ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:** Ρ. Ποβάσκη και Ξ. Κόζαρης



**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΚΙΔΗΣ:**

§ Οι διαδικασίες ανάθεσης των έργων και η αρχή της διαφάνειας – Κοινοτική και εθνική διάσταση.

§ Η κατάργηση του μαθηματικού τύπου ήταν επιτακτική διότι ο αποκλεισμός των υποψηφίων που υποβάλουν υπερβολικά χαμηλές (ή “ύποπτες” κατά την κοινοτική ορολογία) προσφορές, αντιβαίνει στο άρθρο 55 της οδηγίας 2004/18, διότι πρέπει να προηγείται απολογία. Δηλαδή κλήση για αιτιολόγηση της προσφοράς και της επιταγής του άρθρου 20§2 του Συντάγματος “Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του”. Το αίτημα τις υποβολής αξιολόγησης καταστρατηγείται διότι με την εκ των υστέρων υποβολή της, οι διαγωνιζόμενοι

**ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΠΟΒΑΣΚΗ:**

§ Δηλώνω ότι η συμμετοχή μου στην ημερίδα δεν είναι θεσμική, αλλά εκφράζω προσωπικές και μόνον απόψεις.

§ Διαμαρτύρομαι επί της διαδικασίας διότι η κακή οργάνωση επαναλαμβάνεται, όπως έγινε και στο συνέδριο του Τ.Ε.Ε. για τα Δημόσια Έργα, τον Απρίλιο του 2005, στην πόλη των Αθηνών. Ο στόχος των συνεδρίων και των ημερίδων δεν είναι μόνο να ακούγονται οι εισηγητές αλλά να εκφράζονται και οι απόψεις αυτών που συμμετέχουν. Τις εισηγήσεις μπορούμε να τις διαβάσουμε τις απόψεις των συναδέλφων όχι.

§ Θα αναφερθώ στην αντισυνταγματικότητα εφαρμογής του μαθηματικού τύπου, θέτοντας το ερώτημα. Ο αρμόδιος για τα Δημόσια Έργα κ. Σ. Τσιτουρίδης δεσμεύτηκε προεκλογικά, σε συζήτηση που έγινε στο Τ.Ε.Ε., ότι η κυβέρνηση της Ν.Δ. θα διατηρούσε το σύστημα δημοπράτησης με την μέθοδο του μαθηματικού τύπου στα έργα με προϋπολογισμό μικρότερο των 5 εκατ. €. (Ε.Δ. Τ.Ε.Ε. 2288/16.02.2004). Δεν ίσχυε τότε το σημερινό σύνταγμα;

§ Ο μαθηματικός τύπος όριζε το ανώτατο πλαφόν ανάληψης έργου όχι σε απόλυτο αριθμό. Στη διαμόρφωση του, υπεισέρχονταν οι εκπτώσεις αυτών που συμμετείχαν οι οποίες ήταν απόρροια των ειδικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου.

§ Οι στρατιές των εργοληπτικών πτυχίων καταπολεμούνται με τη σκληρή εφαρμογή των νόμων. Συγκεκριμένα, συνεχής έλεγχος των κεφαλαίων των ατομικών επιχειρήσεων. Είναι

έκαναν χρήση οικονομικών προσφορών είτε σε υλικά είτε σε παροχή εργασιών, ανάλογα με τις ανάγκες τους, υπονοώντας ότι οι περισσότερες ήταν ψευδείς.

**ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ:**

§ Ανάγκη αλλαγής του συστήματος ανάθεσης των δημοσίων έργων. Μειοδοτικό σύστημα στο οριακό κόστος εργασιών για έργα προϋπολογισμού μέχρι ορίου εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών 5,15 εκατ. €.

§ Η παραπάνω πρόταση και η αντίδραση του συναδέλφου στην άποψη της συνταγματικής εκτροπής, στηρίχθηκε στη φιλοσοφία του νομοθέτη κατά τη σύνταξη του Ν. 3263/2004 η οποία εκφράζεται πλήρως στην αιτιολογική έκθεση αυτού. Κατά την άποψη του η υπερψήφισή του νόμου στη Βουλή είναι προϊόν πλάτης των Βουλευτών.

γνωστός ο τρόπος εξεύρεσης αυτών. Στιγμιαία δάνεια είτε μέσω τραπεζών είτε μέσω ιδιωτών.

§ Όσον αφορά στις ψευδείς προσφορές για τη διαμόρφωση, της εκ των υστέρων, κατάθεσης των αιτιολογήσεων, θα έπρεπε τα εν λόγω στοιχεία να χρησιμοποιούνται από τις επιθεωρήσεις εμπορίου και τις φορολογικές αρχές. Τότε θα βλέπαμε τι είδους προσφορές θα εξέδιδαν οι επιχειρήσεις.

§ Ο κ. Υφυπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ, αναφέρθηκε στο επίπεδο πολιτισμού των Άγγλων όσον αφορά στην επιλογή των αναδόχων για την εκτέλεση των έργων. Υπάρχουν χώρες όπου οι προσφορές διαμορφώνονται με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου και ανακρύσσεται μειοδότης ο συγκλίνων προς την προϋπολογιζόμενη τιμή της αναθέτουσας αρχής εκ των άνω. Διότι η κοινή λογική λέει ότι για να γίνει οικονομικότερο το έργο θα γίνουν ποσοτικές ή ποιοτικές ατασθαλίες. Είναι γνωστό π.χ. ότι στα περισσότερα έργα των Δήμων δεν γίνονται ποιοτικοί έλεγχοι. Η διαφάνεια όπως ανέφερε και ο κ. Γ. Βλάχος πρέπει να υπάρχει σε όλα τα στάδια και όχι μόνον στην επιλογή του αναδόχου. Εισηγήθηκα στην “Α” του Τ.Ε.Ε./Τ.ΑΚ. να ελεγχόμαστε, σε πέντε έργα κάθε τεχνικής υπηρεσίας της περιοχής μας (Ανατολική Κρήτη), αν έχουν γίνει όλοι οι απαιτούμενοι εργαστηριακοί έλεγχοι. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

§ Με ξένισε η άποψη του κ. Χ. Μητκίδη ότι “δεν μπορώ να απολογούμαι για άλλα υπουργεία”. Ο αείμνηστος Α. Τρίτσας έλεγε ότι είναι δύσκολο για ορισμένα θέματα να πείσεις το

υπουργικό συμβούλιο. Οι κυβερνητικές απόψεις έχουν μία συλλογικότητα και υπευθυνότητα, άρα και γνώση των θεμάτων.

§ Η αιτιολογική έκθεση του Ν.3263/2004 αναφέρει ότι ο βασικός στόχος για την ανάθεση των δημοσίων έργων είναι η άριστη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, κατασκευάζοντας το καλύτερο ποιοτικά έργο στη μικρότερη δυνατή τιμή. Ερώτηση: ποιος και πως χαρακτηρίζει αυτές τις παραμέτρους; Ποιοτικά άριστο στιγμή ή διαμέσου του χρόνου;

§ Ισχυρίζεται η πολιτεία ότι η προσφερόμενη από τους διαγωνιζόμενους τιμή για την εκτέλεση του δημοπρατούμενου έργου υπόκειται στους νόμους της αγοράς και δεν μπορεί να

συμπεστεί απεριόριστα. Όταν το ΥΠΕΧΩΔΕ διαμόρφωσε το εφαρμοζόμενο τιμολόγιο, επί του οποίου προσφέρεται η έκπτωση του αναδόχου, ανέγγιξε ότι εφαρμόζει τιμές αγοράς. Τίθεται το ερώτημα: πως προσφέρεται έκπτωση σε αυτές τις τιμές; Είχα αναφέρει και στο συνέδριο της ΠΕΣΕΔΕ, που έγινε τον Ιούνιο του 2006 στη πόλη της Καστοριάς, ότι το μοναδικό σύστημα δημοπράτησης που έχει την εγγύηση της διαφάνειας είναι το σύστημα με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου, το οποίο όμως προϋποθέτει σοβαρή προεργασία. Η ανάθεση στον τελευταίο μειοδότη, με το ισχύον σύστημα προσφέρει τη δυνατότητα υπέρμετρων και προκαθορισμένων συμπαιγνιών.

**3η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Μητρώα Τεχνικών Εταιρειών.**

Περιγραφή υφισταμένης κατάστασης – Εντοπισμός προβλημάτων – Συγκριτική αναφορά με λοιπές ευρωπαϊκές χώρες – ΜΕΕΠ-ΜΗΚΙΕ. Ομιλητές ήταν :

Ν. Καρδοματέα, Προϊσταμένη Δ15 της ΓΓΔΕ ΥΠΕΧΩΔΕ – Μ. Δακτυλίδης, Αντιπρόεδρος ΠΕΔΜΕΔΕ – Γ. Μπαρμπούτης, Μέλος Δ.Σ. ΠΕΣΕΔΕ – Α. Πιατίδης, Γεν. Γραμματέας ΣΑΤΕ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ: Γ. Γάγαλης και Κ. Κρεμαλής.

**4η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Τιμολόγηση των έργων – Γενικοί και ειδικοί όροι.**

Περιγραφή υφισταμένης κατάστασης – Εντοπισμός προβλημάτων – Συγκριτική αναφορά με λοιπά ευρωπαϊκά συστήματα – Γενικοί όροι και υποχρεώσεις (προδιαγραφές, ασφάλεια και υγιεινή κτλ.). Ομιλητές ήταν :

Δ. Τουλιάτος, Σύμβουλος ΣΑΤΕ, ΣΤΕΑΤ, κοινός εκπρόσωπος – Α. Χαρίτος, Μέλος Αντιπροσωπείας ΠΕΔΜΕΔΕ – Γ. Μαλέρδος, Εκπρόσωπος ΣΜΕ – Α. Καβαλλέρια, Α. Τενεκές, εκπρόσωποι ΥΠΕΧΩΔΕ

**ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ:**

§ Πρακτικές τιμολόγησης και κοστολόγησης Τεχνικών Έργων. Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος τιμολόγησης – κοστολόγησης έργων της Γερμανίας και ο ρόλος των εμπλεκόμενων φορέων.

§ Βασική προϋπόθεση για την άρτια και εμπρόθεσμη εκτέλεση ενός Τεχνικού Έργου, χωρίς υπερβάσεις, είναι η διαμόρφωση ενός αξιόπιστου προϋπολογισμού (περιγραφικά άρθρα, τιμολόγηση, προμέτρηση εργασιών).

§ Η διατύπωση των άρθρων του τιμολογίου οφείλει να ικανοποιεί τις εξής βασικές απαιτήσεις “ακεραιότητας” • Πλήρη εξειδίκευση

• Μονοσήμαντη περιγραφή • Ρητή και ακριβής περιγραφή στους γενικούς όρους του τιμολογίου • Τεχνολογικά άρθρα περιγραφής.

§ Το σύστημα της προσφοράς έκπτωσης (θετικής ή και αρνητικής) επί του τιμοκαταλόγου της Αναθέτουσας Αρχής, πρέπει να εφαρμόζεται μόνον κατ’ εξαίρεση σε μικρής σημασίας επαναλαμβανόμενα έργα συντήρησης.

§ Ο γενικός κανόνας είναι η **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ** (με ποσοτήτες), που καταρτίζεται από το Μελετητή, χωρίς τιμές μονάδος. Ανακοινώνεται μόνο η εκτιμώμενη από το Μελετητή συνολική δαπάνη του έργου.

Περί ώρας 20,05, τη συνεδρία παρακολουθούσαν είκοσι ένα (21) άτομα – Προεδρείο τρεις, ομιλητές τέσσερις και δεκατέσσερις παρακολουθούντες

**2η ΗΜΕΡΑ**

**5η ΣΥΝΕΔΡΙΑ : Υλοποίηση των συμβάσεων. Επίβλεψη – Παρακολούθηση των έργων. Ευθύνες και θεσμική προστασία.**

Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης (Γ΄ ΚΠΣ και ΕΣΠΑ), δυσχερειών (μη έγκαιρη πληρωμή) κλπ. – Ανάδειξη των εντόνων προβλημάτων των συγχρηματοδοτούμενων. Ομιλητές ήταν :

Σ. Σταμόπουλος, Νομικός Σύμβουλος ΣΑΤΕ – Αθ. Κωστής, Πρεσβύτερος Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων



εκπρόσωπος ΥΠΕΧΩΔΕ – Ν. Καρβούνης, Γεν. Γραμματέας ΕΜΔΥΔΑΣ Ν. Αττικής – Δ. Κωνσταντινίδης, Γεν. Γραμματέας ΣΤΕΑΤ – Δ. Σουσιούνης, εκπρόσωπος ΥΠΟΙΟ – Χρ. Δρέττας, αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας ΣΕΓΜ – Σ. Καλτσάς, εκπρόσωπος ΜΟΔ.

**ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:** Ζ. Αθουσάκης, Σ. Μανδηλαράς, Δ. Τουλιάτος, Ε. Ασημάκης, Ρ. Ποβάσκη, Γρ. Γρηγορόπουλος, Αλεξίου και Ν. Καφφές.

#### ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΠΟΒΑΣΚΗ:

Ο κ. Δ. Σουσιούνης ανέφερε ότι, προσωπικά, διενήργησε 2.000 ελέγχους, για την νομιμότητα σύνταξης συμπληρωματικών συμβάσεων, σε εν ενεργεία έργα. Διαπίστωσε ότι ελάχιστες περιπτώσεις ήταν σύμφωνες με τα διαλαμβανόμενα στη νομοθεσία. Σε ερώτηση μου για τις ενέργειες της υπηρεσίας του επί του θέματος απάντησε ότι κοινοποιήθηκαν υποδείξεις.

#### ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ:

Κατά την προσωπική μου άποψη οι μηχανικοί που εργάζονται στο δημόσιο τομέα, θα πρέπει να αξιολογούνται.

#### 2η ΗΜΕΡΑ

##### 6η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Παρατηρητήριο έργων. Η δημοσιότητα εγγύηση για διαφάνεια.

Περιγραφή υφισταμένης κατάστασης. Ομιλητές ήταν:

Ε. Τσέγκος, αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας Δ.Ε. Τ.Ε.Ε. – Σ. Μανδηλαράς, Πρόεδρος ΠΕΔΜΕΝΔΕ – Γ. Βλάχος, Πρόεδρος ΣΑΤΕ.

**ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:** Ζ. Αθουσάκης, Δ. Τουλιάτος, Μ. Σιούνας, Ν. Καφφές, Γ. Γάγαλης, Α. Κλάδος, Ξ. Κόζαρης και Μαυροδάκος.

#### ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:

Η ΣΑΤΕ θεωρεί επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας Βάσης δεδομένων για όλα τα δημόσια έργα που εκτελούνται στη χώρα με στοιχεία από όλες τις φάσεις υλοποίησης, με σχετικές λεπτομέρειες, ούτως ώστε να είναι εφικτή η παρέμβαση όπου παρουσιάζονται καθυστερήσεις υλοποίησης.

##### 6η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Στρογγυλό τραπέζι με τους εκπροσώπους των κομμάτων.

Γ. Τρυφωνίδης, Βουλευτής Πρεβέζης Ν.Δ. – Γ. Μαγκριώτης, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ, εκπρόσωπος για τα Δημόσια Έργα – Ν. Καραθανασόπουλος, Βουλευτής ΚΚΕ – Α. Φιλίνη, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ.



Φαίνονται από αριστερά: Ζ. Αθουσάκης, Α. Κλάδος, Γ. Γρηγορόπουλος (Πρόεδρος ΠΕΣΕΔΕ), Σ. Μπελιμπασάκης, Α. Ορφανάκης και Ρ. Ποβάσκη.

# Χρήσεις γης αστικού και εξωαστικού χώρου

Από τον  
**Εμμ. Βερίγο,**  
Χωροτάκτη - πολεοδόμο Μηχανικό

Ενα από τα βασικότερα ζητούμενα του πολεοδομικού σχεδιασμού είναι οι χρήσεις γης του αστικού και εξωαστικού χώρου. Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να επισημανθεί η βασικότερη διαφορά αστικού και εξωαστικού χώρου. **“Αστικός χώρος”** θεωρείται ο “πολεοδομίσμος” χώρος όπου τις περισσότερες φορές η οικιστική ανάπτυξη είναι αδιαρρήκτη και καλύπτεται από πολεοδομικά σχέδια με συγκεκριμένους συντελεστές και όρους δόμησης.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω ο **“εξωαστικός χώρος”** χαρακτηρίζεται από διάσπαρτη δόμηση που επιτρέπουν οι κείμενες διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

Συνεπώς οι χρήσεις που επιτρέπονται στον εξωαστικό χώρο ακολουθούν σχεδόν όλες τις δραστηριότητες που αναφέρονται στον κτιριοδομικό κανονισμό και ρυθμίζονται από τις κανονιστικές ρυθμίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω οι χρήσεις γης στο αστικό χώρο ρυθμίζονται με τα γενικά πολεοδομικά σχέδια (ή ΣΧΟΟΑΠ) σύμφωνα με την “Γενική πολεοδομική λειτουργία” τους (άρθρο 1 ΠΔ 23.2/6-3-87 ή άρθρο 230 του Κώδικα Βασικής

πολεοδομικής νομοθεσίας) που προσδιορίζει αναλυτικά τις επιτρεπόμενες χρήσεις σύμφωνα τα άρθρα 2 έως 10 του ΠΔ/87 (άρθρο 231 έως 239 του Κώδικα Βασικής πολεοδομικής νομοθεσίας) Ο επόμενος πίνακας συνοψίζει τις διατάξεις που ισχύουν από ΠΔ87 “χρήσεις γης” απεικονίζοντας στη πρώτη στήλη τη χρήση γης σύμφωνα με την “Γενική πολεοδομική Λειτουργία” και στη δεύτερη γραμμή τις επιτρεπόμενες χρήσεις. Στη πρώτη γραμμή του πίνακα απεικονίζονται οι χρήσεις κτιρίων που επιτρέπεται να εγκατασταθούν στη συγκεκριμένη χρήση γης σύμφωνα με τον κτιριοδομικό κανονισμό του 89.

Σε αυτό το σημείο επισημαίνεται ότι ο αστικός χώρος ρυθμίζεται με βάση αυτές τις 9 βασικές χρήσεις που με τη σειρά τους προσδιορίζουν αναλυτικά το περιεχόμενο των χρήσεων που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αυτή την πολεοδομική ενότητα.

Αντίθετα ο προσδιορισμός χρήσεων στον εξωαστικό χώρο προσδιορίζεται από τις αναλυτικές χρήσεις των οριζόντιων γραμμών με γνώμονα τον περιορισμό διαφόρων χρήσεων στις ζώνες εξωαστικού χώρου (ΠΕΠΔ κλπ).









Rene Magritte:  
Le Mouvement Perpetuel,  
(Η συνεχής κίνηση),  
1935.

Όπως και σ' ολόκληρη την Ελλάδα, σ' εκείνο το κινήγι της ουτοπίας και της μετέπειτα ιστορικής χρεοκοπίας, ήταν ελάχιστοι οι συνοδοιπόροι του. Λίγο αργότερα, θυμήθηκε ότι «ο μαρξισμός δεν είναι δόγμα» αλλά «μέθοδος ανάλυσης» και απετάχθη το σοβιετικό μοντέλο: Μιλούσε για έναν κομμουνισμό με ανθρώπινο πρόσωπο προσαρτημένο στα δεδομένα της Ελλάδας. Ήταν ο αρραβώνας με την «καναρώση»...

Πάντα μέσα του, σ' όλες του τις διαδρομές, είχε τη σιγουριά και την αυτοπεποίθηση, για την καθαρότητα, την τελειότητα και την αλήθεια του ιστορικού πεπρωμένου των κοινωνικών του αγώνων και της ιδεολογικής του δικαίωσης: Κάτι δηλαδή, σαν κι αυτό που πίστευε ο Γαλιλαίος για το ηλιοκεντρικό σύστημα...

Πίστευε όμως ταυτόχρονα, και στη μοναδική του υπερροχή έναντι όλων, για να γίνει κάποτε (μεγάλος) τιμονιέρης στον τόπο του...

Η ιδεολογική προσαρμογή και παραλλαγή, μέχρι εκείνη την περίοδο ήταν προδοτικές πράξεις αντεπανάστασης που κατέτασαν τους πρωταγωνιστές, αν όχι στους εχθρούς του λαού, σίγουρα στους «φραξιονιστές»...

Με τα χρόνια, στη χώρα του κυβέρνησαν για πρώτη φορά στην ιστορία, κάποιοι που είχαν «λαφυραγωγήσει» από την ιδεολογία του τον προσδιορισμό «σοσιαλιστικός». Ω ποία ατίμωσις! Ο Ιβάν όμως, δεν έχανε την ευκαιρία και κάθε φορά τους αποκαλούσε «σοσιαλ-ρεφορμιστές» που κατέκλεψαν και παραποίησαν «τις αρχές, τις αξίες και τα ιδανικά» του μαρξισμού. Γι' αυτόν η σοσιαλδημοκρατία εκείνου του καιρού ήταν ο Δούρειος Ίππος του πιο αισχρού καπιταλισμού...

Τα χρόνια πέρασαν. Η μεγάλη «χώρα των σοβιέτ», ξανάγραψε, αναίμακτα αυτή τη φορά, την ιστορία της από την αρχή. Το σοκ του Ιβάν και της παρέας του ήταν βιβλικό: Τσιμπόντουσαν για να δουν αν ήταν αλήθεια ή αν ονειρευόντουσαν. Αν υπήρξε ιστορικός ή ανιστόρητος ο υλισμός τους και το «προτσές» τους...

Η ικανότητα όμως της προσαρμογής των ιδεολογιών στην τρέχουσα πραγματικότητα (όπως των ζωντανών ειδών στο φυσικό περιβάλλον), αποδείχτηκε ισχυρότερη από τη μονολιθικότητα και το δόγμα του ιστορικού - ανιστόρητου υλισμού του: Ο Ιβάν στηρίχτηκε από τους αφελείς «σοσιαλ-ρεφορμιστές» που σε κάθε ευκαιρία κατηγορούσε, για να γίνει, τότε, ο πρώτος τιμονιέρης του τόπου του, που χρόνια περίμενε. Η τύχη όμως και το ιστορικό του πεπρωμένο δεν του χαμογέλασαν: Ο αντίπαλος «αστός» κέρδισε στο ζατρίκιον της θέμιδος την πρωτιά, για να επαληθευτεί μέσα του το άρτι ξεχασθέν μαρξιστικό τοπίο, ότι καν οι εκλογές ήταν για το συμφέρον του λαού θα ήταν παράνομες! Τα χρόνια εξακολουθούσαν να περνούν.

Η ιδέα της προσωπικής και ιδεολογικής του καθαρότητας και υπερροχής έναντι όλων των άλλων στον τόπο

του, δεν τον εγκατέλειπε ποτέ: Περίπου όπως τον Ανδρόνικο, που ήθελε σώνει και καλά, με το ζόρι, να πάρει το θρόνο από τον ξάδερφό του στον οίκο των Κομνηνών στο Βυζάντιο...

Η διαδικασία του ιδεολογικού χαμελαιοτισμού και προσεταιρισμού είχε σχεδόν πιστοποιηθεί. Ήρθε έτσι το πλήρωμα του χρόνου, και οι μιστοί του «σοσιαλ-ρεφορμιστές» με τη συνδρομή κάποιου λόγιου αυτανέψιου του, πρώην πρωτοσπαθάρου στο ελληνικό μαρξιστικό «πολίτ μπρό» τον (ξανα)επέλεξαν, αφελιζόμενοι για δεύτερη φορά, ως τον πρώτο βαθύφωνα τιμονιέρη στον τόπο του. Αυτή τη φορά ο Μάρξ είχε... άδικο! Οι εκλογές ήταν για το συμφέρον του λαού! Ο Ιβάν έκανε το όνειρό του πραγματικότητα: Κέρδισε τις Βερσαλλίες και κατά πως λέει και ο Αλεξανδρινός «σαν έτοιμος από καιρό», ενεδύθη την πορφυρή κλαμίδα των ηγεμόνων. Η ζωή στο παλάτι όμως, είτε Βερσαλλίες λέγεται αυτό είτε Κρεμλίνο, είναι εξαιρετικά δύσκολη: Στον Ιβάν, ίσως είχε διαφύγει, ότι ήταν πολύ δυσκολότερο να διαφυλάξει το στέμμα του παρά να το αποκτήσει. Και εδώ ήταν, που άρχιζαν τα δύσκολα: Η ανασφάλεια που τον κατέτρωγε νυχθημερόν μνη απωλέσει το στέμμα, του δημιουργούσε εμμονές. Οι τυχάρπαστοι τσαρλατάνοι, οι εξκουβίτορες, οι κουβικουλάριοι και οι γελωποισί της αυλής, τον συμβούλευαν έτσι ώστε, να δημιουργεί τη μια κρίση και τη μια πυρκαγιά πάνω στην άλλη. Δεν ήθελε και πολύ να αρχίσει, η γνώριμη για όλους τους πορφυρογέννητους, μοναξιά της εξουσίας.

Κάποτε, μέσα σ' όλα αυτά τα προβλήματα, ο Ιβάν βρέθηκε και μαγεύτηκε στην μεταφυσική σιωπή και στην υπερκόσμια γαλήνη ενός ορθόδοξου μοναστηριού. Παρόλο που πίστευε, ως θολό απομεινάρι μιας τεθνημένης ιδεολογίας, πως η θρησκεία είναι «το όπιο του λαού», πλησίασε για να κουβεντιάσει με το μοναχό που προσευχόταν με το κομποσκίνι του κάτω από τ' ανθισμένα λεμονόδεντρα. Ο Ιβάν ενδόμυχα ευελπιστούσε, στην ενόραση του ασκητή μοναχού, αφού η ανασφάλεια που τον ταλαιπωρούσε, ξεκινούσε από το ότι δεν δευτερώνει κανένας εστεμμένος άρχοντας, στο Μεραμπέλλο. Ο μοναχός, του μίλησε για ταπεινότητα, για μεγαλοψυχία, για μετάνοια, και για ο,τιδήποτε άλλο πρέπει να χαρακτηρίζει τη βιωτή ενός άρχοντα. Στο τέλος, από τα θησαυρίσματα της βιβλιοθήκης του μοναστηριού διάλεξε να του χαρίσει ένα χρήσιμο, όπως του είπε βιβλίο: Ήταν τα «άπαντα ποιητικά» του Κ. Π. Καβάφη. Ο Ιβάν άνοιξε τυχαία το βιβλίο. Έπεσε πάνω στο ποίημα «Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον» και η ματιά πάνω στο στίχο που έλεγε:

...τα σχέδια της ζωής σου  
που βγήκαν όλα πλάνες, μη ανοφέλετα θρηνήσεις.  
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,  
αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που χάνεις...

Ένας κρίος ιδρώτας τον περιέλουσε σύγκορμα: Τότε κατάλαβε για πρώτη φορά, πως ο κύβος είχε ήδη ριφθεί... ■



#### ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Πρεβελάκη και Γρεβενών Ηράκλειο  
Τηλ. 2810 284431, Fax: 2810 281128

#### Ιδιοκτήτης

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

#### Εκδότης

ΙΝΙΩΤΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ  
Πρόεδρος Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΑΚ

#### Επιμέλεια Έκδοσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΚΑΛΑΚΗΣ

#### ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΕΕ/ΤΑΚ

ΙΝΙΩΤΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ  
Μηχανικός Παραγωγής & Διοίκησης, Πρόεδρος  
ΤΡΙΑΜΑΤΑΚΗ ΧΑΡΑ  
Πολιτικός Μηχανικός, Αντιπρόεδρος  
ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ - ΜΑΥΡΑΚΗ ΑΦΡΩ  
Χημικός Μηχανικός, Γενικός Γραμματέας  
ΑΣΣΑΡΙΩΤΑΚΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ  
Μηχανολόγος Μηχανικός, Μέλος  
ΓΟΛΟΒΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ  
Πολιτικός Μηχανικός, Μέλος  
ΜΠΑΡΤΟΛΟΤΣΙ ΙΟΥΛΙΑ  
Πολιτικός Μηχανικός, Μέλος  
ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ  
Μηχανικός Μεταλλείων - Μεταλλουργός, Μέλος  
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ  
Πολιτικός Μηχανικός, Μέλος  
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ ΒΑΝΝΑ  
Αρχιτέκτων Μηχανικός, Μέλος

#### ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΕΕ/ΤΑΚ

ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΠΟΒΑΣΚΗ  
Πολιτικός Μηχανικός, Πρόεδρος  
ΜΑΝΙΔΑΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ  
Πολιτικός Μηχανικός, Αντιπρόεδρος  
ΚΑΣΑΠΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ  
Χημικός Μηχανικός, Γενικός Γραμματέας

#### ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΩΡΑΦΑΣ  
Πολιτικός Μηχανικός, Πρόεδρος  
ΚΑΦΕΤΖΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ  
Πολιτικός Μηχανικός, Αντιπρόεδρος  
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΝΑΚΗΣ  
Πολιτικός Μηχανικός, Γραμματέας  
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΧΛΗΣ  
Πολιτικός Μηχανικός, Μέλος  
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΑΜΒΡΕΛΛΗ  
Πολιτικός Μηχανικός, Μέλος

#### ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΝΤΥΠΟΥ

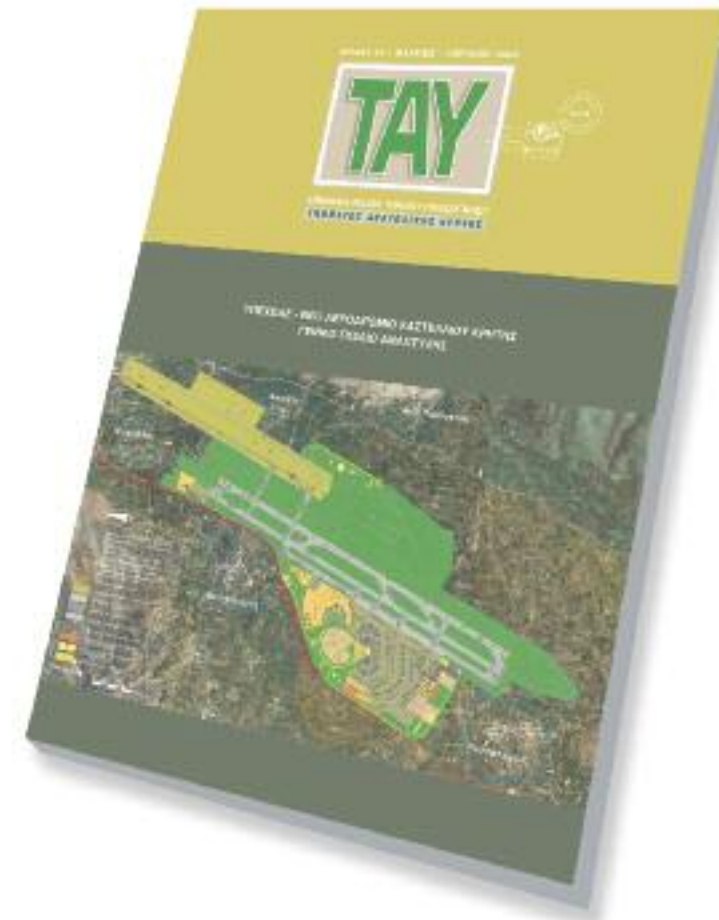
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΡΙΟΥ

#### Μακέτα, Διαχωρισμοί, Μοντάζ, Εκτύπωση

ΤΥΠΟΚΡΕΤΑ  
ΒΙ.ΠΕ. Ηρακλείου Τηλ.: 2810 380882 Φαξ.: 2810 380887

Τα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη του ΤΕΕ/ΤΑΚ



Φωτογραφία εξωφύλλου: απεικόνιση της γενικής κάτοψης του νέου αεροδρομίου Καστελίου σε αεροφωτογραφία (σχέδιο από τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου)





## Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ηρακλείου

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 12- 13 ΙΟΥΝΙΟΥ

**Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας**

**Τμήμα Ανατολικής Κρήτης**

σας προσκαλεί στην διημερίδα με θέμα:

**‘ ΤΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ’**

**Παρασκευή - Σάββατο 12 & 13 Ιουνίου 2009**

στην αίθουσα συνεδρίων του  
Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Η επίσημη έναρξη της εκδήλωσης  
θα πραγματοποιηθεί την

**Παρασκευή 12 Ιουνίου 2009** και ώρα  
**9.00 π.μ.**